

**DOKUMENTAT STANDARDE TË TENDERIT PËR
PROCEDURËN E HAPUR
SHËRBIME¹**

ME OBJEKT:

“Fortifikimi (Dixhitalizimi) Kibernetik i Nënstacioneve”

ME NR. REF-54253-12-20-2022

DHJETOR 2022

---

¹ Në rastet e mosparashikimeve konkrete në këtë set dokumentash autoriteti /enti kontraktor do ti referohet parashikimeve të legjislacionit dhe rregullave të prokurimit publik në fuqi.

NJOFTIME

NJOFTIMI PARAPRAK I INFORMACIONIT/ NJOFTIMI PERIDIOK I INFORMACIONIT

(Për t'u Plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor nëse aplikohet)

1.1 Emri dhe adresa e Autoritetit/Entit Kontraktor;

Emri Operatori i Sistemit të Transmetimit
Adresa Tirane, Kashar, Yrshek, Autostrada Tirane – Durres, Km. 9

1.2 Lloji i Autoritetit/Entit Kontraktor:

Institucion qendror ☐	Institucioni i pavarur ☐
Njësi e autoriteteve vendore ☐	Të tjera Shoqeri Anonime me Kapital 100% Shteteror

1.3 Kategoria e Autoritetit/Entit Kontraktor:

Autoritet/ent kontraktor që prokuron për nevoja të veta ☒	Organ Qendror blerës ☐
I deleguar ☐	Të tjera ☐

1.4 Emri dhe adresa e personit të kontaktit:

Personi (at) përgjegjës për prokurimin: Napolon Troci
Tel/faks _____
E-mail Napolon.Troci@ost.al

1.5 Objekti i kontratës/marrëveshjes kuadër dhe kodi sipas Fjalorit të Përbashkët të Prokurimit (FPP):

“Fortifikimi (Dixhitalizimi) Kibernetik i Nënstacioneve”

30237200-1 - Pajisje kompjuterike

72212211-1 - Sherbime për krijim programesh për bashkeveprim mes platformave

1.6 Lloji i procedurës së prokurimit: E hapur, me mjete elektronike

1.7 Tipi i kontratës: Sherbime

1.8 Fondi limit i përlogaritur për këtë kontratë/marrëveshje kuadër/Fondi limit i përlogaritur për këtë objekt siç është planifikuar në parashikimin buxhetor të Autoritetit/Entit Kontraktor

(në rastin e marrëveshjeve kuadër ose kontratave shumëvjeçare): **30,250,000 (tridhjetë milion e dyqind e pesëdhjetë mijë) Lekë pa TVSH.**

1.9 Kohëzgjatja e përafërt e kontratës/marrëveshjes kuadër: 3(tre) muaj nga hyrja ne fuqi e kontrates.

1.10 Përshkrimi i shkurtër i kontratës/marrëveshjes kuadër dhe/ose Lotit (eve), nëse përdoren:
“Fortifikimi (Dixhitalizimi) Kibernetik i Nënstacioneve”

1.11. Lloji i Marrëveshjes Kuadër, nëse është rasti:

1.12 Kohën e përafërt për zhvillimin e procedurës së prokurimit: Janar 2023

1.13 Informacion tjetër që konsiderohet i dobishëm nga autoriteti/enti kontraktor: _____

(Për t’u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor)

NJOFTIMI I KONTRATËS

Seksioni 1: Autoriteti/Enti Kontraktor

1.1 Emri dhe adresa e Autoritetit/Entit Kontraktor

Emri:	Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST sh.a.)	
Adresa:	Tiranë, Kashar, Yrshek, Autostrada Tiranë-Durrës Km. 9.	
Tel/Faks:	+355 4 2225581/ +355 4 2225581	
E-mail:	info@ost.al	
Adresa e ueb-faqes:	www.ost.al	
Personi/at përgjegjës për prokurimin: (emri, e-mail)	Napolon Troci	Napolon.Troci@ost.al

1.2 Lloji i Autoritetit/Entit Kontraktor:

Institucion qendror

Njësi e autoriteteve vendore

Institucioni i pavarur

Të tjera

**Shoqeri Anonime me Kapital
100% Shtetëror**

1.3 Kategoria e Autoritetit/Entit Kontraktor:

Autoritet/Ent kontraktor që prokuron për nevoja të veta

I deleguar

Organ Qendror blerës

Të tjera

1.4. Kontratë në bazë të një marrëveshje të posaçme midis Shqipërisë dhe një shteti tjetër:

Po

Jo

1.5 Kontratë që bashkëfinancohet nga një organizatë ndërkombëtare ose një institucion financiar ndërkombëtar:

Po

Jo

1.6 Kontratë e rezervuar :

Po

Jo

Seksioni 2: Objekti i Kontratës: “Fortifikimi (Dixhitalizimi) Kibernetik i Nënstacioneve”

2.1 Numri i referencës së procedurës/Lotit (eve) REF-54253-12-20-2022

2.2 Kodi sipas Fjalorit të Përbashkët të Prokurimit (FPP)

30237200-1 - Pajisje kompjuterike

72212211-1 - Shërbime për krijim programesh për bashkeveprim mes platformave

2.3 Lloji i Kontratës: “Kontratë Publike për Shërbime”

2.4 Kontrata në bazë të Marrëveshjes Kuadër:

Po Jo

2.5 Lloji i Marrëveshjes Kuadër:

Me një Operator Ekonomik

Me disa Operatorë Ekonomikë

Të gjitha kushtet janë të përcaktuara Po Jo

2.6 Marrëveshje kuadër me një operator ekonomik:

Në rastin e Marrëveshjes Kuadër me një Operator Ekonomik, kur janë përcaktuar të gjitha kushtet, më poshtë të jepen arsyet e përzgjedhjes

--

2.7 Marrëveshje Kudër me disa operatorë ekonomikë:

Numri i operatorëve ekonomikë, me të cilët do të lidhet Marrëveshja Kuadër: ___ (Këtu, duhet të përcaktohet numri maksimal i operatorëve ekonomikë, me të cilët do të lidhet Marrëveshja Kuadër)

2.8 Kushtet që duhet të zbatohen në rastin e rihapjes së konkurrimit:

--	--	--

2.9 Autoriteti Kontraktor/Autoritetet kontraktore ose Enti/Entet kontraktore që do të jenë palë në Marrëveshjen Kuadër: (këtu duhet të listohen të gjitha autoritetet/entet kontraktore që do të jenë palë përfituese nga marrëveshja kuadër)

2.10 Përshkrimi i shkurtër i kontratës / Marrëveshjes Kuadër

1. Fondi limit/vlera e pritshme e kontratës: **30,250,000 (tridhjetë milion e dyqind e pesëdhjetë mijë) Lekë pa TVSH.**
2. Në rastin kur, objekti i prokurimit përbëhet nga disa artikuj, **shumatorja e çmimeve për njësi është**

3. Burimi i financimit: **“Të Ardhurat” e Autoritetit Kontraktor**

4. Kodi Output: **0000000**

5. Tipi:

Investime Kodi: _____ Vlera: _____

Shërbime Kodi: _____ Vlera: _____

2.11 Kohëzgjatja e kontratës ose afati i zbatimit të kontratës:

Kohëzgjatja në muaj **3(tre)**

Ose

Fillon më / / mbaron më / /

2.11.1. Kohëzgjatja e Marrëveshjes Kuadër:

Kohëzgjatja në muaj: _____ ose ditë: _____ (nga nënshkrimi i Marrëveshjes Kuadër)

Ose fillon më _____/_____/_____ (d/m/v)

mbaron më _____/_____/_____ (d/m/v)

2.12 Vendi i dorëzimit të objektit të kontratës:

Sipas Termave të References Shtojca 7

2.13 Ndarja në Lote:

Po Jo

Nëse po,

2.14 Përshkrimi i shkurtër i Loteve:

(objekti dhe fondi limit për secilin Lot)

1. _____

2. _____

2.14.1 Një ofertues mund të aplikojë për:

një Lot,

disa Lote,

të gjitha Lotet.

Për secilin Lot duhet të paraqitet një ofertë e veçantë.

2.14.2 Numri maksimal i Loteve për ofertues:

Specifikoni numrin maksimal të Loteve që mund t'i jepen një ofertuesi _____

2.14.3 Kriteret/rregullat që duhet të zbatohen për të përcaktuar Lotet që do t'i jepen ofertuesit:

Specifikoni kriteret për të përcaktuar Lotet që do të jepen, kur ofertuesi shpallet fitues i më shumë Loteve sesa numri maksimal i lejuar në pikën 2.14.2.

2.14.4 Kombinimi i Loteve në një kontratë/kontrata të përbashkëta (Kur të njëjtit ofertues mund t'i jepet më shumë se një Lot):

Po **Jo**

Nëse po, specifikoni grupin e Loteve që mund të kombinohen

2.15 Pranoen variantet:

Po **Jo**

2.15.1 Pranohet nënkontraktimi:

Po **Jo**

Nëse lejohet nënkontraktimi, specifikoni përqindjen e lejuar për nënkontraktim:

(nuk lejohet nënkontraktimi në një masë më të madhe se 50 % e vlerës së kontratës)

2.15.2 Autoriteti/Enti Kontraktor do të kryejë pagesa direkte tek nënkontraktori:

Po **Jo**

Shënime të tjera *(nëse vlerësohen të nevojshme nga autoriteti/enti kontraktor)*

2.16. Mbështetja në kapacitetet e subjekteve të tjera:

Specifikoni nëse autoriteti/ enti kontraktor kërkon që detyra/punë/aspektet kritike të kontratës të përmbushen nga vetë operatori ekonomik ose nga ndonjë prej anëtarëve të bashkimit të operatorëve ekonomikë, për të cilin ofertuesi nuk lejohet të mbështetet në kapacitetet e subjekteve të tjera.

Po **Jo**

Nëse po, të specifikohet detyra, puna, aspektet kritike, që nuk lejohet mbështetja:

2.17 Gjatë procesit të prokurimit në fushën e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit (TIK), përdoren standardet e përgatitura nga Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit:

Po Jo

2.18. Gjatë procesit të prokurimit në fushën e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit (TIK), në rast se standardet nuk janë të zbatueshme, merret një miratim paraprak nga Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit:

Po Jo

Seksioni 3: Informacione juridike, ekonomike, financiare dhe teknike

3.1 Sigurimi i ofertës: (e zbatueshme në rastin e procedurave të prokurimit me një vlerë më të lartë se sa prokurimi me vlerë të vogël).

Në rastin e kontratave sektoriale, enti kontraktor, në bazë të diskrecionit të tij, mund të kërkojë sigurimin e ofertës edhe për procedurat nën kufirin e lartë monetar.

Operatori Ekonomik paraqet Formularin e Sigurimit të Ofertës, sipas Shtojcës 3.

Shuma e kërkuar e sigurimit të ofertës është **605,000 (gjashtëqind e pese mijë) Leke.**

Në rastet e paraqitjes së ofertave për Lote të veçanta, vlera e sigurimit të ofertës për secilin Lot do të jetë si më poshtë:

Loti 1 _____ (shuma,monedha)

Loti 2 _____ (shuma monedha)

3.1.2 Autoriteti/ enti kontraktor pranon vlerën e pagesës së sigurimit të ofertës nga ofertuesi, në vlerë monetare në llogarinë e autoritetit/ entit kontraktor si vijon:

Nr.	Banka	Nr. Llogarisë
1.	Credins	142150
2.	Raiffeisen	0100025276
3.	Intesa Sanpaolo	20124135303
4.	Union Bank	111107595030113

3.1.3 Autoriteti/enti kontraktor pranon pagesën e vlerës së sigurimit të ofertës nga ofertuesi edhe në formën:

i. garancisë bankare **X**

ose

ii. nga shoqëri sigurimi të licencuara nga autoritetet kompetente **X**

3.2 Periudha e vlefshmërisë së ofertës: 150 (shprehur në ditë)

Seksioni 4: Procedura

4.1 Lloji i procedurës: E Hapur, me mjete elektronike

4.2. Është përdorur njoftimi paraprak / periodik i informacionit:

Po **Jo**

Nëse Po, numri i referencës është _____

4.2.1. Aplikohet shkurtimi i afatit për pranimin e ofertave (e aplikueshme për procedurat e prokurimit mbi kufirin e lartë monetar).

Po **Jo**

4.3 Procedurë e rishpallur:

Po **Jo**

Nëse është një procedurë e rishpallur, ju lutemi plotësoni të dhënat identifikuese të procedurës së anuluar:

a) Numri i referencës në sistemin e prokurimit elektronik të procedurës së anuluar të prokurimit

b) Objekti i prokurimit të procedurës së anuluar të prokurimit _____

c) Fondi limit i procedurës së anuluar të prokurimit _____ (shuma , monedha)

4.4 Kriteret e përzgjedhjes së fituesit:

A) **Oferta ekonomikisht më e favorshme, bazuar në kosto**

Sipas rëndësisë:

çmimi pikët

_____ pikët

_____ pikët

_____ pikët

Autoriteti/Enti Kontraktor duhet të specifikojë pikët për secilin kriter të përcaktuar të vlerësimit.

OSE

B) **oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në çmim**

Në rastin e marrëveshjes kuadër, kur do të përdoret kriteri i vlerësimit të çmimit për njësi, për qëllime krahasimi, vlerësimi i ofertave të paraqitura do të bëhet në bazë të shumatores së çmimeve për njësi (Kjo, metodë vlerësimi nuk do të përdoret nga autoritetet/entet kontraktore kur sasi të janë të llogaritshme në bazë vjetore, sipas eksperiencës së mëparshme, dhe kur marrëveshja kuadër përdoret për prokurimin e mallrave dhe shërbimeve të vazhdueshme. Në këtë rast, çmimi i ulët do të vlerësohet me vlerën totale më të ulët të ofruar).

4.5 Afati i fundit për paraqitjen dhe hapjen e ofertave:

Data: **05/01/2023**(d/m/v) ora **10:00**

Vendi: www.app.gov.al

Kur oferta kërkohet të paraqitet në mënyrë elektronike, ofertuesit duhet ta paraqesin atë në mënyrë elektronike në faqen zyrtare të APP, www.app.gov.al

Informacioni mbi ofertat e paraqitura në mënyrë elektronike i transmetohet të gjithë atyre Operatorëve Ekonomikë që kanë paraqitur oferta, me kërkesë të tyre.

4.6 Aplikohet shkurtimi i afatit për pranimin e ofertave, sipas parashikimeve në nenin 42 pika 6 të LPP (e aplikueshme për procedurat e prokurimit mbi kufirin e lartë monetar).

Po **Jo**

Nëse po, argumentoni arsyet e shkurtimit të këtij afati:

4.7 Gjuha (ët) në të cilat mund të hartohen ofertat:

Shqip **Anglisht**

Seksioni 5: Informacione shtesë:

5.1 Dokumente me pagesë (zbatohet vetëm për procedurat që nuk zhvillohen me mjete elektronike):

Po **Jo**

Nëse po

Monedha _____ **Çmimi** _____

Ky çmim mbulon kostot aktuale të kopjimit dhe shpërndarjes së Dokumenteve të Tenderit (DT) tek Operatorët Ekonomikë. Operatorët Ekonomikë të interesuar kanë të drejtë të konsultojnë DT përpara blerjes së tyre.

5.2 Informacione shtesë (vendi, zyra, mënyra e blerjes së dokumenteve të tenderit (kur është e aplikueshme)

Operatori ekonomik fitues, për nënshkrimin e një kontrate publike duhet të ketë:

- Kopje të Certifikatës Elektronike të Fiskalizimit, për tatimpaguesit që përdorin Platformën Qendrore të Faturave.
- Kopje të Certifikatës Elektronike të Fiskalizimit dhe kopje të vlefshme të kontratës së lidhur me Kompaninë e Çertifikuar për zgjidhjen softuerike në përdorim, për tatimpaguesit që lëshojnë fatura përmes zgjidhjes softëerike.

[Për t’u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor në Marrëveshjen Kuadër në rihapjen e procesit të mini-konkurimit]

FTESË PËR OFERTË

(shënoni emrin e Autoritetit/Entit Kontraktor) fton për paraqitjen e ofertave në procedurën për kryerjen e shërbimeve në vijim:

.....
.....
.....

(jepni një përshkrim të saktë të shërbimeve të kërkuara:

Vendi i kryerjes së shërbimit: (jepni një përshkrim të shkurtër) _____

Kohëzgjatja e shërbimit: _____

Ofertat duhet të paraqiten në:

.....[jepni adresën e saktë]

Afati i fundit për pranimin e ofertave:

.....

[Përcaktoni datën dhe orën]

Kriteret për përcaktimin e ofertës fituese _____

Forma e komunikimit:

Forma shkresore

Forma elektronike (e-mail, faks, etj.)

Njoftimi i shkurtuar i Kontratës

(Për t’u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor, për publikim në Buletinin e Njoftimeve Publike)

1. Emri dhe adresa e Autoritetit/Entit Kontraktor:

Emri Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST sh.a.)

Adresa Tiranë, Kashar, Yrshek, Autostrada Tiranë-Durrës, Km. 9
E-mail info@ost.al
Web-faqe www.ost.al

2. **Lloji i procedurës së prokurimit:** E hapur – me mjete elektronike – sherbime
3. **Numri i referencës së procedurës /Lotit:** REF-54253-12-20-2022
4. **Objekti i kontratës:** “Fortifikimi (Dixhitalizimi) Kibernetik i Nënstacioneve”.
5. **Fondi limit:** 30,250,000 (tridhjetë milion e dyqind e pesëdhjetë mijë) Lekë pa TVSH.
6. **Kohëzgjatja e kontratës/marrëveshjes kuadër ose afati për zbatimin e saj:** 3(tre) muaj nga hyrja ne fuqi e kontratës.
7. **Afati i fundit për paraqitjen dhe hapjen e ofertave:** Data 05.01.2023, Ora 10:00, Faqja zyrtare e website-it të Agjencisë së Prokurimit Publik, www.app.gov.al

[Për t’u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor në Marrëveshjen Kuadër]

PLANIFIKIMI I

KONTRATAVE NË MARRËVESHJEN KUADËR

☐ Shërbime: Numri i përafërt i kontratave të planifikuara për t’u dhënë në bazë të Marrëveshjes Kuadër _____		
Numri i kontratës	Titulli i kontratës	Përshkrimi i shkurtër i kontratës
01	_____	_____
02	_____	_____
03	_____	_____
...	_____	_____

Shënim: Ky planifikim është i përafërt bazuar në nevojat që mund të ketë autoriteti/enti kontraktor dhe orientues për palët në proces.

(Për t’u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor)

NJOFTIMI PËR NDRYSHIMIN E DOKUMENTAVE TË TENDERIT

1. Emri dhe adresa e Autoritetit/Entit Kontraktor

Emri _____
Adresa _____
Tel/Faks _____
E-mail _____
Ueb-faqe _____

2. Kontaktet e personit (ave) përgjegjës për prokurimin:

Emri _____
E-mail _____

3. Lloji i procedurës së prokurimit: _____

4. Lloji i kontratës /Marrëveshjes Kuadër: _____

5. Numri i referencës për procedurën / Lotin: _____

6. Objekti i kontratës / Marrëveshjes Kuadër: _____

7. Kodi sipas Fjalorit të Përbashkët të Prokurimit (FPP): _____

8. Fondi limit : _____

9. Justifikimi, argumentat përkatëse dhe referencat ligjore për nevojën e ndryshimit të dokumenteve të tenderit:

_____
_____

10. Nëse shtyhet afati i fundit për pranimin e ofertave, të shënohet afati i ri i përcaktuar: _____

Shënim:

Këtij njoftimi duhet t’i bashkëngjitet shtojca e ndryshimeve në dokumentet e tenderit.

(Për t’u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor)

NJOFTIMI PËR MODIFIKIMIN E MARRËVESHJES KUADËR/KONTRATËS GJATË ZBATIMIT

1. Emri dhe adresa e Autoritetit/Entit Kontraktor:

Emri _____
Adresa _____
Tel/Faks _____
E-mail _____
Ueb-faqe _____

2. Kontaktet e personit (ave) përgjegjës për prokurimin:

Emri _____
E-mail _____

3. Lloji i procedurës së prokurimit: _____

4. Lloji i kontratës /Marrëveshjes kuadër: _____

5. Numri i referencës për procedurën / Lotin: _____

6. Objekti i kontratës / Marrëveshjes Kuadër : _____

7. Kodi sipas Fjalorit të Përbashkët të Prokurimit (FPP): _____

8. Fondi limit: _____

9. Situata sipas parashikimeve të nenit 127 të LPP dhe argumentet përkatëse për ta përdorur atë:

_____
_____
_____

10. Përshkrimi i modifikimit të kontratës/Marrëveshjes Kuadër, përfshirë natyrën dhe sasinë ose vlerën e shërbimeve:

_____
_____
_____

11. Vlera totale e kontratës së nënshkruar/marrëveshjes kuadër: _____

12. Vlera e ndryshuar (nëse është rasti): _____

13. Kohëzgjatja e kontratës / Marrëveshjes Kuadër: _____

Dhe afati i ri (nëse është rasti): _____

14. Emri dhe adresa e operatorit/ëve Ekonomikë:

Emri _____

NIPT: _____

Adresa _____

Kontaktet _____

15. Data e nënshkrimit të modifikimit : _____

16. Burimi i financimit: _____

17. Informacion tjetër që vlerësohet i nevojshëm nga autoriteti/enti kontraktor _____

DOKUMENTET E TENDERIT

Përmbajtja:

Seksioni I: Udhëzime për Operatorët Ekonomikë (Udhëzime)

Teksti në Seksionin I nuk mund të modifikohet nga Autoriteti/Enti kontraktor ose operatorët ekonomikë, përveç informacionit të plotësuar sipas Njoftimit të Kontratës.

Seksioni II: Shtojcat

Seksioni II përfshin Shtojcat, të cilët duhet të plotësohen nga Operatori Ekonomik dhe të paraqiten si pjesë e ofertës së tij, si dhe Shtojcat që duhet të plotësohen nga autoriteti/enti kontraktor si, specifikimet teknike, termat e references, kriteret e përzgjedhjes së ofertuesve, shërbimet dhe grafiku i ekzekutimit.

Seksioni III. Termt dhe Kushtet e Kontratës (TKK)

Seksioni III përmban Kushtet e Përgjithshme dhe të Vecanta që do të zbatohen për të gjitha Kontratat, Formularin e sigurimit të kontratës, si dhe formularë që duhet të nënshkruhen nga të dy palët si, draftet e marrëveshjeve kuadër, sipas llojeve të tyre.

Seksioni IV: Ankimi dhe Njoftimet për mbylljen e procesit

Seksioni IV përfshin formularët standard që përdoren nga operatorët ekonomikë, në procesin e ankimit pranë autoritetit/entit kontraktor dhe Komisionit të Prokurimit Publik, si dhe njoftimet që duhet të plotësohen nga autoriteti/enti kontraktor në përfundim të procesit të prokurimit.

Seksioni I: Udhëzime për Operatorët Ekonomikë

A. TË PËRGJITHSHME

1. Objekti i prokurimit

- Objekti i procedurës së prokurimit, si dhe numri i kontratave (Loteve) dhe objektet e tyre përcaktohen në njoftimin e kontratës.
- Përveç nëse specifikohet ndryshe më poshtë, përkufizimet dhe interpretimet në këto Dokumente të Tenderit do të jenë sipas përcaktimeve të Ligjit për Prokurimin Publik (LPP) dhe Kushtet e Përgjithshme të Kontratës (KPP).

2. Operatorët Ekonomikë të përshtatshëm

- Operator Ekonomik është çdo person fizik ose juridik ose ent publik apo grup personash/entesh, sipas Udhëzimeve për Operatorët Ekonomikë (këtu e më tej referuar si "Udhëzimet").

Në rastin e një bashkimi operatorësh ekonomikë (BOE):

1.1. të gjithë operatorët, anëtarë të këtij bashkimi do të kenë përgjegjësi të përbashkët dhe solidare;

1.2. BOE i bashkëlidh Ofertës së tij një marrëveshje ndërmjet palëve ku caktohet dhe autorizohet edhe Përfaqësuesi, i cili do të ketë autoritetin të përfaqësojë BOE gjatë procedurës së prokurimit dhe, në rast se BOE shpallet fituese e Kontratës, edhe gjatë zbatimit të Kontratës.

b) Operatori Ekonomik duhet të konsultohet me të gjitha udhëzimet, formularët, termat dhe specifikimet në Dokumentet e Tenderit. Mosdhënia nga operatori ekonomik e të gjithë informacionit ose dokumentacionit të kërkuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor në Dokumentet e Tenderit do të çojë në refuzimin e Ofertës.

3. Sqarimi i Dokumenteve të Tenderit

Ofertuesi i mundshëm mund të kërkojë sqarime për dokumentet e tenderit nga autoriteti/enti kontraktor, i cili duhet t'i përgjigjet çdo kërkesë për sqarim të dokumenteve të tenderit, të bërë nga çdo operator ekonomik, me kusht që kërkesa të jetë marrë jo më vonë se 6 ditë para afatit përfundimtar të dorëzimit të ofertave.

Autoriteti/Enti kontraktor duhet të përgjigjet brenda 3 ditëve nga depozitimi i kërkesës, në mënyrë që të bëjë të mundur dorëzimin e ofertës në kohë nga operatori ekonomik dhe, pa identifikuar burimin e kërkesës, duhet t'ua komunikojë sqarimin përkatës të gjithë operatorëve ekonomikë, që kanë tërhequr dokumentet e tenderit.

4. Ndryshimi i Dokumenteve të Tenderit

- Në çdo kohë para afatit të fundit për paraqitjen e ofertave, Autoriteti/Enti Kontraktor mund t'i ndryshojë Dokumentet e Tenderit duke hartuar një shtojcë, me këto ndryshime.
- Çdo shtojcë do të jetë pjesë e Dokumenteve të Tenderit dhe do të publikohet në të njëjtën mënyrë sic është bërë publikimi i Dokumentave të Tenderit.

-
3. Nëse ndryshimi i Dokumenteve të Tenderit bëhet në gjysmën e parë të afatit për pranimin e Ofertave, autoriteti apo enti kontraktor mund të zgjasin afatin për pranimin e ofertave. Nëse dokumentet e tenderit ndryshohen në gjysmën e dytë të afatit për paraqitjen e ofertave, autoriteti/enti kontraktor zgjat afatin e fundit për paraqitjen e ofertave me të paktën 10 ditë për procedurat mbi kufirin e lartë monetar dhe me të paktën 7 ditë për procedurat nën kufirin e lartë monetar.

B. PËRGATITJA E OFERTAVE

- 1. Shpenzimet e ofertimit**

Operatori Ekonomik përballon të gjitha shpenzimet që lidhen me përgatitjen dhe paraqitjen e ofertës së tij, dhe Autoriteti/Enti Kontraktor nuk ka detyrime apo përgjegjësi për këto shpenzime, pavarësisht nga zhvillimi apo rezultati i procedurës.
- 2. Gjuha e Ofertës**

Oferta, si dhe të gjitha korrespondencat dhe dokumentet në lidhje me procedurën e prokurimit do të paraqiten në gjuhën/gjuhët e specifikuar në njoftimin e kontratës. Dokumentet mbështetëse dhe literatura e printuar që janë pjesë e Ofertës mund të jenë në një gjuhë tjetër me kusht që ato të shoqërohen nga një përkthim zyrtar i fragmenteve përkatëse në gjuhën e specifikuar në njoftim.
- 3. Dokumentet përbërëse të Ofertës**

Oferta do të përmbajë të gjitha dokumentet mbështetëse siç kërkohet nga Autoriteti/Enti kontraktor.
- 4. Formularët e tenderit dhe Listat e Çmimeve**

Operatori Ekonomik paraqet Formularin e Ofertës në përputhje me formularin e paraqitur në Seksionin II: Të gjithë Formularët shoqëruar duhet të plotësohen pa ndonjë ndryshim, nuk do të pranohet asnjë zëvendësues. Të gjitha vendet bosh duhet të plotësohen me informacionin e kërkuar.

Për procedurat e prokurimit që zhvillohen në rrugë shkresore, origjinali i ofertës duhet të shtypet ose të shkruhet me bojë që nuk fshihet. Të gjitha fletët e ofertës duhet të lidhen së bashku dhe të numerizohen. Të gjitha fletët e ofertës, përveç literaturës së pandryshueshme dhe të printuar duhet të pajisen me inicialet ose të nënshkruhen nga Personi (at) e Autorizuar. Çdo ndryshim në ofertë duhet të jetë i lexueshëm dhe i nënshkruar nga Personat e Autorizuar.
- 5. Ofertat Alternative**

Përveç nëse përshkruhet ndryshe në njoftimin e kontratës dhe dokumentat e tenderit propozimet alternative ose kohët alternative për përfundimin, nuk do të merren parasysh.
- 6. Çmimet**
  1. Çmimet e ofruara nga Operatori Ekonomik në Formularin e Ofertës do të jenë në përputhje me kërkesat e specifikuara në njoftimin e kontratës dhe dokumentat e tenderit.
  2. Operatori Ekonomik duhet të plotësojë Formularin e Ofertës bashkangjitur me këto DT, duke përcaktuar shërbimet që do të kryhen dhe çmimin e tyre.
  3. Të gjitha çmimet duhet të kuotohen në Monedhën sipas Njoftimit të Kontratës, duke përfshirë edhe tatimet dhe taksat që zbatohen, pa përfshirë TVSH-në. Nëse çmimet kuotohen në valutë të huaj siç

---

përcaktohet në Njoftimin e Kontratës, atëherë ato duhet të konvertohen në Lekë shqiptare (Lekë) sipas kursit të këmbimit të caktuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë në ditën e dërgimit për publikim të Njoftimit të Kontratës dhe duhet të ruhen në atë kurs deri në skadimin e periudhës së vlefshmërisë së ofertës.

4. Ofertuesi duhet të shënojë në Formularin e Ofertës, çmimet totale të Ofertës për të gjitha Shërbimet pa TVSH. Vlera e TVSH-së, kur aplikohet, i shtohet çmimit të dhënë dhe përbën vlerën totale të Ofertës.

Në rastin e një Marrëveshje Kuadër ku NUK përcaktohen të gjitha kushtet, çmimet për kontratat bazuar në Marrëveshjen Kuadër nuk janë të fiksuara, ato janë objekt i ndryshimit pas një mini – konkurrimi midis Operatorëve Ekonomikë, palë në Marrëveshjen Kuadër.

7. Monedhat

Monedha (at) e ofertave dhe monedha (at) e pagesës do të jenë siç specifikohet në njoftimin e kontratës.

8. Provueshmëria e Kualifikimeve të Operatorit Ekonomik

Për të provuar kualifikimet e tij për realizimin e Kontratës, Operatori Ekonomik do të japë informacionin e kërkuar në Seksionin II: Shtojcat.

9. Periudha e vlefshmërisë së Ofertës

1. Ofertat do të jenë të vlefshme për periudhën e specifikuar në Njoftimin e Kontratës pas afatit të paraqitjes së Ofertave të përcaktuara nga Autoriteti/Enti Kontraktor; Oferta për një periudhë më të shkurtër nuk është e vlefshme dhe do të refuzohet.

2. Sigurimi i Ofertës mund të paraqitet në njërin nga format e mëposhtme:

- a) Pagesa nga ofertuesi, në vlerë monetare, në llogarinë e autoritetit/entit kontraktor
- b) Garanci bankare
- c) Garanci sigurimi

Dokumentet e mësipërme duhet të jenë të vlefshme gjatë gjithë periudhës së vlefshmërisë së Ofertës.

3. Periudha e vlefshmërisë së Ofertës fillon nga momenti i hapjes së ofertave. Në çdo rast, të paktën 5 ditë para përfundimit të afatit të vlefshmërisë së ofertave, Autoriteti/Enti Kontraktor mund t'i kërkojë Ofertuesit me shkrim të zgjasë periudhën e vlefshmërisë, deri në një datë të caktuar. Ofertuesi mund ta refuzojë këtë kërkesë me shkrim, pa humbur të drejtën për rimbursim të Sigurimit të Ofertës, kur ka një të tillë. Ofertuesi që bie dakord të zgjasë periudhën e vlefshmërisë së Ofertës njofton Autoritetin/Entin Kontraktor me shkrim dhe paraqet një sigurim oferte të zgjatur, nëse ka pasur një të tillë. Oferta nuk mund të modifikohet. Nëse Ofertuesi nuk i përgjigjet kërkesës së bërë nga Autoriteti/Enti Kontraktor në lidhje me zgjatjen e periudhës së vlefshmërisë së Ofertës, ose nuk e pranon kërkesën në fjalë, ose nuk

---

paraqet një sigurim të zgjatur të ofertës, kur kërkohet, atëherë Autoriteti/Enti Kontraktor e refuzon Ofertën.

Nëse autoriteti/enti kontraktor nuk i ka bërë një kërkesë me shkrim operatorit ekonomik për të zgjatur periudhën e vlefshmërisë së ofertës, sipas parashikimit të paragrafit të parë të kësaj pike, atëherë operatori ekonomik nuk mund të penalizohet për këtë, pra sigurimi i ofertës së tij nuk konfiskohet.

10. Formati dhe Nënshkrimi i Ofertave

Në përgjigje të Njoftimit të Kontratës, çdo Operator Ekonomik paraqet ofertën sipas formularëve standard në këtë DT. Oferta nënshkruhet nga personi/personat përgjegjës të autorizuar për këtë qëllim.

D. PARAQITJA DHE HAPJA E OFERTAVE

11. Paraqitja e Ofertave

11.1 Në procedurat e prokurimit që zhvillohen me mjete elektronike, operatorët Ekonomikë duhet të ngarkojnë ofertën e tyre në sistemin e prokurimit elektronik, sipas përcaktimeve në manualët përkatëse.

11.2 Lidhur me procedurat e prokurimit, që zhvillohen në rrugë shkresore, Operatorët Ekonomikë duhet të paraqesin vetëm ofertën origjinale të mbyllur në një zarf jotransparent, të vulosur dhe të firmosur me emrin dhe adresën e Ofertuesit dhe të shënuar: "Ofertë për kryerjen e Shërbimeve; Njoftimi Nr. ___.

“MOS E HAPNI, ME PËRJASHTIM TË RASTEVE KUR ËSHTË I PRANISHËM KOMISIONI I VLERËSIMIT TË OFERTAVE, JO PËRPARA ----- d/m/v, në orën-----” .

12. Afati i fundit për paraqitjen e Ofertave

Oferta duhet të paraqitet brenda afati të përcaktuar nga autoriteti/enti kontraktor. Nëse autoriteti/enti zgjat afatin kohor për pranimin e ofertave, operatorët ekonomikë, mund të paraqesin ofertat e tyre brenda afatit të zgjatur.

Data e hapjes së ofertave do të jetë e njëjtë me afatin e fundit të paraqitjes së ofertave. Nëse për arsye objektive, të shkaktuara nga një situatë e paparashikuar nga autoriteti/enti kontraktor në kohën e fillimit të procedurës, është e pamundur të respektohet afati për hapjen e ofertave nga autoriteti ose enti kontraktor, arsyeja duhet të dokumentohet dhe të caktohet një datë e re për hapjen e ofertave.

Ofertuesit ose përfaqësuesit e tyre të autorizuar, të cilët kanë paraqitur oferta, ftohen të marrin pjesë në hapjen e ofertave, nëse janë të interesuar. Mosparaqitja e tyre nuk pengon hapjen e ofertave.

13. Ofertat me vonesë

Autoriteti/Enti Kontraktor nuk merr në shqyrtim asnjë ofertë që vjen pas afatit të fundit për paraqitjen e tyre siç specifikohet në Njoftimin e Kontratës. Sistemi i prokurimit elektronik nuk lejon paraqitjen e ofertave që janë në tejkalim të afatit të fundit për paraqitjen e tyre.

14. Tërheqja, Zëvendësimi dhe Modifikimet

1. Operatori Ekonomik mund ta tërheqë, zëvendësojë ose modifikojë ofertën e tij, në cdo kohë deri përpara afatit të fundit të pranimit të ofertave.

2. Në procedurat e prokurimit të cilat zhvillohen në rrugë shkresore, ofertuesit

---

mund të modifikojnë ose tërheqin ofertat e tyre me kusht që modifikimi ose tërheqja të bëhet para skadimit të afatit përfundimtar për paraqitjen e ofertave. Si modifikimet ashtu edhe tërheqjet duhet t'i komunikohen Autoritetit/Entit Kontraktor me shkrim, para datës së afatit të fundit për paraqitjen e ofertave. Zarfë që përmban deklaratën e Ofertuesit duhet të shënohet: "MODIFIKIM OFERTE" ose "TËRHEQJE OFERTE".

3. Asnjë ofertë nuk mund të tërhiqet, zëvendësohet ose modifikohet pas afatit të fundit për paraqitjen e ofertave.

15. Hapja e Ofertave

Ofertat hapen pas përfundimit të afatit të fundit të përcaktuar për pranimin e ofertave në dokumentat e tenderit.

E. SHQYRTIMI I OFERTAVE

16. Konfidencialiteti

Autoriteti/enti kontraktor duhet të ruaj konfidencialitetin sipas përcaktimeve të nenit 16 të LPP-së.

17. Sqarimi i ofertave

1. Autoriteti/Enti Kontraktor, gjatë procesit të shqyrtimit dhe vlerësimit të ofertave, mund të kërkojë sqarime nga operatorët ekonomikë ofertues. Çdo sqarim i paraqitur nga Operatori Ekonomik që nuk i përgjigjet një kërkesë nga Autoriteti/Enti Kontraktor nuk do të merret në konsideratë. Nuk mund të kërkohet, ofrohet apo lejohet asnjë ndryshim në çmimet ose përmbajtjen e ofertave, përveç rasteve të konfirmimit të korrigjimit të gabimeve aritmetike të konstatuara nga Autoriteti/Enti Kontraktor gjatë vlerësimit të ofertave.

18. Përgjegjshmëria e ofertave

1. Një ofertë e përgjegjshme/vlefshme është ajo që plotëson kërkesat e Dokumenteve të Tenderit pa devijime materiale, rezerva ose mospranim, siç përcaktohet më poshtë:

- (a) "**Devijim**" është shmangia nga kërkesat e specifikuar në Dokumentet e Tenderit;
- (b) "**Rezervim**" është përcaktimi i kushteve kufizuese ose mospranimi i plotë i kërkesave të specifikuar në Dokumentet e Tenderit; dhe
- (c) "**Mospranim**" është mosparaqitja e një pjesë ose e të gjithë informacionit ose dokumentacionit të kërkuar në Dokumentet e Tenderit.

2. Nëse një ofertë nuk i përgjigjet kërkesave të Dokumenteve të Tenderit, ajo refuzohet.

F. VLERËSIMI I OFERTAVE

19. Kualifikimi i Operatorit Ekonomik

1. Për një pjesë të kriterëve të pranimit të kërkuara në dokumentat e tenderit, Operatori Ekonomik duhet të paraqesë Formularin Përmbledhës të Vetëdeklarimit si një provë paraprake në formën e një deklaratë, ku shprehet se Oferta e tij është në përputhje me Kërkesat Teknike, kushtet dhe kriteret e përcaktuara në Njoftimin e Kontratës dhe në Dokumentet e Tenderit.

---

2. Informacioni i pasqyruar në formularin e vetëdeklarimit, i cili gjendet në një bazë të dhënash, ku autoriteti/enti kontraktor mund të aksesojë direkt këtë informacion dhe /ose dokumentin, duhet të shoqërohet me adresën përkatëse për këtë bazë të dhënash.

3. Operatori ekonomik duhet të paraqesë dokumentacionin e kërkuar për të gjitha kriteret për të cilat nuk lejohet vetdeklarim.

4. Operatori Ekonomik është përgjegjës për të gjithë dokumentacionin e paraqitur si pjesë e Ofertës. Në rast të verifikimit të përmbajtjes së dokumentacionit të paraqitur, ose të Vetëdeklarimeve, kur përmbajtja e tyre nuk rezulton të jetë e vërtetë, Operatori Ekonomik është në kushtet e parashikuara në nenin 78, pika 1, gërma (a) të Ligji për Prokurimin Publik (LPP).

20. Konvertimi në valutë të vetme

1. Për qëllime vlerësimi dhe krahasimi, monedha (et) e Ofertës do të konvertohet në një monedhë të vetme siç specifikohet në Njoftimin e kontratës.

21. Kriteret e përcaktimit të ofertës fituese

1. Autoriteti/Enti Kontraktor përcakton ofertën ekonomikisht më të favorshme në bazë të kriterëve të përcaktimit të ofertës fituese që janë përcaktuar në Njoftimin e Kontratës dhe në Dokumentet e Tenderit si më poshtë.

Opsioni 1) – Oferta Ekonomikisht më e Favorshme, bazuar në kosto:

Lidhur me kriteret e vlerësimit, duhet përcaktuar qartë pesha specifike e secilit kriter, përkatësisht numri i pikëve për secilin kriter dhe mënyra se si do të llogariten pikët për ofertuesit e njëpasnjëshëm.

Të gjitha kriteret e vendosura për vlerësimin e ofertave janë objektive dhe shprehen në shifra. Në çdo rast, kur ka më shumë se një kriter, pesha specifike e kriterit të çmimit nuk duhet të jetë më pak se 50 pikë. Pikët maksimale që mund të marrë një Ofertë do të jenë 100.

Formula me të cilën llogariten pikët e ofertuesve, në çdo rast duhet të jetë:

$$Po = Pk1 + Pk2 + Pk3 + \dots$$

Ku:

Po - janë pikët totale të ofertës së vlerësuar

Pk1/Pk2/Pk3/... - janë pikët për secilin kriter të vlerësuar

Pikët për secilin kriter llogariten sipas formulës:

$$Pk1 = V_{mink1} \times P_{maxk1/Ok1}$$

Pk1 _____ Pikët e kriterit që vlerësohet

V _{mink1}	Vlera më e ulët e kriterit që vlerësohet
P _{maxk1}	Pikët maksimale që i jepen kriterit që vlerësohet
Ok1	Treguesi i ofertës për kriterin që vlerësohet

Opsioni 2) – Oferta Ekonomikisht më e Favorshme, Bazuar në Çmim:

Kontrata do t'i jepet ofertuesit i cili ka ofruar çmimin më të ulët të ofertës.

SHËNIM: Autoriteti/Enti Kontraktor do të zgjedhë vetëm një nga Opsionet si kriter i vlerësimit. Përdorimi i të dy opsioneve në DT e bën procedurën të pavlefshme.

2. Autoriteti/Enti Kontraktor do t'i japë kontratën Operatorit Ekonomik, Oferta e të cilit ka rezultuar të jetë ekonomikisht më e favorshme.
3. Autoriteti/Enti Kontraktor përdor si kriter vlerësimi një nga kriteret e përcaktuara në Njoftimin e Kontratës.

22. Vlerësimi i ofertave dhe korigjimi i gabimeve aritmetike dhe ofertave anomalisht të ulëta

1. Autoriteti/Enti Kontraktor kontrollon ofertat e paraqitura nëse kanë gabime aritmetike. Nëse ofertat rezultojnë me gabime aritmetike, autoriteti/enti i korigjon këto gabime si më poshtë:

- (a) Nëse ka një mospërputhje midis çmimit për njësi dhe çmimit total, që rezulton nga shumëzimi i çmimit për njësi me sasinë, çmimi për njësi do të mbizotërojë dhe çmimi total do të ndryshohet përkatësisht.
- (b) Nëse ka ndonjë mospërputhje në çmimin total, kur totali është shuma ose diferenca e nën-totaleve, çmimi nën-total mbizotëron dhe çmimi total korigjohet bazuar në të.
- (c) Nëse ka ndonjë mospërputhje midis fjalëve dhe numrave, shuma me fjalë do të mbizotërojë. Përrjashtim nga ky rregull është situata kur shuma ka të bëjë me gabimin, i cili do të korigjohet sipas pikave (a) dhe (b) më lart, prandaj në këtë rast shuma në numër mbizotëron dhe ajo me fjalë do të korigjohet.
- (d) Nëse ekziston një mospërputhje midis fjalëve dhe shifrave, shuma me fjalë do të mbizotërojë, përveç nëse shuma e shprehur me fjalë lidhet me një gabim aritmetik, rast në të cilin shuma në shifra do të mbizotërojë në bazë të (a) dhe (b) më sipër.

Në çdo rast, Ofertat me gabime aritmetike refuzohen kur:

- vlera absolute e të gjitha korigjimeve është më shumë se 2% e vlerës së

---

ofertës ekonomike të ofruar;

- vlera absolute e të gjitha korrigjimeve është më pak se 2%, por korrigjimi nuk pranohet nga ofertuesi.

2. Kur autoritetet /entet kontraktore vërejnë se oferta është anomalisht e ulët, i kërkojnë operatorit ekonomik të paraqesë brenda tre ditëve pune, shpjegime të çmimit ose kostove të propozuara në ofertë, në përputhje me nenin 93 të LPP-së dhe vlerësojnë informacionin e dhënë, në konsultim me ofertuesin dhe në përputhje me dispozitat e këtij neni.

- Në rast kur janë të vlefshme dy ose më pak oferta, në përputhje me nenin 93 të LPP-së, oferta konsiderohet anomalisht e ulët kur zvogëlohet më shumë se 25% të fondit limit të përllogaritur.

- Në rast kur janë të vlefshme tre ose më shumë oferta, në përputhje me nenin 93 të LPP-së, oferta konsiderohet anomalisht e ulët nëse vlera e saj do të jetë më pak se 85% e mesatares së ofertave të vlefshme.

Nëse një ose disa oferta vlerësohen si anomalisht të ulëta, Komisioni i Vlerësimit të Ofertave duhet të kërkojë sqarime nga ofertuesit, para se të marrë një vendim për kualifikimin e tyre ose jo, në përputhje me nenin 93 të LPP-së.

Në çdo rast, ofertuesi ka detyrimin të justifikojë dhe dokumentojë me prova me shkrim, shpjegime për elementin/elementet specifike të ofertës, në përputhje me kërkesat e nenit 93 të LPP-së.

2.1 Formula që duhet zbatuar, për të vlerësuar një ofertë anomalisht të ulët, në rastin kur ekzistojnë tre ose më shumë oferta të vlefshme, është si më poshtë:

O - Oferta

MO – Mesatarja e ofertave të vlefshme

N - Numri i ofertave të vlefshme

PR (Zm) – Zbritje e mundshme

$$MO = O1 + O2 + O3 + \dots On / N$$

$$PR = 85 \% Mo$$

Vlera e ofertave të vlerësuara < .. PR ..... rrjedhimisht oferta është anomalisht e ulët

3. Nëse një Operator Ekonomik nuk pranon korrigjimin e gabimeve aritmetike, ose nëse Ofertuesi nuk arrin të japë një justifikim për të bindur Autoritetin/Entin Kontraktor, në rast të një oferte anomalisht të ulët, Oferta e tij do të refuzohet.

4. Procesi i hedhjes së shortit

Nëse dy ose më shumë oferta kanë të njëjtin çmim më të ulët ose kanë të njëjtat pikë, atëherë fituesi përcaktohet me short, në prani të ofertuesve. Ofertuesit njoftohen për datën dhe kohën e hedhjes së shortit. Mospjesëmarrja e ofertuesve gjatë procesit të hedhjes së shortit nuk përbën arsye për skualifikim.

D. DHËNIA E KONTRATËS

- 23. Njoftimi i Fituesit**
1. Brenda afatit të vlefshmërisë së Ofertës, Autoriteti/Enti Kontraktor njofton Operatorin Ekonomik të suksesshëm se, Oferta e tij është pranuar, dhe është shpallur fituese.
- 24. Nënshkrimi i Marrëveshjes Kuadër/ Kontratës**
1. Pas konfirmimit të fituesit/ve Autoriteti/Enti Kontraktor përgatit, nënshkruan dhe fton Operatorin/ët e suksesshëm Ekonomik të nënshkruajë Marrëveshjen kuadër/Kontratën.
  2. Autoriteti/Enti Kontraktor i kërkon fituesit një sigurim për realizimin e Kontratës. Shuma e mbulimit për realizimin e kontratës do të jetë 10% e vlerës së Kontratës. Formulari i Sigurimit të Kontratës, dorëzohet para nënshkrimit të Kontratës.
- Sigurimi për realizimin e kontratës mund të paraqitet në një nga format e mëposhtme:
- a) garanci bankare
  - b) garanci nga shoqëri sigurimi.

DH. ANKESAT

- 25. Procedura e ankesës**
1. Çdo Operator Ekonomik, i cili ka interes për objektin e prokurimit dhe rrezikon të dëmtohet nga vendimmarrja e autoritetit/entit kontraktor mund të paraqesë ankesë njëkohësisht pranë autoritetit/entit kontraktor dhe Komisionit të Prokurimit Publik në lidhje me Dokumentet e Tenderit, kualifikimin, përzgjedhjen ose përcaktimin e ofertës fituese, sipas parashikimeve në LPP dhe aktet nënligjore.
  2. Autoriteti/Enti Kontraktor mund t'i kërkojë Komisionit të Prokurimit Publik që të lëshojë masa të ndërmjetme për mospezullimin e procedurës së prokurimit.

E. ANULIMI I PROCEDURËS

- 26. Anulimi i procedurës**
1. Autoriteti / Enti kontraktor publikon Njoftimin për Anulimin e Procedurës së Prokurimit, në të njëjtën mënyrë siç publikon Njoftimin e Kontratës, jo më vonë se 5 (pesë) ditë nga data e skadimit të afatit të fundit për paraqitjen e ankesave, ose dhënien e vendimit përfundimtar për ankimin.
  2. Autoriteti/ enti kontraktor anulon procedurën e prokurimit në rastet kur:
    - a) nuk është paraqitur asnjë kërkesë përkatëse në procedurat me faza;
    - b) nuk është paraqitur asnjë ofertë e përshtatshme në procedurat me një fazë;
    - c) konstaton se dokumentet e tenderit përmbajnë gabime ose mangësi të

---

rëndësishme;

d) për shkak të rrethanave të paparashikueshme dhe objektive, nevojat ose aftësia paguese e autoritetit ose entit kontraktor ka ndryshuar;

e) Komisioni i Prokurimit Publik vendos anulimin në përputhje me parashikimet në LPP;

Gjithashtu, Titullari i autoritetit/entit vendos anulimin e procedurës sipas përcaktimeve në nenin 19 të LPP dhe nenin 75 të VKM 285/2021.

3. Kur procedura e prokurimit publik anulohet në përputhje me shkronjën "d" të paragrafit 2, autoriteti/ enti kontraktor nuk duhet të shpallë një procedurë të re për të njëjtin objekt të prokurimit dhe me të njëjtat të dhëna.

SEKSIONI II: LISTA E SHTOJCAVE

Shtojca 1. Formulari i Ofertës

Shtojca 2. Listat e Çmimeve të Shërbimeve

Shtojca 3. Formulari i Sigurimit të Ofertës

Shtojca 4. Lista e Informacionit Konfidencial

Shtojca 5. Formulari i Specifikimeve Teknike

Shtojca 6. Formulari i Shërbimeve dhe Grafikut të ekzekutimit

Shtojca 7. Formulari i Termave të Referencës

Shtojca 8. Formulari i Kriteve të Përzgjedhjes së Ofertuesve

Shtojca 9. Formulari Përmbledhës i Vetëdeklarimit

Shtojca 10: Formulari i Njoftimit të Kualifikimit

Shtojca 11: Formulari i Njoftimit të Fituesit (Paraprak)

Formulari 12- Formulari i Njoftimit të Fituesit (Në përfundim të afateve të ankimit)

Shtojca 13: Formulari i Njoftimit të Operatorëve Ekonomikë të Suksesshëm në Marrëveshjen Kuadër (Paraprak)

Shtojca 14: Formulari i Njoftimit të Operatorëve Ekonomikë të Suksesshëm në Marrëveshjen Kuadër (Në përfundim të afateve të ankimit)

Shtojca 1.

(Shtojcë për t'u paraqitur nga operatori ekonomik)

FORMULARI I OFERTËS

Data:

Numri i referencës së procedurës së prokurimit/lotit:

Për: **[Operatori Ekonomik shënon emrin e Autoritetit/Entit Kontraktor]**

Emri i ofertuesit dhe NIPT-i **[Operatori Ekonomik shënon emrin e ofertuesit dhe NIPT-in]**

Ne, të nënshkruarit, deklarojmë se:

- (a) Kemi konsultuar dhe nuk kemi asnjë rezervë për Dokumentet e Tenderit të procedurës me objekt:*[shënoni objektin e procedurës së prokurimit të publikuar në SPE]*, përfshirë sqarimet dhe Shtojcat e nxjerra.
- (b) Ne *[vendos emrin e Operatorit Ekonomik dhe numrin unik të identifikimit, dhe/ose anëtarët e BOE, nëse është rasti]*, nuk jemi në të përjashtuar nga e drejta për të fituar kontrata publike dhe jemi në përputhje me kërkesat e kualifikimit dhe kërkesat specifike të kontratës siç specifikohet në njoftimin e kontratës *[vendos objektin e procedurës së prokurimit/lotit]*.
- (c) Ne ofrojmë të kryejmë për Autoritetin/Entin Kontraktor **[vendos emrin e Autoritetit/entit Kontraktor]**, në përputhje me Dokumentet e Tenderit (shih më poshtë), Shërbimet për **[vendosni CPV-në e procedurës/Lotit përkatës nga Njoftimi i Kontratës të publikuar në SPE]** në përputhje me Ofertën Teknike, me çmimet e renditura në Listën e Çmimeve të Artikujve dhe në përputhje me Termat dhe Kushtet e Kontratës, të cilat reflektohen në Dokumentet e Tenderit.
- (d) Oferta jonë është në përputhje me dokumentet e mëposhtme::
1. Udhëzimet për Operatorët Ekonomikë;
  2. Njoftimin e Kontratës;
  3. Kriteret e Përzgjedhjes;
  4. Specifikimet teknike, grafikun e ekzekutimit dhe termat e referencës;
  5. Kushtet e Përgjithshme të Kontratës;
  6. Kushtet e Veçanta të Kontratës;
  8. Listat e Çmimeve të Shërbimeve.
- (e) Çmimi total i Ofertës sonë, **pa TVSH**, është: ----- **[Operatori Ekonomik e vendos në shifra dhe fjalë];**
- (f) Çmimi total i Ofertës sonë, **me TVSH**, është: ----- **[Operatori Ekonomik e vendos në shifra dhe fjalë];**

Emri i përfaqësuesit të ofertuesit	
Nënshkrimi	
Vula	
Datë _____	

Shtojca 2.*(Shtojcë për t'u paraqitur nga operatori ekonomik)***LISTA E ÇMIMEVE TË SHËRBIMEVE****Data:** _____**Numri i referencës së procedurës së prokurimit/lotit:**
_____**Emri dhe numri unik i identifikimit të Operatorit Ekonomik/Operatorëve ekonomikë** (në rast BOE): _____**Monedha:** _____

Në rast të mospërputhjes midis çmimit për njësi dhe totalit, këto do të rregullohen në përputhje me Udhëzimet për Operatorët Ekonomikë.

Çmimet dhe monedhat të jenë në përputhje me Udhëzimet për Operatorët Ekonomikë.

Të gjithë artikujt në Formularin e Shërbimeve dhe grafikut të ekzekutimit duhet të hidhen dhe tu vendoset çmimi i ofruar në Listën përkatëse të Çmimeve për shërbimet. Shërbimetpa çmim do të konsiderohen si shërbime të paofruar dhe do të cojnë në refuzimin e ofertës.

Lista e Çmimeve

<i>1</i>	<i>2</i>		<i>3</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	
Artikulli	Përshkrimi i shërbimit	Njesia	Sasia	Çmimi për njësi	Çmimi total për shërbim (3 x 4X)	
1	Upgrade SCADA infrastrukture: - Licencat e harduerit dhe softuerit: RTU, Workstation operatori, Workstation inxhinierik. - shërbimet inxhinierike për të migruar projektin aktual SCADA në harduerin e ri.	Set	1			
2	Upgrade Rrjetit informatik: - pajisja e harduerit: Firewalls, Switchet e Rrjetit. - konfigurimi i pajisjeve të rrjetit.	Set	1			
3	Fortifikimi i Sigurise kibernetike: - licencat e softuerit SIEM, agjentët EDR dhe tastiera qendrore, konsola qendrore e menaxhimit IAM (sw lic). - vendosja dhe forcimi i konfigurimit në të gjitha pajisjet. - manuale trajnimi dhe operacionale.	Set	1			
Çmimi total (shërbimet)						_____
Çmimi Neto pa TVSH						
TVSH (%)						
Çmimi total me TVSH:						
Emri i përfaqësuesit të ofertuesit						
Nënshkrimi						
Vula						

Shtojca 3.

[Shtojcë për t'u paraqitur nga operatori ekonomik)
[Letër me kokë e Bankës / Kompanisë së Sigurimeve]

FORMULARI I SIGURIMIT TË OFERTËS

Për: [Emri dhe adresa e autoritetit/entit kontraktor]

Në emër të: [Emri dhe adresa e ofertuesit të siguruar]

* * *

Procedura e prokurimit [lloji i procedurës]

Përshkrim i shkurtër i kontratës: [objekti]

Publikimi (nëse zbatohet): Buletini i Njoftimeve Publike [Data] [Numri]/Nr. Referencës në faqen e APP-se

* * *

Duke iu referuar procedurës së lartpërmendur,

Ne vërtetojmë se [emri i ofertuesit të siguruar] ka derdhur një depozitë pranë [emri dhe adresa e bankës] / është garantuar pranë [emri dhe adresa e kompanisë së sigurimit] me një vlerë prej [monedha dhe vlera, e shprehur në fjalë dhe shifra] si kusht për sigurimin e ofertës, dorëzuar nga operatori i lartpërmendur ekonomik.

Marrim përsipër të transferojmë në llogarinë e [emri i autoritetit/entit kontraktor] vlerën e siguruar, brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditëve nga kërkesa juaj e thjeshtë dhe e parë me shkrim, pa kërkuar shpjegime, me kusht që kjo kërkesë të përmendë mospërbushjen e njërit nga kushtet e mëposhtme:

- Ofertuesi e ka tërhequr ose ka ndryshuar ofertën, pas afatit përfundimtar për paraqitjen e ofertave ose para afatit përfundimtar, nëse është përcaktuar kështu në dokumentat e tenderit;
- Ofertuesi ka refuzuar nënshkrimin e kontratës se prokurimit kur autoriteti/enti kontraktor e kërkon një gjë të tillë;
- Ofertuesi nuk ka paraqitur sigurimin e kontratës, ku oferta është shpallur fituese ose nuk ka plotësuar ndonjë kusht tjetër përpara nënshkrimit të kontratës së përcaktuar në dokumentat e tenderit.

Ky Sigurim është i vlefshëm për periudhën e specifikuar në [njoftimin e kontratës].

[Përfaqësuesi i bankës / kompanisë së sigurimit]

Shtojca 4.

(Shtojcë për tu paraqitur nga Operatori Ekonomik, nëse është rasti)

Lista e Informacionit Konfidencial

(Shkruani informacionin që dëshironi të mbetet konfidencial)

Lloji, natyra e informacionit që duhet mbajtur konfidencial	Numri i faqeve dhe pikave në DST që dëshironi të mbeten konfidenciale	Arsyet e mbajtjes konfidencial të këtij informacioni	Afati i fundit për mbajtjen konfidencial të këtij informacioni

VËMENDJE

Çdo e dhënë që nuk është regjistruar si konfidenciale do të konsiderohet se për të është dhënë pëlqimi i mbajtësit të një informacioni të tillë dhe Autoriteti/Enti Kontraktor nuk do të jetë përgjegjës për nxjerrjen e këtij informacioni.

Nuk konsiderohet se përbën sekret tregtar informacioni që duhet të bëhet publik sipas ligjit, që ka të bëjë me një shkelje të ligjit ose që duhet të publikohet në bazë të praktikave të mira tregtare dhe parimeve të etikës tregtare. Konkretisht: Operatori ekonomik nuk mund të klasifikojë si konfidencial: çmimin e ofertës, listën e çmimeve, katalogun, informacionin lidhur me kriteret e përzgjedhjes së ofertës, dokumentet publike, fragmente nga regjistrat publikë dhe informacione të tjera që duhet të bëhen publike ose që nuk janë konfidenciale në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Përfaqësuesi i Ofertuesit

Nënshkrimi

Vula

Shtojca 5.

[Shtojcë për t'u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor]

FORMULARI I SPECIFIKIMEVE TEKNIKE

Specifikimet Teknike të shërbimeve objekt i prokurimit, duhet të përshkruhen sa më saktë dhe plotësisht, për sa të jetë e mundur, duke krijuar kushte për konkurrencë të paanshme dhe të hapur midis të gjithë kandidatëve dhe ofertuesve. Specifikimet teknike, me përjashtim të rasteve plotësisht të justifikuara, duhet të hartohen në mënyrë të tillë që të marrin parasysh kriteret e aksesit për personat me aftësi të kufizuara ose projektimin për të gjithë përdoruesit, siç kërkohet nga ligji në fuqi.

SHËNIM: Në Specifikimet Teknike, nuk duhet të përshkruhet asnjë markë specifike prodhimi ose burim ose proces i veçantë, që karakterizon produktet ose shërbimet e ofruara nga një Operator specifik Ekonomik ose ndonjë markë tregtare, patentë, tip ose origjinë ose prodhim specifik, për të favorizuar ose eliminuar ndërmarrje ose produkte të caktuara. Një gjë e tillë lejohet vetëm në raste të jashtëzakonshme kur nuk ekziston një mënyrë e mjaftueshme, e saktë ose e kuptueshme për të përshkruar objektin e Kontratës. Referencat e tilla duhet të shoqërohen me fjalët "ose ekuivalent".

Skicimet, parametrat teknik etj:

Specifikimi i Materialeve:

Përshkrimi i kërkesave të zbatimit të shërbimeve në lidhje me to:

Shtojca 6

(Shtojcë për t'u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor)

(Kjo Shtojcë në rastin e Marrëveshjes Kuadër do të plotësohet nga autoriteti/enti kontraktor vetëm gjatë rihapjes së procesit të mini-konkursit)

FORMULARI I SHËRBIMEVE DHE GRAFIKUT TË EKZEKUTIMIT

Shërbimi që kërkohet: “Fortifikimi (Dixhitalizimi) Kibernetik i Nënstacioneve”

Afatet e ekzekutimit: 3(tre) muaj nga hyrja ne fuqi e kontrates.

1	“Fortifikimi (Dixhitalizimi) Kibernetik i Nënstacioneve”		OST sh.a.	3(tre) muaj nga hyrja ne fuqi e kontrates.
---	--	--	-----------	--

Shtojca 7

(Shtojcë për t'u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor)

FORMULARI I TERMAVE TË REFERENCËS

1. Hyrje

Çështja kryesore që kemi me sigurimin e nënstacioneve tona janë sistemet e vjetra operative të vendosura në sistemin lokal të kontrollit të vendosur në çdo nënstacion. Shumica e këyre sistemeve nuk do të marrin më përditësime sigurie nga Microsoft, duke e bërë të vështirë dhe të kushtueshëm kompensimin e dobësive të sigurisë.

Në Zemblak, të gjithë serverët lokalë SCADA dhe stacionet e punës ekzekutojnë Windows 7 SP1 i cili është jashtë suportit zyrtar më 14 janar 2020. Edhe nëse është blerë një licencë e Përditësimeve të Zgjeruara të Sigurisë, kjo është e vlefshme deri më 14 janar 2023, datë pas së cilës Microsoft nuk do të lëshojë përditësime të tjera të sigurisë. Aktualisht, në të gjitha sistemet e vendosura në Zemblak, u zbulua se mungonin përditësimet e detyrueshme të sigurisë.

Ky është rezultat i një procesi të menaxhimit të përditësimeve ose të mangësive, të cilat janë të gjitha mjete operacionale që kërkojnë vendosjen e disa mundësuesve teknikë të cilët mbulohen në këtë fortifikim. Hapi më i rëndësishëm këtu është të sigurohemi që po ekzekutojmë sisteme operative moderne që marrin përditësime sigurie nga shitësi në një arkitekturë rrjeti të sigurt. Topologjia aktuale e rrjetit, e cila është një rrjet i sheshtë i shtresës 2 me kontrolle sigurie të dobëta dhe jokonsistente, rreziku i përhapjes së një malware në të gjitha Nënstacionet është shumë i lartë.

Përgjigjja ndaj një incidenti të sigurisë kibernetike do të ishte shumë e vështirë pasi nuk ka zgjidhje për zbulimin dhe përgjigjen e pikës fundore të vendosura në serverët lokalë SCADA dhe stacionet e punës të operatorit. Kjo është e komplikuar dhe më tej pasi nuk mblidhen log sigurie nga asnjë nga pajisjet e vendosura në Zemblak dhe nuk ka imazhe të sistemit në dispozicion për të kryer rikuperimin.

Nuk ka gjurmueshmëri të aktivitetit dixhital të një operatori pasi të gjithë operatorët ndajnë të njëjtat fjalëkalime vërtetimi dhe ata kanë privilegje administrative që u mundësojnë atyre të heqin çdo log të padëshiruar.

Nuk ka ndarje fizike ndërmjet niveleve të ndryshme të sigurisë brenda nënstacionit. Niveli 1 – Kontrollorët Lokal po lidhin Nivelin 2 – Kontrollat Mbikëqyrëse Lokale, duke rritur kështu ekspozimin e releve mbrojtëse. Për më tepër, nuk ka *firewalls* të pranishme në kufirin e rrjetit të nënstacionit, duke rritur shanset që një sulm në këtë nënstacion të përhapet te të tjerët.

2. Qëllimi

Qëllimi është të përcaktojmë një arkitekturë të sigurisë kibernetike për Nënstacionet tona që do të veprojë si një model sigurie kibernetike për të gjitha projektet e ardhshme të fortifikimit dhe të çdo nënstacioni të ri të ardhshëm.

Në këtë drejtim, ne propozojmë nënstacionin 400 kV Zemblak si një kandidat të përshtatshëm për të vendosur këtë projekt pilot të përcaktimit të arkitekturave të reja të sigurisë së kontrollit lokal. Arsyeja kryesore për këtë është rëndësia e tij strategjike dhe koha e reduktuar e funksionimit. Ajo ndërlidhet me Greqinë (Kardia) duke e bërë atë shumë të rëndësishme për Sigurinë Rajonale të Energjisë. Gjithashtu ka linja komunikimi PLC me (Greqi).

Nisur nga madhësia e tij, i gjithë rehabilitimi i sistemit lokal të kontrollit dhe operacionet e fortifikimit të sigurisë kibernetike mund të kryhen në 3-4 muaj me ndikim minimal në rrjetin e energjisë.

Pasi të përfundojë procesi i fortifikimit, ai do të përdoret si një model për arkitekturën e nënstacionit të sigurisë kibernetike, gati për integrim dhe monitorim në një qendër operacionesh të sigurisë kibernetike (SOC).

3. Objektivi i projektit

Kompleksiteti i sulmeve kibernetike moderne industriale kërkon një qasje të integruar për të siguruar Rrjetin tonë të Energjisë. Për ta arritur këtë, ne kërkojmë një sërë mjetesh dhe shërbimesh që do të lidhin hendekun midis Qeverisjes, Rrezikut dhe Pajtueshmërisë, Menaxhimit të Sigurisë së Nënstacionit dhe Menaxhimit të Procesit të Nënstacionit.

Objektivat tona kryesore:

- Zvogëlimi i sipërfaqes së sulmit
- Sigurimi i pamjes në kohë reale mbi pozicionin e rrezikut të nënstacionit duke gjeneruar shikueshmëri në komunikimin dixhital dhe aktivitetin e pajisjes
- Gjurmimi i pajtueshmërisë sipas Kontrolleve të Sigurisë Industriale
- Aktivizimi i përditësimeve të sistemeve për të qenë të azhurnuar me kërcënimet në rritje dhe për të ndihmuar aktivitetin e fortifikimit të prioritetëve gjatë kohës së mirëmbajtjes
- Lehtësimi i reagimit ndaj incidenteve për të zvogëluar kohën e ndërprerjes dhe për të përshpejtuar rikuperimin
- Gatishmëria për një integrim të Qendrës së Operacioneve të Sigurisë Kibernetike

4. Përshkrimi i përgjithshëm dhe kërkesat

I gjithë sistemi lokal SCADA dhe rrjeti i procesit do të zëvendësohen sipas një arkitekture sigurie sipas dizajnit. Kjo do të thotë se do të vendosen serverë të rinj SCADA, stacione pune të operatorëve, stacione pune inxhinierike dhe shpërndarës të rrjetit. Aplikacioni SCADA do të migrohet siç është nga platforma e vjetër në atë të re.

Për të drejtuar me sukses një proces të fortifikimit të sigurisë kibernetike në Rrjetet tona të Nënstacioneve, ne duhet të fitojmë shikueshmëri në Rrjetin e Kontrollit dhe Procesit dhe të përdorim ato të dhëna të mbledhura për t'u mundësuar të gjithë palëve të interesuara të marrin vendime të duhura, aktivitete prioritare dhe të angazhohen në investime që kanë ROI-në (Rikthim të investimit) më të lartë të sigurisë. .

Programi i sigurisë do të fillojë me një nënstacion të vetëm ku ne duam të kemi shikueshmëri të plotë në të gjitha ngjarjet e sigurisë nga releja e mbrojtjes, deri në pajisjet e rrjetit, serverët dhe stacionet e punës lokale të Nënstacionit dhe sistemin SCADA të Qendrës Dispeçer Lokale.

Ne kërkojmë që të vendoset një SIEM lokal për të na lejuar të mbledhim në nivel lokal të gjithë informacionin e nevojshëm nga një ekip i reagimit ndaj incidentit. Kërkohet gjithashtu të mbahet një inventar i përditësuar i aseteve dhe një topologji e saktë e Rrjetit të Nënstacionit.

SIEM do të përdoret për të sinjalizuar sjelljen e dyshimtë dhe aktivitetin keqdashës në rrjet, dhe me integrimin në sistemet e kontrollit lokal, për të ofruar informacion në kohë për operatorët e procesit për të manovruar në një pozicion më mbrojtës, duke reduktuar ndikimin e mundshëm.

Ne duam të arrijmë monitorim të plotë për Ngjarjet e Sigurisë Kibernetike të Nënstacionit dhe të mbështesim Ekipin e Menaxhimit të Sigurisë së Nënstacionit për të identifikuar shpejt dhe për të dhënë përparësi detyrat jetike të fortifikimit që duhet të përputhen me Ekipin e Menaxhimit të Procesit të Nënstacionit gjatë kohës së mirëmbajtjes.

Ne duhet të sigurohemi që Nënstacioni të jetë në përputhje me praktikat më të mira ndërkombëtare dhe kërkesat rregullatorë vendore. Të gjitha këto të dhëna të dukshmërisë duhet të shndërrohen në informacione vepruese për ekipin e GRC (*Governance, risk, and compliance*) që mund t'i përdorin në kontekst më të madh të biznesit.

Janë 7 Procese Operacionale të Sigurisë Kibernetike që drejtojnë programin tonë të sigurisë kibernetike të Rrjetit *Utility* dhe na ndihmojnë të sjellim rrezikun kibernetik në një nivel të pranueshëm. Ky projekt i fortifikimit të nënstacionit do të fokusohet në sigurimin e të dhënave hyrëse jetike të nevojshme për të mundësuar aktivitete pro-aktive.

Tabela më poshtë ofron një përmbledhje të shpejtë të mënyrës sesi ky projekt i fortifikimit të nënstacionit do t'i mundësojë këto procese dhe do të ndihmojë në ndërtimin e nevojave solide të programit të sigurisë kibernetike nga një operator infrastrukture kritike.

Procesi	Përshkrimi
Inventari i aseteve	Lista e plotë e aseteve harduerike dhe softuerike së bashku me As-Built të nënstacionit
Zbulimi dhe reagimi i pikës fundore	Agjentët EDR të vendosura që mund të ofrojnë shikueshmëri në kohë reale në aktivitetin keqdashës.
Menaxhimi i identitetit dhe aksesit	Zbatimi i aksesit në burimet e OT bazuar në rolin dhe përgjegjësitë e stafit.
Menaxhimi i rrjetit	Kryerja e të gjitha aktiviteteve lidhura me rrjetin nga një panel i vetëm.
Auditimi dhe raportimi i log	Nënstacioni do të jetë gati për integrimin e Qendrës Operative të Sigurisë Kibernetike.
Backup dhe rikuperimi	Të gjitha konfigurimet do të bëhen backup për të mundësuar një rivendosje të plotë të sistemit.
Përgjigja ndaj incidentit	Dokumentacioni i duhur do të zvogëlojë kohën e hetimit dhe të reagimit ndaj incidentit.

4.1. Sistemi ekzistues SCMS

Nënstacioni Zemblak 400kv aktualisht monitorohet dhe kontrollohet nga dy Serverë të konfiguruar në mënyrë të reduntante (të dy hot stand-by) dhe dy stacione pune në të cilat janë instaluar sistemi Siemens AG që përbëhet nga Sicam Pas dhe HMI-WinCC i operatorit.

Këto sisteme funksionojnë në platformën Windows 7 SP1. Sistemet e softuerit të përmendur më sipër duhet të përmirësohen në versionin aktual të sistemit SCMS.

Për më tepër, përmirësimi i softuerit kërkon përmirësimin e harduerit të serverëve dhe të stacioneve të punës të operatorit në versionet më të fundit të harduerit sipas specifikimeve të mëposhtme.

4.2. Kërkesat e përgjithshme për përditësimin e SCMS.

SCMS i përditësuar (në versionin më të fundit të sistemit) duhet të përmbajë të gjitha aplikacione e nënstacionit, kontroll-monitorimin si dhe të gjitha ngjarjet e nevojshme të mbrojtjes së gjirit dhe funksionet e komunikimit. Ai gjithashtu duhet të sigurojë të gjitha funksionet e nevojshme për funksionimin e sigurt dhe të besueshëm të nënstacionit. Ai duhet të mundësojë kontrollin lokal të nënstacionit nëpërmjet stacioneve të punës së operatorit, ndërmjet ndërfaqes së makinës njerëzore (HMI) dhe paketës së softuerit, e cila duhet të përmbajë një grup të plotë funksionesh SCADA. Ai duhet të përfshijë gjithashtu sinjale për elementët e komunikimit si çelësat, portat, stacioni-autobus, stafetën (IED) për kontrollin dhe mbrojtjen RL.

Të gjitha materialet dhe pjesët që nuk janë përmendur në mënyrë specifike më poshtë, por të nevojshme për përmirësimin, montimin dhe përditësimin e sistemit ekzistues SCMS duhet të furnizohen dhe të konsiderohen si pjesë e përditësimit të sistemit.

Kërkesat minimale për sistemin e përmirësuar të kontrollit-monitorimit të nënstacionit janë si më poshtë:

- Funksionimi korrekt dhe pa probleme i të gjithë nënstacioneve nga secili stacion pune i operatorëve.
- Funksionim korrekt dhe pa probleme nga paneli i komandimit ose komandimi i releve, me tregues pozicioni për të gjithë elementët si ndërprerësit, shkëputësit, çelsat e tokëzimit etj.
- Shfaqja e të gjithë alarmeve dhe treguesve që lidhen me aktivizimin e mbrojtjes RL.
- Të gjithë treguesit për kontrollin, monitorimin, komandimin në distance, mbrojtjen dhe qarqet e ndërthurjes.
- Komunikimi me Qendrën Kombëtare Dispeçer, Qendrën Emergjente dhe Sistemin Areva, në distancë përmes protokolleve standarde.
- Menaxhimi i mbrojtjes dhe kontrollit të nënstacionit nga distanca.
- Raportimi dhe regjistrimi i ngjarjeve
- Analiza e çrregullimeve

Për plotësimin e kërkesave të këtyre specifikimeve dhe detajet e projektit për sistemin e kontrollit-monitorimit, janë përgjegjësi e furnitorit, por duhet të marrë paraprakisht miratimin e Autoritetit Kontraktor.

Për të përfunduar përshkrimin e aftësisë teknike, furnizuesi duhet të paraqesë dokumentet e mëposhtme:

- Bllok-Skema dhe Skema funksionale e sistemit të propozuar për kontroll, mbrojtje dhe monitorim.
- Specifikimet teknike dhe përshkrimi i detajuar i sistemit SCMS.
- Paraqitja e sistemit të kontrollit-monitorimit.
- Katalogun i sistemeve dhe pajisjeve që do të përdoren.
- Lista e elementeve dhe materialeve të përdorura për përditësimin
- Broshurat dhe referencat e prodhuesit që furnizon serverin dhe sistemin e monitorimit.

4.3. Dizajni i Sistemit

4.3.1. Parimet e Dizajnit

Sistemi i kontrollit-monitorimit SCMS duhet të jetë një sistem dixhital për mbikëqyrjen dhe funksionimin e pajisjeve parësore (çelësive) në këtë nënstacion. Ky sistem duhet të jetë i plotë në të gjitha drejtimet për sa i përket elementëve të monitoruar dhe të kontrolluar. Për shembull, hapësira e transformatorit duhet të jetë e pajisur me OLTC (në pozicionin e rubinetit të ngarkesës) dhe AVR (kontroll automatik i tensionit).

Kontrolli/monitorimi duhet të jetë i përshtatshëm për mbikëqyrjen, funksionimin dhe mirëmbajtjen e të gjitha nënstacioneve, duke përfshirë zgjerimet në rastet pasuese (Data Points Spare).

Dizajni i harduerit dhe softuerit duhet të jetë i përshtatshëm për të gjitha nivelet e tensionit të përdorura nga Autoriteti Kontraktor, në mënyrë që konceptimi teknik të standardizohet nëse shtohen hapësira shtesë.

Sistemi i Kontroll-Monitorimit duhet të projektohet në mënyrë të tillë që personeli jo i bazuar në kompjuter të mund ta operojë sistemin lehtësisht dhe ky HMI duhet të përmbajë veçori lehtësisht të kuptueshme që nuk duhet të çojnë në vonesa në funksionim.

Të gjithë elementët e nevojshëm për realizimin e: programimit, rregullimit, vendosjes së parametrave, krijimit të bazës së të dhënave dhe shërbimeve të tjera, edhe pse të paspecifikuara në detaje, duhet të plotësohen nga Kontraktori.

Të gjitha pajisjet duhet të instalohen në panelet ekzistuese të Rack (me dyer xhami transparente) që janë të instaluar në nënstacion dhe ku ndodhen serverët ekzistues.

Të gjithë komponentët e sistemit ekzistues SCMS si serverët, stacionet e punës dhe pajisjet e tjera duhet të çmontohen nga Kontraktori dhe duhet të mbahet një akt teknik i përbashkët në prani të Autoritetit Kontraktor për ruajtjen e njësive të çmontuara në Njësinë Operative përkatëse. Kontraktori duhet të njoftojë dy deri në tre javë përpara në formë zyrtare përpara çaktivizimit të serverëve dhe stacioneve të punës.

Sistemi i Kontroll-Monitorimit duhet të projektohet që të jetë lehtësisht i modifikueshëm nga pamja fizike dhe gjithashtu nga pamja softuerike, për të patur mundësinë për të modifikuar dhe shtuar elementë të rinj në nënstacion. Duhet të përfshihen sistemet e monitorimit të gjendjeve të elementeve, moduleve dhe lidhjeve të komunikimit për të rritur sigurinë dhe për të ulur kostot e mirëmbajtjes.

Dëmtimi i çdo pajisjeje ekzistuese të sistemit SCMS, ose humbja e tyre, janë përgjegjësi e Kontraktorit dhe duhet të zgjidhen nga ai. Ai duhet të propozojë zgjidhjen teknike dhe t'ia dorëzojë për miratim Autoritetit Kontraktor në rast dëmtimi.

Serverët e nënstacioneve në arkitekturën e sistemit (SCMS) duhet të funksionojnë në modalitetin *Main dhe Hot standby*. Lidhjet e komunikimit ndërmjet qendrave të telekomandës dhe sistemit lokal (IED) duhet gjithashtu të jenë konform sigurisë n-1.

Kontraktori duhet të sigurojë një minimum prej 20% (*spare*) të kapacitetit të nevojshëm për zbatimin me sukses të projektit të përmirësimit, pajisje dhe softuer falas. Kjo duhet të reflektohet në një minimum prej 20% të harduerit falas për instalimet e reja të harduerit dhe më shumë pika të të dhënave softuerike në licencat SCMS për përmirësime të tjera të reja në të ardhmen.

Disponueshmëria duhet të arrijë të paktën vlerën e paraqitur në të dhënat teknike. Për të pasqyruar disponueshmërinë e këtij sistemi, disa pajisje kryesore duhet të jenë redundate, për shembull unazat me fibra optike, linja të tjera komunikimi. Ndërprerja e një lidhjeje komunikimi nga një pajisje në komponentët qendrorë nuk duhet të shkaktojë ndërprerje të lidhjes midis pajisjeve të tjera.

Furnizuesi duhet të bëjë të qartë se si arkitektura e ofruar arrin disponueshmërinë e kërkuar. Prandaj, së bashku me ofertën duhet të sigurohet një bllok diagram i sistemit

4.3.2. Aftësia e Sistemit

SCMS duhet të mundësojë funksionimin e plotë të nënstacionit në përputhje me kërkesat e projektit. Siguria e përzgjedhjes së kontrollit është e një rëndësie të madhe dhe duhet marrë çdo masë paraprake në softuer dhe harduer, në mënyrë që zgjedhja ose ekzekutimi i një komande të gabuar të refuzohet. Ndërprerja e lidhjes së komunikimit, qoftë e pjesshme apo e plotë, e përkohshme apo e përhershme, nuk duhet të çojë në veprimin e kontrollit apo ekzekutimit. Zhurmat, edhe nëse injektohen në sistemin e komunikimit, nuk duhet të rezultojnë në një veprim të gabuar të kontrollit.

Softueri i përdorur për sistemin duhet të jetë i tipit standard që mund t'u ofrohet edhe klientëve të tjerë. Struktura e softuerit duhet të projektohet në mënyrë specifike për rëndësinë e kërkuar për pajisjet parësore dhe për funksionimin e Nënstacionit 400/220kV.

Sistemet duhet të rinisin automatikisht pas ndërprerjes së furnizimit me energji elektrike dhe në këtë rast të gjitha informacionet e nevojshme duhet të ruhen në memorie.

Pas rinisjes automatike të sistemit, në ekrane duhet të shfaqen të dhënat që u shfaqën përpara se sistemi të ndalonte, stacionet e punës të operatorit (HMI) duhet të regjistrohen në statusin e monitorit (vetëm ekrani) pa të drejtë komandimi.

Testimi i sistemit duhet të jetë i mundur pa ndonjë rrezik për të ndikuar në nënstacion. Pajisjet e testimit duhet të përfshijnë funksione dhe të dhëna.

4.3.3. Profili i Komunikimit IEC61850

Përcaktimi i profilit të komunikimit IEC61850 duhet të sigurojë që zgjidhja e ofruar të përputhet me kërkesat minimale të përcaktuara në standardin ndërkombëtar IEC61850 dhe gjithashtu duhet të sigurojë që arkitektura e ofruar mund të realizohet me produktet e ofruara dhe me zbatimin e shërbimeve.

Për ndërveprime të mëtejshme me të dhënat, është i nevojshëm jo vetëm standardizimi i të dhënave, por edhe një mënyrë standarde e shërbimeve për aksesin e tyre. Fushat përkatëse të interesit në profil janë:

- Shërbimet e komunikimit
- Modelimi i të dhënave

Modelimi i të dhënave nuk është renditur në mënyrë specifike, por furnizuesi duhet të përputhet plotësisht me nyjet logjike të përshkruara në standardin IEC dhe pajisjet në të cilat ato nevojiten. Të paktën të gjitha të dhënat e detyrueshme të paraqitura nga nyjet logjike duhet të mbështeten.

- Sinkronizimi i kohës
- Komunikimi midis pajisjeve të të njëjtit nivel tensioni (*interlocking*)
- Transferimi i të dhënave
- Ekzekutimi i komandave
- Marrja e çdo ngjarje të rëndësishme nga releja mbrojtëse dhe elementët kryesorë të sistemit

4.3.4. Specifikimet Funksionale

Të gjitha funksionet e kontrollit dhe monitorimit duhet të sigurohen për një funksionim të sigurt dhe të besueshëm të nënstacionit.

Më poshtë janë renditur funksionet minimale të kërkuara:

-
- Marrja e sinjaleve binare (tregues të vetëm dhe të dyfishtë: sinjale dhe komanda)
  - Marrja e sinjaleve analoge (matjet e fuqisë aktive, fuqisë reaktive, rrymës etj.)
  - Monitorimi i ekzekutimit të komandave
  - Kontroll automatik kronologjik i *standard switching procedures*
  - Stacioni dhe *bay interlocking*
  - Kontrolli i pozicioneve të *Tap* të Transformatorit të Fuqisë së bashku me Rregullatorin Automatik të Tensionit (AVR)
  - Mbikëqyrja e të gjithë nënstacionit
  - Kontrolli i të gjithë nënstacionit nëpërmjet kompjuterit të operatorëve
  - Menaxhimi i alarmit
  - Regjistrimi i ngjarjeve
  - Etiketimi
  - Procesi i vlerave analoge
  - Prezantimi i vlerave të trendit
  - Vlerësimi dhe arkivimi i të dhënave historike
  - Treguesi i Luhajeve (*Disturbance Indication*)
  - Analizat e Luhajeve (*Disturbance Analyses*)
  - Të gjitha pajisjet e nevojshme, softuerët dhe telekomunikacioni për komandim në distancë
  - Kontrolli i Emergjencës për çdo trakt nga njësia përkatëse dhe paneli i kontrollit lokal

Pajisjet e ndryshme të tensionit të lartë dhe të mesëm brenda nënstacionit duhet të operohen nga vende të ndryshme:

- nga qendrat e komandimeve në distancë (më shumë se tre qendra kontrolli njëkohësisht)
- nga kompjuterët e operatorëve
- nga reletë e kontrollit dhe mbrojtjes (IED- Pajisje elektronike inteligjente)
- nga pajisjet individuale

Duhet të sigurohet në programimin e softuerit SCMS që funksionimi është i mundur vetëm nga një operator në një kohë të caktuar. Prioritetet e qarta të kontrollit duhet të shmangin rastin kur funksionimi i një çelësi fuqie të vetëm të niset njëkohësisht nga më shumë se një nivel kontrolli, si p.sh.: komandimi në distancë, niveli i stacionit, niveli i traktit ose niveli i pajisjes. Prioriteti duhet të jetë gjithmonë në nivelin më të ulët të lejuar të kontrollit.

4.3.5. Funksionet në nivelin e nënstacionit

Për mbikëqyrjen e të gjithë nënstacionit në nivel stacioni, duhet të instalohen të paktën dy serverë redundant dhe dy stacione pune operatorësh (HMI), me mundësi shtrirjeje edhe në kompjuterë të tjerë të stacioneve të punës për operatorët.

Pozicioni i pajisjeve komutuese (të tilla si ndërprerësit, thika fuqie, çelsat e tokëzimit, pozicioni i ancafkave të transformatorit etj.) duhet të monitorohet në mënyrë të përhershme. Një alarm duhet të aktivizohet nëse këta tregues të pozicionit janë të paqëndrueshëm ose nëse koha që mekanizmi i funksionimit kërkon për të ndryshuar pozicionin, tejkalon një kufi të paracaktuar.

Çdo ndryshim pozicioni i zbuluar duhet të jetë menjëherë i dukshëm në Diagramin Polar të ekranit të kompjuterit të stacionit të punës të operatorit (HMI), i regjistruar në listën e ngjarjeve, dhe gjithashtu duhet të realizohet një printim fizik. Alarmet duhet të gjenerohen / inicohen në rast të ndryshimeve spontane të pozicionit.

Oferta duhet të përfshijë të gjithë funksionimin në vendin e punës (duke përfshirë tavolina, karrige, etj.) për çdo operator dhe stacion pune në lidhje me sistemin SCADA. Nevojitet një laptop *workstation* për punë inxhinierike.

4.3.5.1. Server industrial

Niveli i stacionit të SCMS duhet të përfshijë serverë redundant për funksione mbikëqyrëse, të pajisur me Dual Core ARM Cortex A9 ose sistem operativ ekuivalent dhe në kohë reale.

Për të fituar aftësi të avancuara, kjo njësi duhet të jetë një sistem redundant.

Serveri duhet të ketë akses në të gjitha nënsistemet në nivelin e traktit BCU, rele mbrojtëse, stacionet e tjera të punës të operatorit. Ai duhet të mbledhë sinjale dhe informacione, të dërgojë komanda dhe të kryejë përpunimin e sinjalit të kërkuar për nënstacionin përkatës.

Njësia e serverit duhet të vendoset së bashku me të gjitha pajisjet e nevojshme hyrëse/dalëse në panelet ekzistuese brenda dhomës së kontrollit. Kompjuteri i nënstacionit duhet të furnizohet me energji nga bateria e nënstacionit përmes inverterit.

Ndarja në zonën e sigurisë së Nivelit 1, ku ndodhen reletë mbrojtëse do të bëhet përmes serverëve të rinj lokalë SCADA. Këto duhet të kenë veçori të aplikacionit *firewall* në nivel *hardware*. Të dhënat në një ndërfaqe rrjeti duhet të shpakothen deri në Shtresën 7 dhe më pas të paktohen përsëri në paketat IP në një ndërfaqe tjetër rrjeti dhe të transmetohen. Ky mekanizëm do të sigurojë që të mos ketë lidhje transparente IP midis releve të mbrojtjes në Nivelin 1 dhe pajisjeve të vendosura dhe zonës së sigurisë së Nivelit 2.

Ekziston një kufizim teknologjik për serverët lokalë SCADA për të shkëmbyer të dhëna me reletë mbrojtëse, prandaj ne do të vendosim serverë modernë që kanë një *firewall* të integruar të shtresës së aplikacionit të harduerit (siç përshkruhet më poshtë). Prandaj, vetëm të dhënat e kërkuara për të drejtuar procesin shkëmbehen midis këtyre dy zonave, duke zbatuar kështu ndarjen e nevojshme dhe duke kufizuar aftësinë e një sulmuesi për të kapur pajisjes kritike të Nënstacionit.

Procesor	ARM Cortex A9 me dy bërthama
Memoria	FLASH i brendshëm 2 GBRAM: 512 MB ECC e siguruar Kartë SD opsionale deri në 2 GB
Ora në kohë reale	Mbrojtur nga ndërprerjet e energjisë deri në 72 orë
Ndërfaqet	2 x RJ45 (Ethernet) 1 x RS-232 (RJ45) 1 x RS-485 10 x RJ45 (Ethernet) me module opsionale CI
Komunikimi	Deri në 8 protokolle komunikimi njëkohësisht në një njësi CP
Pikat e të dhënave	200,000
Monitorimi i sistemit	<i>Watchdog error relay</i>

Karakteristikat e sigurisë:

- Çip kriptu i integruar për të mbrojtur të dhënat në një mjedis të sigurt.

- Kriptimi IPsec për të lehtësuar komunikimin e sigurt përmes rrjeteve IP.
- Protokolle HTTPS për të siguruar transmetim të sigurt të të dhënave të kritike.
- Qasja e mbrojtur me fjalëkalim siguron që vetëm personat e autorizuar mund të hyjnë në sistem.
- Firewall ndan rrjetet TCP/IP nëpërmjet një software *firewall* të integruar.
- Firma dixhitale e firmuerit mbron nga manipulimi i firmuerit.
- Ruajtja e sigurte e të dhënave të sigurisë për të ruajtur SYSLOG në rast të ndërprerjes së energjisë.
- Kontrolli i aksesit i bazuar në role sipas IEC 62351-8 për të siguruar që çdo përdoruesit t'i jepen vetëm të drejtat që korrespondojnë me rolin e caktuar.
- Funksionet e konfigurueshme të sistemit për të bërë të mundur aktivizimin selektiv të funksioneve individuale ose të shumëfishta të sistemit për çdo ndërfaqe komunikimi.

4.3.5.2. Kompjuteri *Workstation* i Operatorit

Kompjuteret *Workstation* do të zëvendësohen me të rinj që përdorin Sistemin Operativ Windows 10 Enterprise LTSC 2021, i cili ka mbrojtje të avancuar kundër kërcënimeve moderne të sigurisë dhe menaxhimim të avancuar të pajisjeve, aplikacioneve dhe aftësive të kontrollit. Kjo na mundëson të ndryshojmë pozicionin e sigurisë në një pozicion dinamik, që mund të përmirësohet ndërkohë që kërcënimi evoluon.

Kompjuteri *Workstation* i operatorit (HMI) duhet të sigurojë mbikëqyrjen e nënstacionit:

- Shfaqja e ekraneve të përcaktuara nga përdoruesi (statusi i çelësave të fuqisë dhe vlerat analoge), ekranet standarde, ekranet e grafikut të tendencave dhe raportet.
- Dritare dialoguese efektive dhe të sigurta për kontrollin manual të nënstacionit dhe për lëshimin e sekuencave të kontrollit, procedurat "përzgjedhja përpara ekzekutimit" janë të nevojshme.
- Etiketimi (emërtimi dhe postimi i shënimeve)
- Shfaqja e alarmeve dhe ngjarjeve në ekranet e operatorit dhe në faqet e printuara nëse është e nevojshme.

HMI duhet të jetë një *Workstation*, i bazuar në performancë të lartë dhe pa nevojë për mirëmbajtje të sistemeve kompjuterike, i pajisur me dy monitorë LED me ekran të sheshtë. Monitorët LED me ekran të sheshtë duhet të kenë një madhësi minimale prej 27 inç. Kërkohet grafika me ngjyra me rezolucion të lartë (Full HD 1920 x 1080 px).

Tensioni alternativ për serverat, *Workstation* të operatorit (HMI), monitorët dhe printerët duhet të sigurohet nga furnizimi me energji elektrike i inverterëve.

Operatori duhet të ketë akses nëpërmjet *Workstation* të operatorit (HMI) në të gjitha pajisjet inteligjente IED. Për kontrollin e nënstacionit, operatori duhet të përdorë një tastierë dhe maus. Tastiera duhet të projektohet për të përmbushur kërkesat specifike të punonjësit. Gjithashtu tastiera duhet të jetë e këmblyeshme me një tjetër të përshtatshme për nënstacionin dhe ndryshimet në pamje. Kjo lloj tastierë normalisht duhet të jetë e kyçur ose nën kontrollin e operatorit në kabinetin e tij.

Procedura e funksionimit duhet të përdoret dhe të kuptohet lehtësisht. Zëvendësimi i statusit të nënstacionit për sa i përket vlerave të matjes së rrymës (rryma, tensione, fuqia aktive dhe reaktive) dhe gjithashtu pozicionet e ancafkave transformatorit duhet të paraqiten në ekran.

Kompjuteri Workstation i operatorit (HMI) duhet t'i sigurojë operatorit akses në pajisjet me nivele të tensionit të lartë dhe të ulët.

Zgjedhja e ekranit, përcaktimi i parametrave, konfirmimi i alarmit, raporti i zgjedhur dhe printimet e komandës duhet të kryhen nga tastiera e operatorit.

Sistemi duhet të jetë i dallueshëm midis listës së alarmeve dhe listës së ngjarjeve të përzgjedhshme në monitor nga operatori. Përveç këtyre listave, në ekran duhet të jetë një shfaqje kronologjike e një alarmi ose ngjarjeje në një regjistër ngjarjesh.

Një alarm akustik duhet të tregojë një anomali dhe të gjithë alarmet e konfirmuara duhet të shfaqen në çdo ekran të zgjedhur nga operatori.

Më poshtë janë renditur elementët që duhet të shfaqen minimalisht në kompjuterin Workstation të operatorit (HMI):

- Diagramet e statusit që tregojnë statusin e komutimit dhe vlerat e matura të
  - Të gjithë nënstacionit
  - Çdo nivel tensioni i nënstacionit
  - Çdo seksion i zbarrës së nënstacionit
- Nivelet e autoritetit të përdoruesit
- Procedurat e komandës
- Dialogët e kontrollit
- Etiketimi
  - Blloko/Çaktivizo kontrollin
  - Lejohet të punojë
  - E tokëzuar
- Lista e ngjarjeve
  - I orientuar nga nënstacioni
  - I orientuar nga trakti
  - Sistemi i brendshëm i kontrollit dhe monitorimit të nënstacionit
- Lista e alarmeve
  - I orientuar nga nënstacioni
  - I orientuar nga trakti
  - Sistemi i brendshëm i kontrollit dhe monitorimit të nënstacionit
- Regjistrat e ngjarjeve dhe alarmeve
- Diagrami i gjendjes së sistemit
- Raportet
- Vlerat e trendit.

4.3.5.3. Siguria Kibernetike e Nënstacionit

Ky nënstacion SIEM duhet të bazohet në pajisje të dizajnuara për përdorim në nënstacione elektrike dhe të jetë i certifikuar TUV sipas IEC 61850-3 dhe IEEE 1613, në mënyrë që të sigurojë

besueshmëri dhe stabilitet të lartë për Sistemet e Përqendruara të Mbrojtjes dhe Kontrollit të Nënstacioneve në Nënstacionet HV/TM.

Ai duhet të mbledhë të gjithë informacionin përkatës të Sigurisë së Nënstacionit dhe Qendrës së Dispeçimit Qendror:

- Pajisja e rrjetit regjistron nga *firewall*, *router* dhe *switch*
- Regjistrimet e OS nga *workstation* (Inxhinieri, Operatori) dhe serverët (SCADA/DCS, Historiani, Kontrolluesi i Domenit)
- Regjistrat e aplikacioneve nga SCADA/DCS, Regjistrat e aplikacioneve specifike të historianëve dhe inxhinierisë
- Të dhënat përkatëse të sigurisë duke përdorur inspektimin e thellë të paketave në protokollet IEC61850, IEC104, DNP dhe Modbus
- Regjistrat e Pajisjeve Industriale (reletë mbrojtëse, RTU).
- Sinjalizime antivirus / EDR

Rrjedhat e trafikut të protokolleve industriale (p.sh.: IEC 61850, IEC 104, MODBUS, DNP3) duhet të mblidhen dhe përkthehen në format të lexueshëm për t'i lejuar ekipet e sigurisë të kenë shikueshmëri dhe kontroll gjithëpërfshirës industrial, të kuptojnë proceset dhe lidhjet.

Platforma duhet të identifikojë dhe sinjalizojë operacionet jonormale industriale të aplikuara për asetet brenda inventarit dhe të zbulojë konfigurimin dhe *firmware* e përditësuar për reletë mbrojtëse. Inventari i komandave të kodit për aktivet industriale do të përditësohet pas përditësimeve të *firmware* dhe rishikimit të kontrollit të procesit.

Zbulimi i incidenteve dhe kërcënimeve: pasi të jetë vendosur dukshmëria dhe menaxhimi i aseteve, ai duhet të kuptojë profilet e të gjitha aseteve, flukset e komunikimit dhe proceset brenda rrjetit dhe të identifikojë, kategorizojë dhe sinjalizojë incidentet ose ngjarjet jonormale për ekipet e sigurisë në kohë reale. Ngjarjet false pozitive duhet të jenë të personalizueshme për të filtruar dhe akorduar më mirë aftësitë e ngjarjeve, sinjalizimet janë të prioritizuara në bazë të kritikës për të lejuar ekipet e sigurisë të përgjigjen në mënyrë më efektive dhe efikase.

Ngjarjet nga shumë asete duhet të ndërliken në një panel kontrolli i cili është projektuar për të lejuar një pamje të centralizuar të një zinxhiri ngjarjesh, të dizajnuara për të përmirësuar kohën e reagimit, zbutjen dhe izolimin e aseteve.

Ekipet e sigurisë duhet të mundësohen të zbulojnë, hetojnë dhe reagojnë ndaj incidenteve industriale të sigurisë kibernetike në kohë reale. Kjo do të na lejojë të përmirësojmë pozicionin aktual të sigurisë për një mjedis shumë të sigurt që do të ofrojë shikueshmëri për: aktivitete të paautorizuara ose jonormale (qasja dhe konfigurimi i aseteve), aksesit të përdoruesit (monitorimi i seanceve të drejtpërdrejta), hartëzimi i ngjarjeve të sigurisë në framework Mitre ICS.

	E PËRGJITHSHME	Kërkesat
	Certifikimi	CE, FCC, IEC-61850-3, IEEE-1613
	Kërkesat për fuqi	2 x Redundant Power Supply, 800W 100-240VAC/DC
	Dimensionet	440 x 460 x 88 mm
	Rrethim	SECC and aluminium
	Montimi	1U or 2U Rackmount
	Ftohja	4 x hot swap high speed fan
	KOMUNIKIMI	Kërkesat

	LAN	4 x 10/100/1000 porta Base-T RJ45 (e zgjerueshme me 4 x FO SFP)
	USB	3 x USB 3.0
	Zgjerimi	2 x standard PCIe x16 Slot Gen3 low profile 1 x standard PCIe x8 Slot Gen3 low profile 1 x standard PCIe x4 Slot Gen3 low profile 1 x Mini PCIe 1 x PCIe + PCI interface for ECUP card extension
	HARDWARI I SISTEMIT	Kërkesat
	CPU	Compatible with Intel® Xeon® Processor Scalable Family
	Çipset	Intel® C621 chipset
	Kujtesa	Up to 12 x 2400/2666MHz DDR4 ECC Standard RDIMM/LRDIMM Max. capacity per channel: 768GB
	Magazinimi	4 x 2.5" hot-swap SATA HDD (RAID0/1/5/10) 1 x M.2 2280 SATA SSD
	Ekрани	1 x VGA, 2 x DVI-D (Resolution: 2K/60p)
	Watchdog Timer	Programmable 256 levels time interval, from 1 to 255 seconds for each tier
	MJEDISI	Kërkesat
	Temperatura funksionimit e	(-20 ~ up to 60 °C)
	Temperatura funksionale jo	40 ~ 85 °C
	Lagështia e funksionimit	5 ~ 95% RH (non-condensing)
	Lagështia e ruajtjes	5 ~ 95% RH (non-condensing)

4.3.5.4. Firewalls

Perimetri dixhital i nënstacionit duhet të sigurohet duke përdorur Barrierat moderne të Segmentimit të Rrjetit. Kjo duhet të arrihet duke vendosur firewall të gjeneratës së ardhshme të cilat u japin shikueshmëri të plotë përdoruesve, pajisjeve dhe aplikacioneve në të gjithë sipërfaqen e rrjetit.

Shërbimet e ofruara nga firewall duhet të përfshijnë Sistemin e Parandalimit të Ndërhyrjes dhe Kontrollin e Aplikimeve të mbuluara nga abonimet 5-vjeçare. Firewalllet duhet gjithashtu të përfshijnë si nënshkrimet e kontrollit të aplikacionit ashtu edhe për parandalimin e ndërhyrjeve në aplikacionet dhe protokollet industriale.

Firewalllet duhet të integrohen dhe të jenë në gjendje të menaxhojnë ndërprerësit e rrjetit që do të vendosen në zonën e kontrollit lokal, zona e sigurisë së nivelit 2. Kjo lejon që firewalllet të kenë kontroll deri në portën fizike ku janë lidhur pajisjet, duke lejuar menaxhimin e plotë të rrjetit.

Ai duhet të mbrohet nga malware, shfrytëzimet dhe faqet e internetit me qëllim të keq në trafikun e enkriptuar dhe jo të enkriptuar dhe të parandalojë dhe zbulojë kundër sulmeve të njohura dhe të panjohura duke përdorur inteligjencën e vazhdueshme të kërcënimit. Specifikimi teknik si më poshtë:

Next Generation Firewall	
Interfaces and Modules	
Hardware Accelerated GE RJ45 WAN / DMZ Ports	1
Hardware Accelerated GE RJ45 Internal Ports	3
Hardware Accelerated GE RJ45 Link Ports (Default)	1
Hardware Accelerated GE RJ45 PoE/+ Ports	0
Cellular Modem	-
Wireless Interface	0
Antenna Ports (SMA)	0
USB Ports	1
Console Port (RJ45)	1
SIM Slots (Nano SIM)	0
Onboard Storage	0
Included Transceivers	0
System Performance — Enterprise Traffic Mix	
IPS Throughput	1 Gbps
NGFW Throughput	800 Mbps
Threat Protection Throughput	600 Mbps
System Performance and Capacity	
IPv4 Firewall Throughput (1518 / 512 / 64 byte, UDP)	5 / 5 / 5 Gbps
Firewall Latency (64 byte, UDP)	2.97 μ s
Firewall Throughput (Packet per Second)	7.5 Mpps
Concurrent Sessions (TCP)	700 000
New Sessions/Second (TCP)	35 000
Firewall Policies	5000
IPsec VPN Throughput (512 byte)	4.4 Gbps
Gateway-to-Gateway IPsec VPN Tunnels	200
Client-to-Gateway IPsec VPN Tunnels	250
SSL-VPN Throughput	490 Mbps
Concurrent SSL-VPN Users (Recommended Maximum, Tunnel Mode)	200
SSL Inspection Throughput (IPS, avg. HTTPS)	310 Mbps
SSL Inspection CPS (IPS, avg. HTTPS)	320
SSL Inspection Concurrent Session (IPS, avg. HTTPS)	55 000
Application Control Throughput (HTTP 64K)	990 Mbps
CAPWAP Throughput (HTTP 64K)	3.5 Gbps
Virtual Domains (Default / Maximum)	10 / 10
Maximum Number of Switches Supported	8

Maximum Number of APs (Total / Tunnel)	16 / 8
Maximum Number of Tokens	500
High Availability Configurations	Active-Active, Clustering
Dimensions and Power	
Height x Width x Length (inches)	1.5 x 8.5 x 6.3
Height x Width x Length (mm)	38.5 x 216 x 160
Weight	2.2 lbs (1 kg)
Form Factor (supports EIA/non-EIA standards)	Desktop
Input Rating	12Vdc, 3A
Power Required	Powered by External DC Power Adapter, 100–240V AC, 50/60 Hz
Current (Maximum)	100V AC / 0.2A, 240V AC / 0.1A
Power Consumption (Average / Maximum)	7.74 W / 9.46 W
Heat Dissipation	52.55 BTU/h
Operating Environment and Certifications	
Operating Temperature	32°–104°F (0°–40°C)
Storage Temperature	-31°–158°F (-35°–70°C)
Humidity	10%–90% non-condensing
Noise Level	Fanless 0 dBA
Operating Altitude	Up to 7400 ft (2250 m)
Compliance	FCC, ICES, CE, RCM, VCCI, BSMI, UL/cUL, CB
Certifications	ICSA Labs: Firewall, IPsec, IPS, Antivirus, SSL-VPN

4.3.5.5. Zbulimi dhe reagimi i pikës fundore

Workstation do të ketë gjithashtu të instaluar *Endpoint Detection and Response* (EDR), të cilët ofrojnë shikueshmëri në proceset dhe aplikacionet që funksionojnë, duke siguruar sinjalizime në kohë në rast të një aktiviteti keqdashës. Kjo dukshmëri e nivelit të ulët mundëson gjithashtu që në rast të një incidenti kibernetik, ekipi i reagimit të ketë informacionin jetik të nevojshëm për të kuptuar se çfarë ka ndodhur dhe për të vendosur për mënyrën më të mirë të veprimit për të izoluar kërcënimin.

Ai duhet të përfshijë disa aftësi kyçe për mbrojtjen e pikës fundore, si antivirusi i bazuar në *Machine Learning*, kontrolli i komunikimit të aplikacionit, *endpoint detection and response* (EDR), bllokimi në kohë reale, identifikimi i kërcënimeve, reagimi ndaj incidentit dhe aftësitë e korrigjimit virtual.

EDR duhet të integrohet me Firewall-in për të siguruar shikueshmëri të plotë nëpër shtresat OSI.

Kur EDR zbulon procese potencialisht me qëllim të keq, duhet t'i eliminojë ato në kohë reale me bllokim automatik. Skemat e parapergatitura duhet të lejojnë ekipin tonë të sigurojë të përshkruajë veprime të automatizuara bazuar në grupin e pikës fundore dhe klasifikimin e kërcënimeve. Veprimet e automatizuara të përgjigjes dhe korrigjimit mund të përfshijnë përfundimin e proceseve, fshirjen e skedarëve me qëllim të keq ose të infektuar, pastrimin e qëndrueshmërisë, njoftimin e përdoruesve dhe përcjelljen e regjistrave të ngjarjeve në një server syslog.

Platformat e mbështetura

- Windows XP SP2/SP3, 7, 8, 8.1, 10 dhe 11 (32-bit dhe 64-bit versionet)
- Windows Server 2003 SP2, R2 SP2, 2008 SP2, 2008 R2 SP1, 2012, 2012 R2, 2016, 2019 dhe 2022
- Versionet e MacOS:
  - El Capitan (10.11), Sierra (10.12),
  - High Sierra (10.13), Mojave (10.14),
  - Catalina (10.15), Big Sur (11.x) dhe Monterey (12.x)
- Versionet Linux:
  - RedHat Enterprise Linux dhe
  - CentOS 6.x, 7.x dhe 8.x,
  - Ubuntu LTS 16.04.x, 18.04.x,
  - Server 20.04.x, vetëm 64-bit
  - Oracle Linux 6.x+, 7.7+ dhe 8.2+,
  - Amazon Linux AMI 2
  - SuSE SLES 15.1
- Mjediset VDI: VMware Horizons 6 dhe 7 dhe Citrix XenDesktop 7

SPECIFIKIMET

Menaxhimi dhe Arkitektura Një konsolle e vetme, e integruar menaxhimi ofron aftësi parandalimi, zbulimi dhe reagimi ndaj incidenteve në anglisht dhe japonisht. API-t e zgjeruara REST janë të disponueshme për të mbështetur çdo veprim të konsolës dhe më gjerë. Shmangni rrezikun e konfigurimit të gabuar të cilësimeve të sigurisë me kontrollin e qartë të aksesit të bazuar në role (RBAC) për administratorët dhe përdoruesit e konsolës së menaxhimit. Remote shell e sigurt u jep administratorëve aftësi për zgjidhjen e problemeve në distancë për fuqinë e tyre punëtore të punës nga kudo, me një sërë shërbimesh sigurie, duke përfshirë certifikata në kohë për të anashkaluar abuzimin.

-Mbrojtje offline- Mbrojtja dhe zbulimi ndodhin në pikën fundore, duke mbrojtur pikat fundore të shkëputura

- Infrastruktura Native Cloud- EDR përmban menaxhim me shumë përdorues në cloud. Zgjidhja mund të kryhet nga cloud, hibrid ose në terren

- Agjent i lehtë i pikës fundore- Zgjidhja EDR përdor më pak se 1% CPU, deri në 120 MB RAM, 20 MB hapësirë në disk dhe gjeneron trafik minimal në rrjet

- Cloud Deployable- Mund të vendoset nga Google Cloud Marketplace me zbatim të automatizuar të vendosjes së pikës fundore për Google Compute Engine

4.3.5.6. Menaxhimi i identitetit dhe aksesit

Do të vendoset një zgjidhje e menaxhimit të identitetit dhe aksesit (IAM) që mund të ndërlihet me çdo pajisje që mbështet Radius ose LDAP. Kjo na mundëson të përdorim shenja fizike për të arritur vërtetimin me shumë faktorë dhe për të garantuar identitetin dixhital të një përdoruesi (punonjës ose kontraktorë) dhe për të zbatuar Kontrollin modern të Veprimit të Bazuar në Role.

SPECIFIKIM	Kërkesat
Hardware	
Ndërfaqet 10/100/1000 (bakër, RJ-45)	4
Ndërfaqet SFP	0
Magazini lokal	Disk i ngurtë 2x 1TB
Moduli i platformës së besuar (TPM)	po
Furnizimi me energji elektrike	Gama automatike e tepërt 300W (100V-240V), Opsionale e dyfishtë (1+1)
Kapaciteti i sistemit	
Përdorues lokal + në distancë (Bazë / Kufiri i sipërm)	1500/3500
FortiTokens	3000
Klientët RADIUS (Pajisjet NAS)	500
Grupet e Përdoruesve	150
Certifikatat CA	10
Certifikatat e Përdoruesit	7500
Dimensionet	
Lartësia x Gjerësia x Gjatësia (inç)	1,75 x 17,0 x 15,04
Lartësia x Gjerësia x Gjatësia (mm)	44 x 438 x 422
Pesha	18,0 lbs (8,2 kg)
Mjedisi	
Faktor formë	Montues në raft (1RU)
Burimi i energjisë	100-240 VAC, 50/60 Hz 300W i tepërt (1+0)
Rryma maksimale	5A /100V, 2.5A /240V
Konsumi i energjisë (mesatar / maksimal)	82,35 W / 131,23 W
Shpërndarja e nxehtësisë	482 BTU/h
Rrjedha e detyruar e ajrit	Para-mbrapa
Temperatura e funksionimit	32°–104°F (0°–40°C)
Temperatura e ruajtjes	-4°–158°F (-20°–70°C)
Lagështia	5%-90% jo kondensues
Sistemi	
Standardet e mbështetura	10/100/1000 Base-TX (GE), IP, Telnet, HTTP 1.0/1.1, SSL, RS232, Klienti NTP (RFC1305), RADIUS (RFC2865), LDAP (RFC4510), x.509 (RFC5280), Revokimi i certifikatës (RFC3280), Importi i certifikatës PKCS#12, Importi CSR PKCS#10 (RFC2986), Protokoli i statusit të certifikatës në internet (RFC 2560), EAP-TLS (RFC2716), Protokoli i thjeshtë i regjistrimit të certifikatës (SCEP), oAuth, OIDC dhe SAML2.0
Menaxhimi	CLI, Direct Console DB9 CLI, HTTPS
Disponueshmëria e Lartë	Aktiv-Pasiv HA dhe Config Sync HA
Pajtuueshmëria	
Siguria	FCC Pjesa 15 Klasa A, RCM, VCCI, CE, UL/cUL, CB FCC Pjesa 15 Klasa A, RCM, VCCI, CE, BSMI, KC, UL/cUL, CB, GOST

4.3.5.7. Diagramet e statusit

Diagramet e statusit të shfaqura në Workstation-in e operatorit (HMI) duhet të përfshijnë të paktën një diagram të të gjithë nënstacionit, një diagram individual për çdo nivel tensioni të nënstacionit dhe diagrame individuale për seksionin e zarrës së nënstacionit.

Një diagram duhet të jetë në gjendje të tregojë një diagram polar me të gjitha të dhënat përkatëse.

Ekranet e reja duhet të dizajnohen në një dialog interaktiv pa e vënë *offline* të gjithë sistemin e kontrollit të nënstacionit. Paraqitja e ndërfaqeve është subjekt i miratimit nga Autoriteti Kontraktor dhe zgjidhja e *software* duhet të propozohet paraprakisht.

4.3.5.8. Nivelet e autoritetit të operatorit

Duhet të jetë e mundur të kufizohet aktivizimi i diagramit të stacionit brenda një grupi përdoruesish të autorizuar. Pastaj çdo përdoruesi duhet t'i jepen këto lloj të drejtash aksesit për secilin grup objektsh:

- Shfaq vetëm / vetëm lexim
- Funksionimi normal (për shembull: hapja/mbyllja e aparatit)
- Funksionimi i kufizuar (për shembull: anashkalimi i *interlocking*)
- Sistemet e administratorit.

Për qëllime të mirëmbajtjes dhe inxhinierisë së nënstacioneve, duhet të jenë të disponueshme këto nivele autorizimi:

- Ndalimi i punës inxhinierike
- Lejimi i punimeve inxhinierike dhe konfigurimit
- Leja për të menaxhuar të gjithë sistemin

Të drejtat e aksesit duhet të përcaktohen nga fjalëkalimet hierarkike të përcaktuara gjatë procedurës së regjistrimit. Vetëm administratori i sistemit duhet të ketë të drejtën të shtojë/heqë përdoruesin dhe të ndryshojë të drejtat e aksesit.

4.3.5.9. Procedurat e komandës

Për të garantuar një nivel të lartë sigurie ndaj veprimeve të padëshiruara, duhet të parashikohet një procedurë e posaçme operimi "përzgjedhja para ekzekutimit". Pas zgjedhjes, operatori duhet të jetë në gjendje të njohë pajisjen e zgjedhur në ekran dhe të gjitha pajisjet e tjera duhet të bllokohen.

Operatori duhet të jetë në pozicionin e ekzekutimit të një komande nëse çelësi nuk është i bllokuar dhe nuk ndikohet asnjë kusht i ndërlikohjes. Kushtet e ndërlikohjes duhet të kontrollohen nga skema e ndërlikohjes e zbatuar në nivelin e traktit.

Pas ekzekutimit të komandës, operatori duhet të marrë informacion se pozicioni i ri është arritur ose një tregues se procedura ishte e pasuksesshme së bashku me treguesin e arsyes së kësaj mosfunksionimi.

4.3.5.10. Dialogët e kontrollit

Operatori duhet të japë komanda për pajisjet e tensionit të lartë dhe të tensionit të mesëm përmes klikimeve të mausit në çelësat e vendosur në diagram. Futja e të dhënave duhet të bëhet me tastierë ose maus. Duhet të jenë të disponueshme dialogët e dedikuar të kontrollit që kontrollojnë të paktën pajisjet e listuara më poshtë:

- Celesat dhe thikat

-
- Pozicionet e ancafkave të transformatorit
  - Pajisjet e sekuencës së kontrollit
  - Pajisjet për ndërrimin/heqjen e ngarkesës (nëse ka).

Lista e ngjarjeve të nënstacionit duhet të përfshijë ngjarje që janë të rëndësishme për kontrollin dhe monitorimin e nënstacionit, një shembull i një ngjarjeje: "Çelësi i mbyllur". Koha duhet të shfaqet duke përputhur ngjarjen në kohë reale me një rezolucion prej të paktën 10 ms.

Operatori duhet të jetë në gjendje të konfirmojë në ekran dhe në çdo kohë të transmetojë listën e ngjarjeve të renditura në mënyrë kronologjike për të gjithë nënstacionin ose një pjesë të tij.

Duhet të printohet një kopje fizike e secilës listë të ngjarjeve të shfaqura. Ngjarjet duhet të regjistrohen në një listë kronologjike të ngjarjeve në të cilën duhet të specifikohet lloji i ngjarjes dhe koha e shfaqjes së saj. Duhet të jetë e mundur që të gjitha ngjarjet të ruhen Informacioni i cili gjithashtu duhet të jetë i aksesueshëm nga regjistrat e ngjarjeve.

Lista kronologjike e ngjarjeve duhet të përfshijë:

- Ndryshime në pozicionet e celesave, thikave, pajisjeve të tokëzimit etj
- Treguesit e funksionimit të reletë mbrojtëse
- Sinjali i shqetësimit nga panelet e kontrollit të aparatit parësor (çelës)
- Treguesi në rastin kur vlerat e matura analoge tejkalojnë kufijtë e sipërm dhe të poshtëm
- Humbja e komunikimit
- Kontrollat dhe etiketimi i operatorit.

Duhet të disponohen filtra për zgjedhjen e një lloji të caktuar ose grupi ngjarjesh. Filtrat duhet të ndërtohen për të mundësuar shfaqjen e ngjarjeve të renditura nga:

- Data dhe ora
- Gjiri
- Pajisjet
- Funksioni
- Klasa e alarmit

4.3.6. Lista e alarmeve

Çrregullimet dhe defektet që mund të ndodhin në nënstacion duhet të renditen në formë tabelare në listën e alarmit të nënstacionit dhe duhet të jenë të disponueshme për t'u transmetuar njëkohësisht në qendrat e kontrollit në distancë. Ai duhet të përmbajë alarme të pakonfirmuara dhe defekte të pazgjidhura.

Duhet të tregohet data dhe ora e shfaqjes së alarmeve. Koha duhet të shfaqet duke përputhur alarmin në kohë reale me një rezolucion prej të paktën 1ms. Sekuenca e treguesit të alarmit në listën e alarmit duhet të përkojë me ngjarjen e alarmit.

Lista e alarmeve duhet të përbëhet nga shfaqja e një përmbledhjeje të situatës aktuale të alarmit. Çdo alarm duhet të raportohet në një rresht që përmban:

- Data dhe ora e alarmit
- Emri i objektit alarmues
- Një tekst përshkrues
- Statusi i konfirmimit

Operatori duhet të jetë në gjendje të zgjedhë një ndërfaqe që përmban vetëm një pjesë ose një nënseksion të listës së përgjithshme të të gjithë alarmeve.

Operatori duhet të jetë në gjendje të konfirmojë alarmet nëpërmjet tastierës dhe alarmet e konfirmuara të shënohen në listën e alarmeve. Çrregullimet që shfaqen dhe zhduken nga lista e alarmit pa u konfirmuar duhet të shënohen posaçërisht në këtë listë. Filtrat për zgjedhjen e një lloji ose grupi të caktuar alarmesh duhet të jenë të disponueshëm si në listën e ngjarjeve.

Lista e alarmeve duhet të shfaqet në ekran. Duhet të jetë e mundur të merren kopje fizike të listave të alarmit nëpërmjet printerit. Duhet të jepen karakteristikat për printimet sensitive.

Lista e Alarmeve të Brendshme të Sistemit të Monitorimit të Kontrollit të Nënstacionit

Sistemi i kontrollit dhe monitorimit të nënstacionit duhet të kryejë një vlerësim faktik të alarmeve të brendshme të këtij sistemi, si: defekt në çelësin e këtij sistemi ose defekte në nyjet e komunikimit të këtij sistemi. Ai duhet të përmbajë alarme të pakonfirmuara dhe keqfunksionime të vazhdueshme siç u përmend më parë.

Regjistrat e alarmeve dhe ngjarjeve

Regjistrat e sinjalizimeve dhe ngjarjeve duhet të jenë një listë spontane e ngjarjeve dhe alarmeve të shfaqura në monitor. Këto shënime duhet të përmbajnë të njëjtat sinjalizime dhe ngjarje të përmendura më parë, por të renditura në mënyrë kronologjike pasi ato ndodhin realisht.

Çdo alarm duhet të konfigurohet në atë mënyrë që të mund të listohet një mesazh i dytë nëse alarmi zhduket.

Diagrami i gjendjes së sistemit

Sistemi i Kontrollit dhe Monitorimit të Nënstacionit duhet të jetë plotësisht i vetë-monitorueshëm në mënyrë që dështimet t'i tregohen menjëherë operatorit, mundësisht përpara se të ndodhin në situata të rënda. Diagrami i statusit të sistemit duhet të mbulojë të gjithë konfigurimin e Sistemit të Kontrollit të Monitorimit të Nënstacionit dhe statusin e të gjitha pajisjeve në këtë sistem, duke përfshirë pajisjet e nivelit të traktit, pajisjet e nivelit të nënstacionit dhe lidhjet e komunikimit.

4.3.7. Raportet

Raportet duhet të sigurojnë analizimin në kohë të vlerave të matura dhe të llogaritura. Të dhënat e paraqitura duhet të përfshijnë

- Raportet e Trendit
  - Dita, Muaji, Viti.
- Raporte Historike
  - Ditore, Javore, Mujore, Vjetore

Duhet të jetë e mundur të zgjidhen vlerat e shfaqura nga baza e të dhënave në një proces on-line. Gjithashtu, duhet të jetë e mundur të lëvizësh me ditë. Vlerat e palidhura duhet të shfaqen. Është e mundur të zgjidhni periudhën kohore për të cilën të dhënat ruhen në memorie. Gjithashtu, duhet të jetë i mundur printimi i raporteve në bazë të kërkesës për printim në një kohë të paracaktuar.

Shfaqja e trendeve (të dhëna historike)

Një trend është një gjurmues i të dhënave sipas kohës së përpunimit të të dhënave. Ai duhet të ketë mundësinë të ilustrojë të gjitha llojet e përpunimit të të dhënave si trende (të dhëna binare dhe analoge). Trendet duhet të shfaqen në një formë grafike si një diagram kolone ose kurbë me një maksimum prej 10 trendesh për ekran. Duhet të jetë e mundur të ndryshohen intervalet e brendshme.

4.3.8. Njësia e Shërbimit, Analizës dhe Inxhinierisë

Për çdo sistem kontrolli dhe monitorimi të nënstacionit duhet të parashikohet një shërbim portativ, analizë dhe inxhinieri e bazuar në një kompjuter personal standard për modifikimin në vend të pajisjeve të kontrollit. Njësia duhet të lejojë përdoruesin të studiojë ndryshimet në nënstacion. Njësia e shërbimit duhet të jetë në gjendje të monitorojë të dhënat në një sistem kontrolli dhe monitorimi të nënstacionit në kushtet e punës dhe të paraqesë variabla të ndryshueshëm në ekran, të përzgjedhshëm në formë tabele ose paraqitje grafike.

Njësia e shërbimit duhet të aplikohet në fillim të periudhës së komisionimit dhe duhet të jetë e disponueshme për trajnimin e punonjësve.

4.3.9. Ndërfaqja me qendrat e komandimit ne distance

Komunikimi me qendrat e komandimit ne distance duhet të realizohet nëpërmjet komunikimit të të dhënave dhe komandave, duke përdorur protokollin IEC 60870-5-104 për transmetimin e tyre. Parametrat duhet të sigurojnë ndërveprim me Qendrën Kombëtare të Dispeçerimit (Menaxheri i Rrjetit) dhe me atë të Urgjencës (ProzaNet).

Këto ndërfaqe duhet të mundësojnë ndërveprimin mes dy qendrave të komandimit ne distance në të njëjtën kohë, duke përdorur aftësinë e portave të dyfishta redundante. Të gjitha aparatet e nivelit të tensionit të lartë dhe të mesëm duhet të kontrollohen dhe monitorohen nga distanca nga qendrat e kontrollit.

Të gjitha sinjalet e nënstacionit të kërkuara për kontrollin dhe monitorimin nga qendrat e kontrollit në distancë duhet të vihen në dispozicion për transmetimin e të dhënave nëpërmjet portes standarte të komunikimit 2404 të protokollit IEC 60870-5-104 dhe IP-së përkatëse.

Të dhënat dhe komanda e pajisjeve të nënstacioneve të tensionit të lartë dhe të mesëm duhet të programohen dhe adresohen përkatësisht për çdo sistem telekomandimi.

Këto komanda dhe sinjale duhet të testohen sipas protokollit IEC 60870-5-104, pikë-për-pikë nga Qendra Kombëtare e Dispeçerimit (Menaxheri i Rrjetit) dhe ai i urgjencës (ProzaNet).

Lista e sinjaleve dhe komandave duhet të dorëzohet paraprakisht për miratim tek Autoriteti Kontraktor (Sektori SCADA) dhe pasi sinjalet të jenë miratuar dhe testuar me analizuesin e protokollit në Serverin Frontend lidhur me vlefshmërinë e tij, atëherë mund të vazhdohet me testimi fizik në terren.

Paraprakisht, Autoriteti Kontraktor duhet të njoftohet 2 deri në 3 javë përpara për të proceduar me testet e sipërpërmendura në prani të një ose më shumë përfaqësuesve të Kontraktorit duke rënë dakord për kohën kur do të zhvillohen testet fizike.

Fushëveprimi i Furnizimit përfshin të gjitha pajisjet e kërkuara, modifikimin e softuerit dhe instalimet, si në sistemin lokal (nënstacion) dhe në distancë (NDC), për të bërë të mundur që ky nënstacion të kryejë lidhjen dhe shpërndarjen e duhur të sinjaleve të kontrollit dhe monitorimit drejt qendrave te kontrollit ne distance te përmendura me sipër.

4.3.10. Funksionon në nivelin e Traktit

Të gjitha programet e brendshme të kabinave, sekuencat e programeve, grumbullimi i sinjaleve dhe informacionit, dalja e komandave dhe përpunimi i sinjalit të kërkuar për panele të ndryshme kontrolli dhe mbrojtjeje që korrespondojnë me hapësirën përkatëse duhet të realizohen nga pajisje inteligjente ose duhet të propozohet një zgjidhje teknike për miratim nga autoriteti kontraktor.

Pajisjet si: BCU-PR-RTU-PLC janë të vendosura së bashku me pajisjet e nevojshme të komunikimit hyrës dhe dalës në panelet lokale të kontrollit dhe mbrojtjes, në dhomën e kontrollit të nënstacionit ose në terren. Lidhja fizike e serverëve duhet të kryhet në të njëjtën mënyrë si për serverët e mëparshëm. Komunikimi duhet të jetë i formës redundante me çelësat përkatës dhe formulari Teaming sugjerohet për të garantuar n-1. Të gjitha protokollet e komunikimit duhet të konsiderohen se përfaqësojnë pajisjet e instaluar për marrjen e informacionit në vend me serverët dhe sistemin e përmirësimit SCMS.

Funksionet e mbledhjes së të dhënave

Në përgjithësi, marrja e të dhënave duhet të kryhet nga SCMS në këtë formë në protokollin përkatës (p.sh. IEC61850, Profi Bus DP, 103 të tjerë):

- Marrja e sinjaleve
- Marrja e vlerave të matura dhe vlerave të numëruara
- Monitorimi i ekzekutimit të komandave
- Llogaritja e vlerave të dërguara për vlerat operative
- Gjenerimi i sinjaleve të grupuara

Pozicioni i çdo pajisjeje primare (p.sh. çelësi, thika, etj) duhet të mbikëqyret në mënyrë të përhershme. Çdo zbulim ndryshimi duhet të bëhet menjëherë i dukshëm përmes ndërfaqes së operatorit HMI dhe të transmetohet në qendrat e komandimit ne distance. Alarmet duhet të aktivizohen nëse ndryshimi i pozicionit rezulton spontan.

Vlerat e hyrjes analoge për tensionin dhe rrymat duhet të jenë me një saktësi prej 1%. Vlerat e fuqisë aktive (W), reaktive (VAr), frekuencës (Hz) dhe rms tensionit (U) dhe rrymës (I) duhet të jenë të disponueshme. Vlerat e marra duhet të shfaqen në ekranet e stacioneve të punës të operatorit HMI dhe të transmetohen në qendrat e komandimit ne distance.

E gjithë lista e Ngjarjeve dhe Alarmet duhet të jetë në të dyja gjuhët: anglisht dhe shqip.

4.3.11. Projektimi në nivel nënstacioni

Pajisjet në nivelin e nënstacionit si: *switchet, gateway*, serveri i stacionit, operatori i kompjuterit etj., duhet të lidhen me sistemin qendror të komunikimit, si dhe reletë e ndryshme të kontrollit dhe mbrojtjes, PLC dhe RTU, qofshin ato nga prodhues të ndryshëm ose me forma të ndryshme komunikimi (elektrike, optike, seriale dhe të tjera). Kontraktori duhet të paraqesë diagrame të detajuara dhe skema të lidhjeve të komunikimit me sistemin e nënstacionit qendror në të cilat shpjegohet redundanca n-1.

4.4. Kërkesa të tjera

4.4.1. Inxhinieria

Funksionaliteti dhe kushtet specifike të sistemit SCMS duhet të përshtaten me kërkesat që lidhen me nivelin specifik të tensionit dhe planifikimin e nënstacionit. Gjatë fazës inxhinierike, të paktën pikat e mëposhtme janë të rëndësishme dhe duhet të dërgohen për miratim nga Autoriteti Kontraktor:

- Një diagram polar, duke përfshirë pozicionimin e elementeve parësorë të cilët janë themelore për fillimin e procesit
- Arkitektura e përgjithshme e sistemit SCMS për nënstacionin
- Specifikimet e funksionit SCMS, të cilat përshkruajnë në detaje pajisjet dhe funksionalitetin e sistemit

-
- Diagrame për shfaqjen në ekran të nivelit të nënstacionit, nivelit të traktit, listës së alarmit, ngjarjeve të tjera
  - Lista e ngjarjeve dhe alarmeve (përfshirë emrin e sinjaleve) së bashku me treguesin specifik të sinjalizimit që do të dërgohet në qendrën në distance
  - Transmetimi i të dhënave në njësitë e kontrollit qendror

Testi në terren

Faza e vënies në punë në vend të përmirësimit të SCMS duhet të përfundojë nga dokumenti SAT. Qëllimi është të sigurohet që furnizuesi e ka interpretuar saktë specifikimin dhe SAT përfshin kontrollimin e shkallës së përputhshmërisë së specifikimeve të kërkuara nga punëdhënësi për zbatimin e përmirësimit.

I gjithë sistemi dhe ndërfaqja e tij duhet t'i nënshtrohen testimit rutinë. Testimi rutinë për çdo sinjal kontrolli ose monitorim specifik duhet t'i dorëzohet një dokumenti që i nënshtrohet miratimit në terren në prani të një grupi nga Autoriteti Kontraktor. SAT duhet të kryhet për 100% të nyjeve BCU, PR, PLC, RTU dhe paneleve/pajisjeve të tjera ndihmëse.

4.4.2. Trajnimi

Trajnimi në terren është i nevojshëm për arsye mirëmbajtjeje. Gjithashtu, trajnimi në terren (maksimumi 5 ditë pune) do të kërkohet për përditësimin e sistemit SCADA, dhe duhet t'i jepet një kohë specifike veçanërisht pjesës së trajnimit për mirëmbajtjen e sistemit të serverit dhe bazave të të dhënave SCMS.

Furnizuesi duhet të bëjë gjithashtu trajnime për pozicionin e punës në terren. Qëllimi i çdo trajnimi duhet të përshkruhet dhe t'i nënshtrohet miratimit.

Personeli duhet të trajnohet për kryerjen e detyrave të mëposhtme:

- Njohja e strukturës së scms dhe përbërësve të saj
- Konfigurimi dhe funksionimi i SCMS
- Mirëmbajtja e sistemit duke përfshirë zgjidhjen e problemeve dhe korrigjimin e gabimeve.

Personeli i nënstacionit (operatorët) duhet të marrë pjesë në një trajnim në lidhje me funksionimin dhe përdorimin e SCMS.

4.4.3. Shërbime, pas shitjes dhe mirëmbajtje

Duhet të bihet dakord për një periudhë garancie që përfshin zëvendësimin e materialeve me defekt për një periudhë prej 12 muajsh, duke filluar nga dita e pranimit, ose një periudhë prej 18 muajsh pas dorëzimit të fundit nga fabrika.

Furnizuesi duhet të garantojë një mirëmbajtje afatgjatë dhe disponueshmëri të pjesëve *spare*. Përveç kësaj, duhet të sigurohet një garanci për disponueshmërinë e pjesëve *spare* gjatë jetës së sistemit SCMS.

Një listë e plotë e pjesëve të këmbimit rekomandohet të paraqitet nga furnizuesi.

4.4.4. Dokumentacioni

Dokumentacioni i harduerit dhe softuerit duhet të përbëhet nga sa vijon:

- Lista e vizatimeve

-
- Vizatimet për montimin e serverëve të zëvendësuar
  - Një diagram polar
  - Diagrami bllok-skeme
  - Diagrami i qarkut të komunikimit
  - Lista e pajisjeve ekzistuese
  - Lista e emrave
  - Specifikimet e funksionalitetit
  - Plani i testimit dhe specifikimet e testit në terren (SAT)
  - Diagramet logjike
  - Lista e sinjaleve
  - Manualet e produktit
  - Manualet e funksionimit.

4.4.5. Siguria

Sistemi i Kontroll-Monitorimit duhet të projektohet për të përmbushur kërkesat e larta të sigurisë dhe disponueshmërisë në lidhje me:

- Programimi i softuerit të SCMS
- Siguria kundër ndërhyrjeve elektromagnetike (EMI)
- Cilësi e lartë e serverëve dhe workstation
- Pajisjet modulare të ndërtimit
- Softuer plotësisht i testuar dhe modular
- Programimi është lehtësisht i kuptueshëm dhe i zgjerueshëm
- Dokumentacioni i detajuar i grafikut të të dhënave dhe trakteve
- Ndërtimi i bazuar në funksionet e vetë-mbikëqyrjes dhe diagnostikimit
- Ndihmë dhe shërbime pas shitjes

Siguria:

- Përvojë në kërkesat e sigurisë
- Procesi *Know-How*
- Zgjedhja e elementit përpara ekzekutimit gjatë operimit (Zgjidhni përpara Operacionit)
- Paraqitja e statusit të elementit të procesit përmes treguesit të dyfishtë
- Tregimi i pozicionit të ndërmjetëm
- Njësi të pavarura të lidhura me linjën kryesore të komunikimit të nënstacionit
- Funksioni backup

---

1. Introduction

The key issue we have with securing our substations is that old operating systems deployed on the local control system located at each substation. Most of this system will not be receiving any more security patches from Microsoft, making it difficult and costly to compensate for the security weaknesses.

At Zemblak, all local SCADA servers and workstations run Windows 7 SP1 which is out of official support on 14th of January 2020. Even if an Extended Security Updates license was purchased, this is only valid until 14th of January 2023 after which date Microsoft will not release any more security updates. Currently, on all systems located at Zemblak, it was found that there were mandatory security patches missing.

This is a result of a missing or deficient patch and vulnerability management process which are all operational means that require certain technical enablers to be deployed which are covered in this hardening. The most important step here is to ensure we are running modern operating systems that receive security patches from the vendor on a secured network architecture. The current network topology, which is a flat Layer 2 network with lax and inconsistent security controls the risk of a malware spreading across all Substations is very high.

Responding to a cyber security incident would be very difficult as there are no End Point Detection and Response solutions deployed on the local SCADA servers and operator workstations. This is further complicated as no security logs are collected from any of the device located at Zemblak and there are no system images available to perform recovery.

There is no traceability of an operator's digital activity as all operators share the same authentication passwords and they have administrative privileges enabling them to remove any unwanted logs.

There is no physical segregation between different security levels inside the substation. The Level 1 – Local Controllers are bridging the Level 2 – Local Supervisory Controls, thus increasing the exposure of the protection relays. Moreover, there are no firewalls present at the substation network border, increasing the chances that an attack on this substation can spread to others.

2. Purpose

The goal is to define a cybersecurity architecture for our Substations that will act as a cybersecurity template for all future hardening projects and any future new substations.

In this regard, we propose Zemblak 400kV Substation as a suitable candidate to deploy this pilot project of defining new local control security architectures. The main reason for this is its strategic relevance and reduced operational downtime. It interconnects with Greece (Kardia) making it very important for the Regional Energy Security. It also has PLC communication lines with (Greece).

Given its size, the entire rehabilitation of the local control system and hardening operations of the cyber security can be performed in 3-4 months with minimal impact on the energy grid.

Once the hardening process is completed, it will be used as a template for cyber security substation architecture ready for integration and monitoring in a cyber security operations center.

3. Project Objective

The complexity of modern industrial cyber-attacks requires an integrated approach to securing our Energy Grid. To achieve this, we require a set of tools and services that will bridge the gap between Governance, Risk and Compliance, Substation Security Management and Substation Process Management.

Our key objectives:

- Reduce the Attack Surface
- Provide real-time view on the substation risk posture by generating visibility into digital communication and device activity
- Track compliance according to Industrial Security Controls
- Enable patching activities to keep up with the growing threat and help priorities hardening activities during maintenance windows
- Facilitate incident response to reduce downtime and speed up recovery
- Be ready for a Cyber Security Operations Center integration

4. General Description and Requirements

The entire local SCADA system and process network will be replaced following a security-by-design architecture. This means new SCADA servers, operator workstations, engineering workstation, and network switches will be deployed. The SCADA application will be migrated as is from the old platform to the new one.

To successfully run a cybersecurity hardening process on our Substation Networks we need to gain visibility on the Control and Process Network, and use that gathered data to enable all stakeholders to take informed decisions, priorities activities and engage in the investments that have the highest security ROI.

The security program will start with a single substation where we want to have full visibility on all security events from the protection relay, up through network equipment, local Substation servers and workstations, and the Local Dispatch Centre SCADA system.

We require a local SIEM to be deployed as to allow us to collect locally all the information needed by an Incident Response Team. It is also required to maintain an up-to-date asset inventory and an accurate topology of the Substation Network.

The SIEM will be used to alert on suspicious behavior and malicious activity on the network, and with integration in the local control systems, to provides timely information to process operators to maneuver in a more defensive position, reducing potential impact.

We want to achieve full monitoring for Substation Cyber Security Events, and support Substation Security Management Team to quickly identify and priorities vital hardening tasks that need to be aligned with the Substation Process Management Team during maintenance windows.

We must ensure that the Substation is compliant with international best practices and local regulatory requirements. All this visibility data needs to be converted into actionable information for the GRC team that they can use in the larger business context.

There are 7 Operational Cybersecurity Processes that drive our Utility Network cybersecurity program and help us bring the cyber risk to an acceptable level. This substation hardening project will focus on providing the vital input data needed to enable proactive activities.

The table below provides a quick overview of how this substation hardening project will enable those processes and help build the solid cyber security program need by a critical infrastructure operator.

Process	Enabler
---------	---------

Asset inventory	Complete list of hardware and software assets together with Substation As-Built.
End Point Detection and Response	EDR agents deployed that can provide real time visibility into malicious activity.
Identity and Access Management	Enforce access to OT resources based on staff role and responsibilities.
Network Management	Perform all network related activities from one single pane of glass.
Log Auditing and Reporting	Substation will be ready for Cyber Security Operation Center integration.
Back-up and recovery	All configurations will be backed-up to enable a full system restore.
Incident Response	Proper documentation will reduce incident response investigation times.

4.1. The existing SCMS system

The 400 Zemblak substation is currently monitored and controlled by two redundantly configured Servers (both hotstand-by) and two Workstations in which are installed Siemens AG system consisting of the Sicam Pas and the operator's HMI - WinCC respectively .

These systems run on the Windows 7 SP1 platform. The above mentioned software systems should be upgraded to the current version of the SCMS system.

Additionally, the upgrade of the software requires the hardware upgrade of the servers and of the operator's workstations in the latest hardware versions according to the following specifications.

4.2. General Requirements for SCMS update.

The updated SCMS(in the latest version of the system) should contain all substation, control-monitoring as well as all necessary bay protection events and communication functions. It should also provide all the functions required for safe and reliable operation of the substation. It should enable local control of substation through operator workstations, between the human machine interface (HMI) and the software package, which should contain a complete set of SCADA functions . It should also include signals for communication elements such as switches, gateways, station-bus, relay (IED) for bay control and protection.

All materials and parts which are not specifically mentioned below but necessary for the upgrading, assembling and updating of the existing SCMS system should be supplied and considered to become part of the system update.

The minimum requirements for the upgraded control-monitoring system of the substation are as follows:

- Correct and trouble-free operation of all substations by each workstation of operators.
- Correct and trouble-free operation from the control panel of the bay or relays control, with position indicators for all elements such as circuit breakers, disconnectors, earth switches etc.

-
- Display of all alarms and indications that are associated to the protection relay and trip activation.
  - All indicators for control, monitoring, remote control, protection and interlocking circuits.
  - Communication with National Dispatching Center, Emergency Center and Areva System, remotely through standart protocols.
  - Protection and control management of substation control remotely.
  - Reporting and recording of events
  - Analysis of disorders

In order to meet the requirements of these specifications and the details of the project for control-monitoring system ,are the responsibility of the supplier, but must obtain the approval of the Contracting Authority in advance.

In order to complete the description of the technical capability, the supplier must submit the following documents:

- Block-Schema and Functional schema of the proposed system for control, protection and monitoring.
- Technical specifications and detailed description of the SCMS system.
- Layout of control-monitoring system.
- Catalog of the systems and equipments to be used.
- List of the elements and materials used for the update
- Brochures and references of the manufacturer that supplies the server and the monitoring system.

4.3. System Design

4.3.1. Design Principles

The SCMS control-monitoring system should be a digital system for the supervision and operation of primary devices (switchgear) in this substation. This system must be complete in all bays in terms of monitored and controlled elements. For instance, the transformer bay must be equipped with OLTC (on load tap position) and AVR (automatic voltage control).

Control / monitoring should be suitable for supervision, operation and maintenance of all substations, including extensions in subsequent cases (Data Points Spare).

The hardware and software design must be suitable for all voltage levels used by the Contracting Authority so that the technical conception will be standardized if additional bays are added.

The Control-Monitoring System should be designed in such a way that non-computer-based personnel can operate the system easily and this HMI should contain easily understandable features that shouldn't lead to delays in operation.

All the necessary elements for the realization of : programming, adjustment, setting of parameters, creation of database and other services, although not specified in detail, must be completed by the Contractor.

All equipment should be installed in the existing cube panels (with transparent glass doors) that are installed in the substation and where the existing servers are located.

All components of the existing SCMS system such as servers, workstations and other equipment must be disassembled by the Contractor and a joint technical act must be maintained in the presence

---

of the Contracting Authority for storing of the dismantled units in the corresponding Operating Unit. The contractor must announce two to three weeks in advance in official form before the decommissioning of servers and workstations.

The Control-Monitoring system should be designed to be easily modifiable from physically view and as well from software view, to have the ability to modify and add new elements to the substation. Monitoring systems of the elements states, modules and communication links must be included in order to increase the security and to reduce the maintenance costs.

The damage of any existing SCMS system equipment, or their loss, are the responsibility of the Contractor and should be solved by him. He must propose the technical solution and submit it to the Contracting Authority for approval in case of damage.

Substation Servers in system architecture (SCMS) must operate in the Main and Hot stand by mode. Communication links between remote control centers and the local system (IED) should also be conform n-1 security.

The contractor must provide a minimum of 20% (spare) of the capacity needed for the successful implementation of the upgrade project, free hardware and software. This should be reflected in a minimum of 20% of free hardware for new hardware installations and more Software Data Points in SCMS licenses for other new bays in the future.

Availability must reach at least the value presented in the technical data. In order to reflect this system's availability, some main devices must be redundant, for example fiber optic rings, other communication lines. Interruption of a communication link from a device to the central components should not cause interruption of the connection between other devices.

The supplier should make it clear how the offered architecture achieves the required availability. A system block diagram should therefore provided together with the bid

4.3.2. System Capability

The SCMS should enable the full operation of the substation corresponding to the requirements of the project. The security of control selection is of paramount importance and must be taken any preliminary measures in software and hardware in order that the selection or execution of an erroneous command to be rejected. Termination of the communication connection, whether partial or total, temporary or permanent, should not lead to the control or execution action. Noises, even if it is injected into the communication system, should not result in a wrong control action.

The software used for the system should be the standard type that can be offered to other customers as well. The software structure should be specifically designed for the importance required for the primary equipment and for the operation of Substation 400 / 220kV.

Systems should restart automatically after power supply interruption, and in such a case all necessary information should be stored in memory.

After the automatic restart of the system, on the screens should be displayed the data that appeared before the system stopped, the operator workstations (HMI) must be logged in the monitor status(display only) without the right of command.

System testing should be possible without any risk of influencing the substation. Testing equipment should include functions and data.

4.3.3. Communication Profile IEC61850

The definition of the IEC61850 communication profile must ensure that the solution offered complies with the minimum requirements set out in the IEC61850 international standard and must also ensure that the offered architecture can be realized with the products offered and with the implementation of the services.

For further interactions with the data, it is necessary not only the standardization of the data, but also a standard way of services for their access. The relevant fields of interest in the profile are:

- Communication services
- Modeling of data

Data modeling is not specifically listed but the supplier should fully comply with the logic nodes described in the IEC standard and the equipment in which they are needed. At least all compulsory data presented by the logical nodes must be supported.

- Time synchronization
- Communication between equipment of the same voltage level or bay (interlocking)
- Transfer of data
- Execution of commands
- Obtain any significant events from the protection relay and key elements of the system

4.3.4. Functional Specifications

All control and monitoring functions should be provided for a secure and reliable substation operation.

Below are listed the minimum required functions:

- Receiving binary signals (single and double indicators: signals and commands)
- Receiving analogue signals (measurements of Active Power, Reactive Power, Current etc)
- Monitoring of command execution
- Automatic chronological control of standard switching procedures
- Station and bay interlocking
- Control of Power Transformer Tap Positions along with Automatic Voltage Regulator (AVR)
- Supervision of the entire substation
- Control of the entire substation via the workstation of the operators
- Alarm management
- Event registration
- Tagging
- Process of analog values
- Presentation of the trend values
- Evaluation and archiving of historic data
- Disturbance Indication
- Disturbance Analyses
- All necessary equipment, software and telecommunications for remote control

-
- Emergency Control for each bay from respective unit bay and local control panel

Various high-voltage and medium-voltage devices within the substation should be operated from different locations:

- from remote control centers (more than three control centers simultaneously)
- from the computers of the operators
- from Control and Protection Relays (IEDs- Intelligent Electronic Devices)
- from individual equipment

It must be ensured in the programming of SCMS software that operation is only possible by one operator at a given time . Clear control priorities should avoid the case where the operation of a single circuit breaker is initiated simultaneously by more than one control level, such as: remote control, station level, bay level or device level. Priority must always be at the lowest allowed level of control.

4.3.5. Functions in Substation Level

For supervision of the entire substation at the station level, at least two redundant servers and two workstation operators (HMIs) should be installed, with the possibility of extending to other workstation computers for operators.

The position of the switching equipment (such as circuit breakers, disconnectors, earth switches, tap position of transformer etc.) should be permanently monitored. An alarm should be triggered if these position indicators are inconsistent or if the time that the operating mechanism requires to change the position exceeds a predetermined limit.

Any detected position change should be immediately visible in the Polar Diagram of operator's workstation computer screen (HMI), recorded in the event list, and also a physical print must be realized. Alarms should be generated / initiated in case of spontaneous position changes.

The offer should include the entire workplace operation (including tables, chairs, etc.) for each operator and workstation regarding SCADA system. A Laptop workstation is need for engineering jobs.

4.3.5.1. Industrial Server

The station level of SCMS should include redundant servers for supervisory functions, equipped with Dual Core ARM Cortex A9 or equivalent and real-time operating system.

To gain advanced skills, this unit should be a redundant system.

The server must have access to all subsystems at the BCU bay level, protection relay, other operator workstations. It must collect signals and information, issue commands, and perform the required signal processing for the respective substation.

The server unit must be placed together with all the necessary input / output devices in the existing panels within the control room. The substation computer should be powered by the substation battery power through the inverter.

The separation to Level 1 security zone, where the protection relays are located will be done through new local SCADA servers. These must have hardware-based application firewall features. Data on one network interface must be unpacked up to Layer 7 and then packed again into IP packets at another network interface and forwarded. This mechanism will ensure that there is no transparent IP-connection between the protection relays at Level 1 and the devices situated and Level 2 security zone.

There is a technological constraint for the local SCADA servers to exchange data with the protection relays, therefore we will deploy modern servers that have a built-in Hardware Application Layer Firewall (as depicted below). Therefore, only data required to run the process is exchanged between these two zones, thus enforcing our needed segregation, and limiting an attacker's ability to reach the crown jewels of the Substation.

Processor	Dual Core ARM Cortex A9
Memory	Internal FLASH 2 GB RAM: 512 MB ECC secured Optional SD card up to 2 GB
Real-time clock	Protected against power outages for up to 72 h
Interfaces	2 x RJ45 (Ethernet) 1 x RS-232 (RJ45) 1 x RS-485 10 x RJ45 (Ethernet) with optional CI modules
Communi- cation	Up to 8 communication protocols simultaneously on one CP unit
Data points	200,000
System monitoring	Watchdog error relay

Security Features:

- Integrated crypto chip to protect data in a secure environment.
- IPSec encryption to facilitate secure communication over IP networks.
- https protocol to ensure secure transmission of sensitive data.
- Password protected access ensures that only authorized persons can access the system.
- Firewall separates TCP/IP networks via an integrated software firewall.
- Firmware signature protects against firmware manipulation.
- Security logbook to save SYSLOG in the event of a power outage.
- Role based access control according to IEC 62351-8 to ensure that every user is granted only the rights corresponding to the assigned role.
- Configurable system functions to make it possible to selectively enable individual or multiple system functions for each communication interface.

4.3.5.2. Operator Workstation

Workstation will be replaced with new ones running Windows 10 Enterprise LTSC 2021 Operating System, which has advanced protection against modern security threats and comprehensive device management, app management, and control capabilities. This enables us to change the security posture to a dynamic one, that can be hardened as the threat evolves.

The operator's workstation (HMI) should provide substation supervision:

- Appearance of user-defined screens (circuit breaker status and analog values), standard screens, trend graph screens, and reports.
- Effective and secure dialog windows for the manual control of the substation and for the issuance of control sequences, the "select before the execution" procedures are necessary.

-
- Tagging (naming and posting notes)
  - Display of alarms and events on operator screens and on printed pages if needed.

The HMI should be a workstation, based on high performance and without need for maintenance computer systems, equipped with two flat-screen LED monitors. Flat-screen LED monitors should have a minimum size of 27-inch diagonals. Color graphic is required with high resolution (full HD 1920 x 1080 px).

Alternative voltage for sever, operator workstations (HMIs), monitors and printers should be provided by power supply of inverters.

The operator must have access via the operator's workstation (HMI) to all intelligent IED devices. For substation control, the operator must use a keyboard and mouse. The keyboard must be designed to meet the specific requirements of the employee. Also the keyboard must be interchangeable with another one suitable for the substation and changes in appearance. This type of keyboard should normally be locked or under the control of the operator in his cabinet.

The operation procedure should be used and understood easily. Replacement of substation status in terms of current measurement values (currents, voltages, active and reactive power) and also transformer tap position positions should be presented on the screen.

The operator's workstation (HMI) must provide to the operator access to equipment with high and low voltage levels.

Display selection, parameter setting, alarm confirmation, selected report and command prints must be performed by operator keypad.

The system must be distinct between the list of alarms and the list of selectable events on the monitor by the operator. In addition to these lists, on the screen should be a chronological display of an alarm or event in an event log.

An acoustic alarm must indicate an anomaly, and all confirmed alarms must be displayed in each display selected by the operator.

Below are listed the elements to be minimally displayed on the operator's workstation (HMI):

- Status diagrams that show the status of switching and the measured values of
  - All the substation
  - Any Voltage level of substation
  - Each busbar section of substation
- User authority levels
- Command procedures
- Control Dialogs
- Tagging
  - Block/Disable of control
  - Allowed to work
  - Earthed
- List of events
  - Substation-oriented
  - Bay-oriented

-
- Internal of substation control and monitoring system
  - Alarm List
    - Substation oriented
    - Bay oriented
    - Internal of substation control and monitoring system
  - Logs of events and alarms
  - System status diagram
  - Reports
  - Trend values.

4.3.5.3. Substation Cyber Security

This substation SIEM must be based on hardware designed for use in electrical substations and be TUV certified according to IEC 61850-3 and IEEE 1613, so that it provides high reliability and stability for Centralized Substation Protection and Control Systems in HV/MV Substations.

It must collect all Substation and Central Dispatch Centre Security relevant information:

- Network device logs from firewall, routers, and switches
- OS logs from workstations (Engineering, Operator) and servers (SCADA/DCS, Historian, Domain Controller)
- Application logs from SCADA/DCS, Historian and Engineering Specific Applications Logs
- Security relevant data using deep packet inspection on IEC61850, IEC104, DNP and Modbus protocols
- Industrial Device (protection relays, RTUs) logs
- Antivirus / EDR alerts

Industrial protocols traffic flows (ex: IEC 61850, IEC 104, MODBUS, DNP3) must be collected and translated in readable format to allow security teams to have comprehensive industrial visibility and control, understand processes and connections.

The platform should identify, and alert abnormal industrial operations applied to assets within the inventory and detect configuration and firmware updated for protection relays. Code commands inventory for the industrial assets will be updated after firmware updates and process control review.

Incident and threat detection: once the visibility and asset management are in place it should understand the profiles of all assets, communication flows and processes within the network and identify, categorize and alert incidents or abnormal events to security teams in real-time. False positives events should be customizable to better filter and tune the events capabilities, alerts are prioritized based on criticality to allow security teams to respond more effectively and efficiently.

Events from multiple assets must be correlated into a dashboard that is design to allow a centralized view of a chain of events, designed to improve reaction time, mitigation and isolation of assets.

Security teams must be enabled to detect, investigate, and respond to industrial cybersecurity incidents in real-time. This will allow us to improve the current security posture for a highly secure environment that will provide visibility for: unauthorized or abnormal activities (asset access and configuration), user access (monitor live sessions), mapping of security events to Mitre ICS framework.

GENERAL		Requirements
	Certification	CE, FCC, IEC-61850-3, IEEE-1613
	Power Requirements	2 x Redundant Power Supply, 800W 100-240VAC/DC
	Dimensions	440 x 460 x 88 mm
	Enclosure	SECC and aluminium
	Mounting	1U or 2U Rackmount
	Cooling	4 x hot swap high speed fan
COMMUNICATION		Requirements
	LAN	4 x 10/100/1000 Base-T RJ45 ports (expandable with 4 x FO SFP)
	USB	3 x USB 3.0
	Expansion	2 x standard PCIe x16 Slot Gen3 low profile 1 x standard PCIe x8 Slot Gen3 low profile 1 x standard PCIe x4 Slot Gen3 low profile 1 x Mini PCIe 1 x PCIe + PCI interface for ECUP card extension
SYSTEM HARDWARE		Requirements
	CPU	Compatible with Intel® Xeon® Processor Scalable Family
	Chipset	Intel® C621 chipset
	Memory	Up to 12 x 2400/2666MHz DDR4 ECC Standard ECC RDIMM/LRDIMM Max. capacity per channel: 768GB
	Storage	4 x 2.5" hot-swap SATA HDD (RAID0/1/5/10) 1 x M.2 2280 SATA SSD
	Display	1 x VGA, 2 x DVI-D (Resolution: 2K/60p)
	Watchdog Timer	Programmable 256 levels time interval, from 1 to 255 seconds for each tier
ENVIRONMENT		Requirements
	Operating Temperature	(-20 ~ up to 60 °C)
	Non-operating Temperature	40 ~ 85 °C
	Operating Humidity	5 ~ 95% RH (non-condensing)
	Storage Humidity	5 ~ 95% RH (non-condensing)

4.3.5.4. Firewalls

The substation digital perimeter needs to be secured using modern Network Segmentation Barriers. This must be achieved by deploying next generation firewalls which give full visibility into users, devices, and applications across the entire network surface.

The services provided by the firewalls must include Intrusion Prevention System and Application Control covered by 5-year subscriptions. The firewalls must also include both application control and intrusion prevention signatures for industrial applications and protocols.

The firewalls must integrate with and be able to manage the network switches that will be deployed at the local control area, Level 2 security zone. This allows the firewalls to have control down to the physical port where devices are connected, allowing for full management of the network landscape.

It must protect against malware, exploits, and malicious websites in both encrypted and non-encrypted traffic and prevent and detect against known and unknown attacks using continuous threat intelligence. Technical specification as below:

Next Generation Firewall	
Interfaces and Modules	
Hardware Accelerated GE RJ45 WAN / DMZ Ports	1
Hardware Accelerated GE RJ45 Internal Ports	3
Hardware Accelerated GE RJ45 Link Ports (Default)	1
Hardware Accelerated GE RJ45 PoE/+ Ports	0
Cellular Modem	-
Wireless Interface	0
Antenna Ports (SMA)	0
USB Ports	1
Console Port (RJ45)	1
SIM Slots (Nano SIM)	0
Onboard Storage	0
Included Transceivers	0
System Performance — Enterprise Traffic Mix	
IPS Throughput	1 Gbps
NGFW Throughput	800 Mbps
Threat Protection Throughput	600 Mbps
System Performance and Capacity	
IPv4 Firewall Throughput (1518 / 512 / 64 byte, UDP)	5 / 5 / 5 Gbps
Firewall Latency (64 byte, UDP)	2.97 μ s
Firewall Throughput (Packet per Second)	7.5 Mpps
Concurrent Sessions (TCP)	700 000
New Sessions/Second (TCP)	35 000
Firewall Policies	5000
IPsec VPN Throughput (512 byte)	4.4 Gbps
Gateway-to-Gateway IPsec VPN Tunnels	200
Client-to-Gateway IPsec VPN Tunnels	250
SSL-VPN Throughput	490 Mbps
Concurrent SSL-VPN Users (Recommended Maximum, Tunnel Mode)	200

SSL Inspection Throughput (IPS, avg. HTTPS)	310 Mbps
SSL Inspection CPS (IPS, avg. HTTPS)	320
SSL Inspection Concurrent Session (IPS, avg. HTTPS)	55 000
Application Control Throughput (HTTP 64K)	990 Mbps
CAPWAP Throughput (HTTP 64K)	3.5 Gbps
Virtual Domains (Default / Maximum)	10 / 10
Maximum Number of Switches Supported	8
Maximum Number of APs (Total / Tunnel)	16 / 8
Maximum Number of Tokens	500
High Availability Configurations	Active-Active, Clustering
Dimensions and Power	
Height x Width x Length (inches)	1.5 x 8.5 x 6.3
Height x Width x Length (mm)	38.5 x 216 x 160
Weight	2.2 lbs (1 kg)
Form Factor (supports EIA/non-EIA standards)	Desktop
Input Rating	12Vdc, 3A
Power Required	Powered by External DC Power Adapter, 100–240V AC, 50/60 Hz
Current (Maximum)	100V AC / 0.2A, 240V AC / 0.1A
Power Consumption (Average / Maximum)	7.74 W / 9.46 W
Heat Dissipation	52.55 BTU/h
Operating Environment and Certifications	
Operating Temperature	32°–104°F (0°–40°C)
Storage Temperature	-31°–158°F (-35°–70°C)
Humidity	10%–90% non-condensing
Noise Level	Fanless 0 dBA
Operating Altitude	Up to 7400 ft (2250 m)
Compliance	FCC, ICES, CE, RCM, VCCI, BSMI, UL/cUL, CB
Certifications	ICSA Labs: Firewall, IPsec, IPS, Antivirus, SSL-VPN

4.3.5.5. Endpoint Detection and Response

Workstation will also have Endpoint Detection and Response (EDR) agents installed which provide visibility into the running processes and applications, ensuring timely alerts in case of malicious activity. This low-level visibility also enables that in case of a cyber incident the response team has the vital information needed to understand what happened and decide on the best course of action to isolate the threat.

It must include several key capabilities for endpoint protection such as Machine Learning based antivirus, application communication control, automated endpoint detection and response (EDR), real-time blocking, threat hunting, incident response, and virtual patching capabilities.

The EDR must integrate with the Firewall to provide full visibility across the OSI layers.

When the EDR detects potentially malicious processes, it must defuse them in real time with automatic blocking. Customized playbooks must allow our security team to prescribe automated actions based on endpoint group, and threat classification. Automated response and remediation actions may include terminating processes, deleting malicious or infected files, cleaning up persistency, notifying users, and forwarding event logs to a syslog server.

Supported Platforms

-Windows XP SP2/SP3, 7, 8, 8.1, 10, and 11 (32-bit and 64-bit versions)

-Windows Server 2003 SP2, R2 SP2, 2008 SP2, 2008 R2 SP1, 2012, 2012 R2, 2016, 2019, and 2022

- MacOS Versions:

El Capitan (10.11), Sierra (10.12),

High Sierra (10.13), Mojave (10.14),

Catalina (10.15), Big Sur (11.x), and

Monterey (12.x)

-Linux Versions:

RedHat Enterprise Linux and

CentOS 6.x, 7.x, and 8.x,

Ubuntu LTS 16.04.x, 18.04.x,

20.04.x server, 64-bit only

Oracle Linux 6.x+, 7.7+, and 8.2+,

Amazon Linux AMI 2

SuSE SLES 15.1

-VDI Environments:

VMware Horizons 6 and 7 and

Citrix XenDesktop 7

SPECIFICATIONS

Management and Architecture A single, integrated management console provides prevention, detection, and incident response capabilities in English and Japanese. Extended REST APIs are available to support any console action and beyond. Avoid risking misconfiguration of security settings with granular role-based access control (RBAC) for administrators and users of the management console. Secure remote shell grants administrators remote troubleshooting capabilities for their work-from-anywhere workforce with a suite of security utilities including timed certificates to mitigate exploitation.

-Offline Protection - Protection and detection happen on the endpoint, protecting disconnected endpoints

- Native Cloud Infrastructure - EDR features multi-tenant management in the cloud. The solution can be deployed as a cloud-native, hybrid, or on-premises

- Lightweight Endpoint Agent - EDR solution utilizes less than 1% CPU, up to 120 MB of RAM, 20 MB of disk space, and generates minimal network traffic

- Cloud Deployable - Deployable from Google Cloud Marketplace with automated endpoint deployment orchestration for Google Compute Engine

4.3.5.6. Identity and Access Management

An Identity and Access Management (IAM) solution will be deployed that can interface with any device that supports Radius or LDAP. This enables us to use physical tokens to achieve Multi Factor Authentication and guarantee the digital identity of a user (employee or contractors) and enforce modern Role Based Action Control.

SPECIFICATION	Requirements
Hardware	
10/100/1000 Interfaces (Copper, RJ-45)	4
SFP Interfaces	0
Local Storage	2x 1TB Hard Disk Drive
Trusted Platform Module (TPM)	Yes
Power Supply	300W Redundant Auto Ranging (100V-240V), Optional Dual (1+1)
System Capacity	
Local + Remote Users (Base / Upper Limit)	1500 / 3500
FortiTokens	3000
RADIUS Clients (NAS Devices)	500
User Groups	150
CA Certificates	10
User Certificates	7500
Dimensions	
Height x Width x Length (inches)	1.75 x 17.0 x 15.04
Height x Width x Length (mm)	44 x 438 x 422
Weight	18.0 lbs (8.2 kg)
Environment	
Form Factor	Rack Mountable (1RU)
Power Source	100-240 VAC, 50/60 Hz 300W Redundant (1+0)
Maximum Current	5A /100V, 2.5A /240V
Power Consumption (Average / Maximum)	82.35 W / 131.23 W
Heat Dissipation	482 BTU/h
Forced Airflow	Front to back
Operating Temperature	32°–104°F (0°–40°C)
Storage Temperature	-4°–158°F (-20°–70°C)
Humidity	5%–90% non-condensing
System	

Standards Supported	10/100/1000 Base-TX (GE), IP, Telnet, HTTP 1.0/1.1, SSL, RS232, NTP Client (RFC1305), RADIUS (RFC2865), LDAP (RFC4510), x.509 (RFC5280),
	Certificate Revocation (RFC3280), PKCS#12 Certificate Import, PKCS#10 CSR Import (RFC2986), Online Certificate Status Protocol (RFC 2560),
	EAP-TLS (RFC2716), Simple Certificate Enrollment Protocol (SCEP), oAuth, OIDC, and SAML2.0
Management	CLI, Direct Console DB9 CLI, HTTPS
High Availability	Active-Passive HA and Config Sync HA
Compliance	
Safety	FCC Part 15 Class A, RCM, VCCI, CE, UL/cUL, CB FCC Part 15 Class A, RCM, VCCI, CE, BSMI, KC, UL/cUL, CB, GOST

4.3.5.7. The status diagrams

The status diagrams displayed on the operator's workstation (HMI) should include at least a diagram of the entire substation, an individual diagram for each substation voltage level, and individual diagrams for the substation busbar section.

A diagram should be able to show a polar diagram with all the relevant data.

New displays should be designed in an interactive dialog without putting off-line the entire substation control system. The layout of interfaces are subject of approval by the Contracting Authority and the software solution must be proposed in advance.

4.3.5.8. Levels of operator authority

It should be possible to limit the activation of the station diagram within an authorized user group. Then each user should be given these type of access rights for each group of objects:

- Display only / read only
- Normal operation (for example: open/close of apparatus)
- Restricted operation (for example: bypass interlocking)
- Administrator systems.

For maintenance and engineering purposes of substations, should be available these authorization levels:

- Prohibition of engineering work
- Allowance of configuration and engineering works
- Permission to manage the entire system

Access rights must be determined by hierarchical passwords defined during the logging procedure. Only the system administrator should have the right to add / remove the user and to change the access rights.

4.3.5.9. Command Procedures

To ensure a high level of security against undesirable actions, a special operation procedure of "select before execution" should be provided. After selection, the operator must be able to recognize the selected device on the screen and all other devices must be blocked.

The operator must be in the position of executing a command if the circuit breaker is not blocked and no interlocking condition is affected. Interlocking conditions should be controlled by the interlocking scheme implemented at the bay level.

Upon execution of the command, the operator must obtain information that the new position has been reached or an indication that the procedure was unsuccessful together with the indication of the reason for this malfunction.

4.3.5.10. Control Dialogues

The operator should give commands to the high voltage and medium voltage devices through the mouse clicks on the keys located in the diagram. Data entry should be made via keyboard or mouse. Dedicated control dialogues which control at least the devices listed below must be available:

- Circuit breakers and disconnectors
- Transformer's tap positions
- Control sequence devices
- Devices for switching/remove of load (if any).

The list of substation events should include events that are important for controlling and monitoring the substation, an example of an event: "Closed circuit breaker". Time should be displayed matching the real-time event with a resolution of at least 10ms.

The operator must be able to call on the screen and at any time cast the list of events chronologically sorted for the entire substation or part of it.

A physical copy of each list of events displayed should be printed. Events should be recorded in a chronological list of events in which the event type and its time of occurrence should be specified. It should be possible for all events to be saved Information which must also be accessible from event logs.

The chronological list of events should include:

- Changes in the positions of circuit breakers, disconnectors, earthing devices etc
- Indicators of protection relay operation
- Disturbance signal from control panels of primary apparatus (switchgear)
- Indicator in case when analogue measured values exceed the upper and lower limits
- Loss of communication
- Operator controls and tagging.

Filters for selecting a particular type or set of events should be available. Filters should be built to enable display of events ordered by:

- Date and time
- Bay
- Equipment
- Function
- Alarm class

4.3.6. Alarms List

Disturbances and faults that may occur in the substation should be arranged on tabular form on the substation alarm list and should be available to simultaneously transmit to remote control centers. It should contain unconfirmed alarms and unsolved faults.

The date and time of the occurrence of alarms should be indicated. The time should be displayed by matching the real-time alarm with a resolution of at least 1ms. The sequence of alarm indication in the alarm list should coincide with the alarm event.

The alarm list should consist of displaying a summary of the current alarm situation. Each alarm must be reported in a row containing:

- Date and Time of alarm
- The name of the alarming object
- A descriptive text
- Confirmation status

The operator must be able to select an interface that contains only one part or a subsection of the general list of all alarms.

The operator must be able to confirm the alarms via the keypad and the confirmed alarms to be marked in the alarm list. Disturbances that appear and disappear from the alarm list without being confirmed must be specially marked on this list. Filters for selecting a certain type or group of alarms should be available as in the events list.

The list of alarms should be displayed on the screen. It should be possible to obtain physical copies of alarm lists via the printer. Characteristics for sensitive prints should be provided.

List of Internal Alarms of the Control Monitoring System of the substation

The control and monitoring system of substation should perform an actual assessment of the internal alarms of this system, such as: defect in the switch of this system or defects in the communication nodes of this system. It should contain unconfirmed alarms and persistent malfunctions as previously mentioned.

Logs of alarms and events

Alert and event logs should be spontaneous listing of events and alarms displayed on the monitor. These logs must contain the same alerts and events mentioned before, but chronologically listed as they occur realistically.

Each alarm should be configured in such a way that a second message can be listed if the alarm disappears.

Diagram of the system status

The Substation Control and Monitoring System should be fully self-monitorable so that the failures are immediately shown to the operator, preferably before they occur in serious situations. The system status diagram should cover all configuration of the Substation Monitoring Control System and status of all devices in this system including bay level equipment, substation level equipment, and communication links.

4.3.7. Reports

Reports should provide timely tracking of measured and calculated values. The presented data should include

- Trend Reports
  - Day, Month, Year.
- Historical Reports
  - Daily, Weekly, Monthly, Annual

It should be possible to select the values displayed from the database in an on-line process. Also, it should be possible to move by day. Unrelated values should be shown. It is possible to select the time period for which the data is kept in memory. Also, printing of reports based on the request for print or printing at a predetermined time should be possible.

Trend Display (Historical Data)

A trend is a tracker of data according to the time of processing data. It should have the opportunity to illustrate all types of data processing as trends (binary and analog data). The trends should appear in a graphical form as a column or curve diagram with a maximum of 10 trends per screen. It should be possible to change internal intervals.

4.3.8. Service, Analysis and Engineering Unit

For each substation control and monitoring system a portable service, analysis and engineering unit based on a standard personal computer should be foreseen for on-site modification of the control devices. The Unit should allow the user to study changes in the substation. The service unit should be able to monitor the data in a Substation Control and Monitoring system in work conditions and to present changeable variables in the display, selectable in tabular form or graphical presentation.

The service unit should be applied at the beginning of the commissioning period and should be available for employee training.

4.3.9. Interface with Remote Control Centers

Communication with remote control centers should be accomplished through communication of data and commands, use of the IEC 60870-5-104 protocol for their transmission. Parameters should provide interoperability with the National Dispatching Center(Network Manager) Center and the Emergency one (ProzaNet).

These interfaces should enable interoperability with two remote control centers at the same time, using the capability of dual redundant ports. All high and medium voltage level apparatus should be controlled and monitored remotely from control centers.

All substation signals required for control and monitoring by remote control centers should be made available for data transmission via standard communication port 2404 of IEC 60870-5-104 protocol and relevant IP.

The data and command of high and medium voltage substation equipment should be programmed and addressed respectively for each remote control system.

These commands and signals must be tested according to the IEC 60870-5-104 protocol, point-to-point from National Dispatching Center(Network Manager) and the emergency one (ProzaNet).

The list of signals and commands must be submitted in advance for approval to the Contracting Authority (SCADA Sector) and after the signals have been approved and tested with protocol analyzer in the Frontend Server for its sake and validity, then can be possible to continue with physical testing in the field (switchyard).

Preliminary, the Contracting Authority must be notified 2 to 3 weeks in advance to proceed with the above-mentioned tests in the presence of one or more representatives of the Contractor by agreeing on the time when physical tests will take place.

The scope of the Supply includes all required equipment, software modification and installations, both in the local (substation) and remote (NDC) system, to make possible that this substation will perform the proper connection and delivery of control and monitoring signals toward remote control centers mentioned above.

4.3.10. Functions at Bay level

All internal bays programs, program sequences, signal and information gathering, commands output, and signal processing required for various control and protection panels that correspond to the respective bay should be accomplished by intelligent devices or should be proposed a technical solution for approval by contracting authority.

Equipment such as: BCU-PR-RTU-PLC are located together with the necessary input and output communication devices in the control and protection local panels, in the control room of substation or in switchyards. The physical connection of the servers must be performed in the same way as for the previous servers. The communication should be of the redundant form with the respective switches and the Teaming form is suggested to guarantee n-1. All communication protocols should be considered to represent installed equipment for obtaining on-site information with servers and the SCMS upgrade system.

Data Collection Functions

In general, data acquisition should be performed by SCMS in this form in the respective protocol (eg IEC61850, Profi Bus DP, 103 others):

- Receiving signals
- Obtaining measured values and numbered values
- Command execution monitoring
- Calculation of sent values for operational values
- Generating Grouped Signals

The position of any primary device (eg circuit breaker, disconnecter, etc) should be supervised permanently. Any change detection must be made immediately visible through the HMI operator interface and transmitted to the remote-control centers. Alarms should be activated if the position change turns out as spontaneous.

The analog input values for the voltage and the currents must be at a 1% accuracy. Active power (W), reactive (VAr), frequency (Hz) and rms voltage (U) and current (I) values must be available. The obtained values must be displayed on HMI operator workstation screens and transmitted to remote control centers.

All the Events and Alarms list should be in both languages: English and Albanian.

4.3.11. Design at substation level

Equipment at the substation level such as: switches, gateways, station sever, pc operator, etc., should be connected to the central communication system, as well as different control and protection relays, PLC and RTU, whether they are from different manufacturers or with different forms of communication (electrical ,optical ,serial and other). The contractor should present detailed diagrams and schemes of communication links with the central substation system in which redundancy n-1 is explained.

4.4. Other requirements

4.4.1. Engineering

The specific functionality and conditions of the SCMS system should be adapted to the requirements that are related to the specific voltage level and substation planning. During the engineering phase, at least the following items are important and must be sent for approval by the Contracting Authority:

- A polar diagram, including the positioning of the primary elements which are fundamental for starting the process
- General architecture of the SCMS system for substation
- SCMS function specifications, which describe in detail the equipment and functionality of the system
- Diagrams for displaying on the screen the substation level, bay level, alarm list, other events
- List of events and alarms (including the name of the signals) along with the specific signaling indication to be sent to the remote center
- Transmission of data to the central control units

On Site Test

The on-site commissioning phase of SCMS upgrade should be completed by the SAT document. The purpose is to ensure that the supplier has interpreted the specification correctly and the SAT includes checking the degree of compliance of specifications required by the employer for implementation of the upgrade .

The whole system and its interface should be subject to routine testing. Routine testing for any specific control signal or monitoring should be submitted to a document that is subject to approval at the site in the presence of a group from the Contracting Authority. SAT should be performed for 100% of BCU, PR, PLC, RTU bays and other auxiliary panels /equipment.

4.4.2. Training

On site training is necessary for maintenance reason. Also, on-site training (maximum 5 working days) will be required for the SCADA upgrade system, and should be given a specific time especially the part of training for the maintenance of the server system and SCMS databases.

The supplier must also do training for the job position at the site. The purpose of each training should be described and be subject to approval.

Personnel should be trained for the execution of the following tasks:

- Knowing the structure of scms and its components
- Configuration and operation of scms
- System maintenance including problem solving and error correction.

Substation personnel (operators) should take part in a training regarding the operation and come into use the SCMS.

4.4.3. Services, after sales and maintenance

A warranty period including the replacement of defective materials for a period of 12 months, starting from the day of acceptance, or a period of 18 months after the last delivery from the factory must be agreed.

The supplier must guarantee a long-term maintenance and availability of spare parts. In addition , a guarantee should be provided about the availability of spare parts during the lifetime of the SCMS system.

A complete list of spare parts is recommended to be presented by the supplier.

4.4.4. Documentation

Hardware and software documentation should consist of the following:

- List of drawings
- Drawings for mounting of replaced servers
- A polar diagram
- Block diagram
- Diagram of communication circuit
- List of existing equipment
- Naming list
- Functionality specifications
- Testing plan and Field Test Specifications (SAT)
- Logic diagrams
- Signal list
- Product manuals
- Operation manuals.

4.4.5. Safety

The Control-Monitoring System should be designed to meet high security and availability requirements related to:

- Software Programming of SCMS
- Safety against Electromagnetic Interference (EMI)
- High quality of servers and workstations
- Modular construction equipment
- Fully tested and modular software
- Programming is easily understandable and expansive
- Detailed charting documentation of data and bays
- Construction based on self-supervision and diagnostic functions
- After sales assistance and services

Security:

- Experience in safety requirements
- Process Now How
- Selection of the element before execution during operation(Select before Operate)
- Presentation of the element's status of the process through double indication
- Indication of the intermediate position
- Independent units connected to the main communication line of the substation
- Back-up function

Shtojca 8

[Shtojcë për t'u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor]

FORMULAR I I KRITEREVE TË PËRZGJEDHJES/KUALIFIKIMIT

1. KRITERET E PËRGJITHSHME TË PËRZGJEDHJES/ KUALIFIKIMIT

Ofertuesi deklaron se:

a) është i regjistruar në regjistrin tregtar sipas legjislacionit të vendit ku ushtron aktivitetin, ose sipas legjislacionit të posaçëm në rastin e një organizate jofitimprurëse, ka në fushën e veprimtarisë objektin e prokurimit, dhe ka statusin aktiv;

b) nuk është në proces falimentimi (status aktiv);

c) nuk është dënuar për ndonjë veprë penale, në përputhje me nenin 76/1 të LPP-së;

ç) personi (personat) që veprojnë si anëtar i organit administrativ, drejtori ose mbikëqyrësi, aksioneri ose ortak, ose që ka fuqi përfaqësuese, vendimmarrëse ose kontrolluese brenda Operatorit Ekonomik, nuk është i dënuar ose nuk ka qenë i dënuar nga një vendim i gjykatës i formës së prerë për çdo veprë penale, të përcaktuar në nenin 76/1 të LPP-së;

d) nuk është dënuar me vendim gjyqësor të formës së prerë në lidhje me veprimtarinë profesionale;

dh) nuk ka pagesa të pashlyera të taksave dhe kontributeve të sigurimeve shoqërore, ose ndodhet në një prej kushteve të parashikuara në nenin 76/2 të LPP-së;

e) ka paguar energjinë elektrike dhe plotëson kërkesat që burojnë nga legjislacioni në fuqi. Ky informacion kërkohet për Operatorët Ekonomikë, të cilët operojnë në territorin e Republikës së Shqipërisë.

f) nuk është në kushtet e konfliktit të interesit, sipas legjislacionit në fuqi;

g) ushtron veprimtarinë në përputhje me legjislacionin përkatës mjedisor, social dhe të punës;

gj) ka paraqitur një Ofertë të pavarur, sipas kërkesave të legjislacionit në fuqi;

h) kryen aktivitetin në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fuqi.

i) nuk ka në cilësinë e anëtarit të organit të administrimit, drejtues ose mbikëqyrës i atij, aksionar ose ortak, ose me kompetenca përfaqësuese, vendimmarrjeje ose kontrolluese brenda tij persona të cilët janë/kanë qenë në këtë cilësi në një operator ekonomik të përjashtuar nga e drejta për të përfituar fonde publike, me vendim të Agjencisë së Prokurimit Publik, gjatë kohës që ky vendim është në fuqi.

Nëse gjuha e përdorur në procedurë është gjuha shqipe, atëherë dokumentet e gjuhës së huaj duhet të shoqërohen nga një përkthim i noterizuar në shqip.

Këto kritere duhet të përmbushen me paraqitjen e Formularit Përmbledhës të Vetëdeklarimit të operatorit ekonomik në ditën e hapjes së Ofertës, sipas Shtojcës 9.

Në rast bashkimi të operatorëve ekonomikë, secili anëtar i grupit duhet të paraqesë Vetëdeklarimin e lartpërmendur.

Në rast se operatori ekonomik ofertues do të mbështetet në kapacitetet e subjekteve të tjera, Vetëdeklarimi i lartpërmendur duhet të paraqitet edhe nga subjekti mbështetës.

Kriteret e Përgjithshme të Pranimit nuk duhet të ndryshohen nga Autoritetet/Entet Kontraktore.

Në çdo rast, Autoriteti/Enti Kontraktor ka të drejtë të kryejë verifikimet e nevojshme për vërtetësinë e informacionit të deklaruar nga Operatori Ekonomik, për sa më sipër.

- Nëse oferta paraqitet nga një bashkim Operatorësh Ekonomikë, do të paraqitet :
Marrëveshje bashkëpunimi ndërmjet Operatorëve Ekonomikë, ku caktohet përfaqësuesi, përqindja e pjesëmarrjes në bashkim, dhe elementët që merr përsipër të realizojë secili prej anëtarëve të bashkimit.
- Nëse, një operator ekonomik dëshiron të mbështetet në kapacitetet e subjekteve të tjera, ai i vërteton autoritetit ose entit kontraktor se do të ketë në dispozicion burimet e nevojshme, duke dorëzuar një angazhim me shkrim të këtyre subjekteve për këtë qëllim.

2. KRITERET E VEÇANTA TË KUALIFIKIMIT

1. Ofertuesi duhet të paraqesë:

- a. *Formularin Përmbledhës të Vetëdeklarimit, sipas shtojcës 9*
- b. *Sigurimin e Ofertës, sipas Shtojcës 3;*

2. Ofertuesi duhet të paraqesë:

2.1 Kapacitetin profesional të operatorëve ekonomikë:

Sipas Pikes 1 te kesaj shtojce.

2.2 Kapaciteti ekonomik dhe financiar:

- 2.2.1 *Për të provuar kapacitetet financiare dhe ekonomike, operatori ekonomik ofertues duhet të ketë xhiro minimale vjetore të realizuar, për periudhën e 3 (tre) viteve të fundit financiare, te paktën 30,000,000 (tridhjetë milion) Leke.*

Kjo kërkesë konsiderohet e përmbushur nëse operatori ekonomik arrin vlerën e xhiros minimale, në të paktën një vit të periudhës së kërkuar.

Si prove per plotesimin e ketij kriteri kualifikues, operatori ekonomik ofertues duhet te disponoje vertetim nga Administrata Tatimore ku te tregohet xhiroja vjetore per vitet e siperpermendura dhe kopje të certifikuara të bilanceve ku të paktën në dy bilance të fundit, nuk ka raport negativ ndërmjet aktivitetit dhe pasivitetit.

2.3 Kapaciteti teknik:

- 2.3.1 *Operatori ekonomik ofertues duhet te kete realizuar gjate tri viteve te fundit nga data e shpalljes së njoftimit të kontratës, kontrata te ngjashme ne nje vlere te pakten prej 12,000,000 (dymbëdhjetë milion) Lekë pa TVSH.*

Lidhur me kete pike:

Kur OE ka realizuar kontrata me nje ent publik, kerkohen vërtetime të lëshuara nga ky i fundit, për përmbushjen me sukses të kontratës, ku të shënohen vlera, afati i përfundimit të kontratës ose/dhe fatura tatimore të shitjes, të plotësuar sipas kërkesave të legjislacionit në fuqi, ku shënohen datat, shumat dhe shërbimet e realizuara.

Në rastin e përvojës së mëparshme të realizuar me sektorin privat, si dëshmi pranohen vetëm fatura tatimore të shitjes, të plotësuara sipas kërkesave të legjislacionit në fuqi, dhe të deklaruara në organet tatimore, ku shënohen datat, shumat dhe shërbimet e realizuara.

Shenim: Lidhur me objektin e prokurimit, kontratat e ngjashme do të konsiderohen ato të cilat kanë objekt mbrojtjen dhe mirembajtjen e sistemit SCADA dhe që janë me nivel tensioni ≥ 110 kV.

2.3.2 *Operatori ekonomik ofertues duhet të paraqesë autorizimin e prodhuesit ose distributorit të autorizuar për kryerjen e shërbimit objekt kontrate. Autorizimi i prodhuesit ose distributorit të autorizuar duhet të përmbajë të dhëna të plota të prodhuesit si: telefon, fax, e-mail, website kjo e nevojshme për Autoritetin Kontraktor në rast verifikimi nga ana e tij.*

2.3.3 *Operatori ekonomik ofertues që do të realizojë këtë kontratë, duhet të jetë i pajisur dhe të paraqesë certifikatat përkatëse të vlefshme të ISO-ve, (të përktyer në shqip dhe të noterizuar) të leshuar nga organizmat e vlerësimit të konformitetit, të akredituara nga DPA, ose organizma nderkombetare akreditues të njohur nga Republika e Shqipërisë, si më poshtë:*

✓ *ISO 9001: për Sistemin e Menaxhimit të Cilesisë, objekti i se ciles te kete lidhje me objektin e prokurimit.*

✓ *ISO 27001: në fushën e menaxhimit të sigurisë së informacionit, objekti i se ciles te kete lidhje me objektin e prokurimit.*

2.3.4 *Operatori ekonomik ofertues duhet të ketë në stafin e tij punonjësit e nevojshëm për realizimin e shërbimit, si vijon:*

✓ *Te pakten 1(nje) punonjes te certifikuar per projekt menaxher.*

✓ *Te pakten 2(dy) inxhinier automatizimi.*

✓ *Te pakten 1(nje) inxhinier per Cyber Security.*

✓ *Te pakten 1(nje) analist te certifikuar per Cyber Security.*

✓ *Te pakten 1(nje) inxhinier rrjeti.*

Lidhur me këtë pikë operatori ekonomik ofertues duhet të disponojë listpagesat ku të përshihen stafi i sipërcituar, kontratat e punës, si dhe certifikimet përkatëse.

Për pikën si më sipër operatorët ekonomik ofertues duhet të paraqesin formularin e vetëdeklarimit sipas shtojcës Nr. 9.

Ndërsa operatori ekonomik fitues duhet të dorëzojë pranë AK, përpara publikimit të njoftimit të fituesit dhe fillimit të afatit të ankimimit, të gjithë dokumentacionin provues të kërkuar si më sipër.

2.3.5 *Ne funksion të plotësimit të Shtojcës 9 “Formulari përmbledhës i vetëdeklarimit” Operatori Ekonomik ofertues duhet të japë të dhëna të qarta si Emer, Mbiemër, Ates, Amesi, Datelindje, Vendlindje, Numer Personal, si dhe kopje të skanuar të dokumentit të identifikimit (shqiptar ose të huaj), për Administratorin/Administratores të shoqërisë, Ortakun/Ortakët e shoqërisë, përfaqësues të ndryshëm të posacem të shoqërisë, drejtues të ndryshëm të shoqërisë.*

Të gjitha dokumentet duhet të jenë origjinale ose kopje të noterizuara. Rastet e mosparaqitjes së një dokumenti, ose dokumente false dhe të pasakta, konsiderohen kushte për skualifikim.

Shenim: *Në respekt të nenit 36, të Ligjit Nr. 162, datë 23.12.2020 “Për prokurimin publik”, në të gjithë rastet në kur dokumentet e tenderit përmendet “markë” përfshihet termi “ose ekuivalenti i tij/saj”.*

Shtojca 9

(Shtojcë për tu paraqitur nga operatori ekonomik)

FORMULARI PËRMBLEDHËS I VETËDEKLARIMIT

I. Unë i nënshkruari _____ në cilësinë e _____ të operatorit ekonomik _____ deklaroj nën përgjegjësinë time të plotë që:

A. Pjesa I: Informacion në lidhje me Operatorin Ekonomik

Identifikimi	Përgjigjja
Emri i operatorit ekonomik: (Ju lutemi renditni të gjithë operatorët ekonomikë nëse jeni një BOE. Ju lutemi tregoni rolin e operatorit ekonomik në BOE	-----
Numri NIPT/et:	-----
Adresa postare: Qyteti / qyteti; Kodi postar	-----
Përfaqësuesi (emri):	-----
Telefoni:	-----
E-mail:	-----

B: DEKLARATË

Për nënkontraktorët dhe subjektet në kapacitetet, e të cilave do të mbështetet Operatori Ekonomik (nëse është e zbatueshme)

Në cilësinë e operatorit ekonomik, deklaroj nën përgjegjësinë time të plotë se:

Emri i nënkontraktorit të propozuar	NIPT -i	Përqindja e nënkontraktimit	Mallrat/ shërbimet e lidhura me to për t'u nënkontraktuar

- Informacione për nënkontraktorin

- **Informacion mbi subjektet mbi kapacitetin, e të cilëve do të mbështetet operatori ekonomik**

Emri (at) e subjekteve	NIPT-i	Lloji i kapacitetit për të cilin do të mbështetet operatori ekonomik	Specifiko konkretisht kapacitetin/et

Pjesa II: Shkaqet e përjashtimit

A: DEKLARATA PËR PËRMBUSHJEN E KRITEREVE TË PËRGJITHSHME TË KUALIFIKIMIT

Deklarata
<p>Operatori ekonomik është i regjistruar në regjistrin tregtar sipas legjislacionit të vendit ku ushtron aktivitetin, ose sipas legjislacionit të posaçëm në rastin e një organizate jofitimprurëse, ka në fushën e veprimtarisë objektin e prokurimit, dhe ka statusin aktiv.</p> <p><i>Sqarime nëse vlerësohet e nevojshme</i> _____</p>
<p>Operatori ekonomik nuk është dënuar për ndonjë nga veprat penale të parashikuara në nenin 76/1 të LPP-së ose ka qenë i dënuar dhe ka kaluar një periudhë 5-vjeçare nga data e ekzekutimit të dënimit, nëse nuk është përcaktuar një periudhë tjetër nga gjykata, sipas parashikimeve të nenit 76 të LPP-së.</p> <p><i>Sqarime nëse vlerësohet e nevojshme</i> _____</p>
<p>Personi / personat në cilësinë e anëtarit të organit administrativ, drejtorit ose mbikëqyrësit, si aksionar ose si ortak, ka ose kompetenca përfaqësuese, vendimmarrëse ose kontrolluese brenda operatorit ekonomik, si më poshtë:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>etj.</p> <p>nuk janë të dënuar me vendim gjyqësor të formës së prerë për ndonjë nga veprat penale të përcaktuara në nenin 76/1 të LPP-së ose kanë qenë të dënuar dhe ka kaluar një periudhë 5-vjeçare nga data e ekzekutimit të dënimit, nëse nuk është përcaktuar një periudhë tjetër nga gjykata, sipas parashikimeve të nenit 76 të LPP-së, etj.</p> <p><i>Sqarime nëse vlerësohet e nevojshme</i> _____</p>

Operatori ekonomik nuk është dënuar me vendim gjyqësor të formës së prerë për vepra që lidhen me veprimtarinë profesionale.

Sqarime nëse vlerësohet e nevojshme _____

Operatori ekonomik nuk është në proces falimentimi (statusi aktiv).

Sqarime nëse vlerësohet e nevojshme _____

Operatori Ekonomik ka paguar të gjitha detyrimet për taksat dhe kontributet e sigurimeve shoqërore, sipas legjislacionit në fuqi, ose ndodhet në një nga rastet e parashikuara në nenin 76/2 të LPP-së.

Sqarime nëse vlerësohet e nevojshme _____

Operatori ekonomik ka paguar të gjitha detyrimet e energjisë elektrike, për të gjitha adresat e ushtrimit të aktivitetit, sipas legjislacionit përkatës në fuqi.

Ky informacion kërkohet për operatorët ekonomikë, të cilët operojnë në territorin e Republikës së Shqipërisë.

Sqarime nëse vlerësohet e nevojshme _____

Operatori ekonomik ushtron aktivitetin e tij në zbatimin e kërkesave ligjore në fuqi.

Sqarime nëse vlerësohet e nevojshme _____

Operatori ekonomik nuk është në listën e operatorëve ekonomikë të ndaluar për të fituar kontrata publike në përputhje me nenin 78 të LPP-së.

Operatori ekonomik nuk ka në cilësinë e anëtarit të organit të administrimit, drejtues ose mbikëqyrës i atij, aksionar ose ortak, ose me kompetenca përfaqësuese, vendimmarrjeje ose kontrolluese brenda tij persona të cilët janë /kanë qenë në këtë cilësi në një operator ekonomik të përjashtuar nga e drejta për të përfituar fonde publike, me vendim të Agjencisë së Prokurimit Publik, gjatë kohës që ky vendim është në fuqi.

Sqarime nëse vlerësohet e nevojshme _____

B: DEKLARATA

Për Dorëzimin e Ofertave të Pavarura

Ne cilësinë e përfaqësuesit të operatorit ekonomik, në mbështetje të Ligjit Nr. 162, datë 23.12.2020 “Për prokurimin publik”, si dhe në mbështetje të Ligjit Nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, bëj këtë deklaram dhe garantoj se deklaratat e mëposhtme janë të vërteta dhe të plotë në çdo aspekt:

1. Unë kam lexuar dhe kuptuar përmbajtjen e kësaj Deklarate;
2. Unë kuptoj që oferta e paraqitur do të s’kualifikohet dhe/ose përjashtohet nga fitimi i kontratave publike, nëse kjo Deklaratë vërtetohet se nuk është e plotë dhe / ose e saktë në çdo aspekt;

3. Unë jam i autorizuar nga Ofertuesi të firmos këtë Deklaratë dhe të paraqes ofertë në interes të Ofertuesit;
4. Çdo person, firma e të cilit shfaqet në dokumentacionin e ofertës, është i autorizuar nga Ofertuesi për të përgatitur dhe për të nënshkruar ofertën në interes të Ofertuesit;
5. Për qëllim të kësaj deklarate dhe ofertës së paraqitur, unë kuptoj që fjala “konkurrentë” nënkupton çdo operator tjetër ekonomik, të ndryshëm nga Ofertuesi, të paraqitur ose jo si bashkim operatorësh ekonomik, që:
  - a) paraqesin një ofertë në përgjigje të Njoftimit të Kontratës dhe/ose të Ftesës për Ofertë, të bërë nga Autoriteti Kontraktor;
  - b) është një ofertues i mundshëm, i cili bazuar në kualifikimin, aftësitë ose përvojat e tij, mundet të dorëzojë një ofertë në përgjigje, të Njoftimit të Kontratës dhe/ose të Ftesës për Ofertë.
6. Ofertuesi deklaron se: (kliko një nga alternativat e mëposhtme):
  - a) Ofertuesi ka përgatitur ofertën e tij në mënyrë të pavarur, pa u konsultuar, pa komunikuar dhe pa bërë marrëveshje apo pa rënë dakord me asnjë konkurrent tjetër;
  - b) Ofertuesi është konsultuar, ka komunikuar, ka bërë marrëveshje me një ose më shumë konkurrentë në lidhje me këtë procedurë prokurimi. Ofertuesi deklaron se në dokumentet bashkangjitur, në detajet e kësaj oferte, janë përfshirë emrat e konkurrentëve, natyra dhe shkaqet e konsultimit, komunikimit, marrëveshjes apo angazhimit (rasti i bashkimit të operatorëve ekonomikë ose nënkontraktimit).
7. Në veçanti, pa kufizuar paragrafët 6.a) dhe 6.b), të përmendur më lart, nuk ka pasur konsultime, komunikime, kontratë apo marrëveshje me ndonjë konkurrent në lidhje me:
  - a) çmimet;
  - b) metodat, faktorët ose formulat e përdorura për llogaritjen e çmimit;
  - c) qëllimin apo vendimin për të paraqitur apo jo një ofertë; ose,
  - d) paraqitjen e një oferte që nuk i plotëson specifikimet e kërkesës për ofertë.
8. Përveç kësaj, nuk ka pasur konsultime, komunikime, marrëveshje apo kontrata me ndonjë konkurrent në lidhje me cilësinë, sasinë, specifikimet apo dërgesa të veçanta të produkteve apo shërbimeve të cilat lidhen me prokurimin në fjalë, përveç se kur janë deklaruar sipas paragrafit të mësipërm 6. b).
9. Kushtet e ofertës nuk u janë bërë të njohura dhe as nuk do t’u bëhen të njohura me qëllim nga Ofertuesi konkurrentëve të tjerë, në çdo mënyrë qoftë, para datës dhe kohës së hapjes zyrtare të ofertave, shpalljes fitues dhe lidhjes së kontratës, vetëm nëse kërkohet me ligj ose nëse deklarohen në mënyrë specifike sipas paragrafit 6.b).

C: DEKLARATA

Mbi Konfliktin e Interesit

Deklarata

Në cilësinë e operatorit ekonomik, ne deklarojmë se jemi të vetëdijshëm për sa vijon:

Konflikti i interesit është një situatë e konfliktit midis detyrës publike dhe interesit privat të një zyrtari, në të cilën ai / ajo ka interesa private direkte ose indirekte që ndikojnë, ose që mund të ndikojë ose që

duket se ndikojnë në kryerjen e padrejtë të detyrave dhe detyrimeve publike.

Në përputhje me nenin 21, paragrafi 1, Ligji Nr. 9367, datë 07.04.2005, kategoritë e zyrtarëve siç parashikohen në Kapitullin III, Seksioni II, që janë absolutisht të ndaluara të përfitojnë drejtpërdrejt ose indirekt nga nënshkrimi i kontratave midis një pale dhe institucionit publik janë:

- Presidenti i Republikës, Kryeministri, Zëvendës Kryeministri, Ministrat, ose Zëvendësministrat, Deputetët, Gjyqtarët e Gjykatës Kushtetuese, Gjyqtarët e Gjykatës së Lartë, Kreu i Kontrollit të Lartë të Shtetit, Prokurori i Përgjithshëm, Gjyqtarët dhe Prokurorët në nivelin e Gjykatës së Shkallës së Parë dhe Gjykatës së Apelit, Avokati i Popullit, Anëtarët e Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, Anëtarët e Këshillit të Lartë të Drejtësisë, Inspektori i Përgjithshëm i Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesit, Anëtarët e Enteve Rregullatore (Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë, përfshirë Guvernatorin dhe Zëvendësguvernatorin; konkurrenca; telekomunikacioni; energjia elektrike; furnizimi me ujë; sigurimi; bonot; autoritetet e medias), sekretarët e përgjithshëm të institucioneve qendrore si dhe çdo zyrtar publik në çdo institucion publik pozicioni i të cilit është i barabartë me atë të Drejtorit i Përgjithshëm, drejtuesit e organeve të administratës publike që nuk janë pjesë e shërbimit civil.

Për nëpunësit civilë të nivelit të mesëm, sipas nenit 31 dhe zyrtarët sipas nenit 32 të kreut III, seksionit 2 të këtij ligji, ndalimi në paragrafin 1 të këtij neni, për shkak të interesave private të zyrtarit, siç përcaktohet këtu të zbatohet vetëm në rast të lidhjes së kontratave brenda fushës dhe territorit të institucionit dhe juridiksionit të institucionit, ku punon zyrtari. Ky ndalim do të zbatohet edhe kur pala në kontratë është një institucion varësie.

Kur zyrtari është kryetar bashkie ose nënkryetar i një bashkie ose komune, ose kryetar i një këshilli rajonal, anëtar i këshillit përkatës, ose një zyrtar i lartë i menaxhimit të një njësie të qeverisjes vendore, ndalimi për shkak të interesave private të zyrtarit, specifikuar këtu, do të zbatohet vetëm në rastin e lidhjes së kontratave, nëse ka, me bashkinë, komunën ose rajonin ku zyrtari ushtron një detyrë të tillë. Ky ndalim do të zbatohet gjithashtu kur pala në kontratë është një institucion publik në varësi të kësaj njësie (neni 21, paragrafi 2, Ligji Nr. 9367, datë 07.04.2005).

Ndalimet e parashikuara në nenin 21, paragrafët 1, 2 të Ligjit Nr. 9367, datë 07.04.2005, me përjashtimet përkatëse, do të zbatohen në të njëjtën masë edhe për personat e lidhur me zyrtarin, d.m.th. **bashkëshortin, bashkëjetuesin, fëmijët madhorë e prindërit e zyrtarit dhe të bashkëshortit dhe bashkëjetuesit.**

Unë jam në dijeni të kërkesave dhe ndalimeve të parashikuara në Ligjin Nr. 9367, datë 07.04.2005 "Për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funkcioneve Publike", të ndryshuar, dhe aktet nënligjore të miratuara në bazë të tij nga Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive, si dhe Ligji Nr. 162/2020, datë 23.12.2020 "Për Prokurimin Publik".

Në përputhje me to, unë deklaroj këtu se asnjë zyrtar publik, siç përcaktohet në Kapitullin III, Seksioni II të Ligjit Nr. 9367, datë 07.04.2005, dhe në këtë deklaratë, nuk ka ndonjë interes privat, direkt ose indirekt, me personin juridik që unë përfaqësoj këtu.

D: DEKLARATA

Për zbatimin e dispozitave ligjore në marrëdhëniet e punës

Deklarata

Në cilësinë e operatorit ekonomik, deklaroj nën përgjegjësinë time të plotë se:

- Operatori ekonomik _____ garanton mbrojtjen e të drejtës së punësimit dhe profesionit nga çdo formë diskriminimi, të parashikuar nga legjislacioni i punës në fuqi.
- Operatori ekonomik _____ lidh me punëmarrësit kontratat përkatëse të punës dhe garanton masat në drejtim të sigurisë dhe shëndetit në punë për të Gjithë dhe, në mënyrë të veçantë, për grupet e rrezikuara, bazuar në legjislacionin e punës në fuqi.
- Operatori ekonomik _____ nuk ka masë Ligjore në fuqi, të vendosur nga Inspektoriati Shtetëror i Punës dhe Shërbimeve Shoqërore (ISHPSHSH). Në rastet kur janë konstatuar shkelje ligjore, operatori ekonomik ka marrë masat e nevojshme për adresimin e tyre, brenda afateve të përcaktuara nga ISHPSHSH.

Sqarime nëse vlerësohet e nevojshme _____

Pjesa III Kriteret e Përzgjedhjes/Kualifikimit

A: DEKLARATË

Në përputhje me specifikimet teknike dhe grafikun e realizimit të objektit të kontratës:

Deklarata	Përgjigje
Në cilësinë e operatorit ekonomik, ne deklarojmë se plotësojnë të gjitha specifikimet teknike dhe termat e referencës, siç udhëzohet në dokumentet e tenderit, dhe këtë e provojmë përmes certifikatave dhe dokumenteve të paraqitura me këtë deklaratë (nëse kërkohet nga Autoriteti/Enti Kontraktor), dhe marrim përsipër të realizojmë objektin në përputhje me Listën e shërbimeve dhe grafikun e ekzekutimit të përcaktuar nga Autoriteti/Enti kontraktor.	Po [ ] Jo [ ]

B: DEKLARATË

Për disponimin e punonjësve dhe makinerive të nevojshme (nëse kërkohen)

Deklarata	Përgjigje
Në cilësinë e operatorit ekonomik, deklaroj nën përgjegjësinë time të plotë se: Unë kam punonjësit e nevojshëm si dhe mjetet dhe makineritë për ekzekutimin e kontratës, siç përcaktohet në dokumentet e tenderit, dhe e vërtetoj këtë me dokumentacionin përkatës, të cilin do ta paraqes në kopje origjinale ose të noterizuar, nëse fitoj, ose nëse më kërkohen sqarime	<u>Punonjës</u> Po [ ] Jo [ ] Nëse, po, numri i punonjësve: _____ Profili i punonjësve _____

nga autoriteti/enti kontraktor.	<u>Makineri e mjete</u> Po [ ] Jo [ ] Nëse po, të listohen me të dhënat konkrete:
Emri, Mbiemri _____ Firma _____ Vula _____ Data e dorëzimit të deklaratës _____	

Ju lutemi sigurohuni që:

- Secili pjesëmarrës i renditur në një bashkim operatorësh ekonomikë të paraqesë një Formular të veçantë të Vetëdeklarimit.
- Në rast se, operatori ekonomik ofertues do të mbështetet në kapacitetet e subjekteve të tjera, një Formular i veçantë i Vetëdeklarimit duhet të paraqitet edhe nga subjekti mbështetës.
- Çdo vetdeklarim i pavërtetë/pasaktë nga ana e operatorëve ekonomikë jo vetëm që përbën shkak për skualifikimin nga procedura konkrete, por përbën shkak edhe për përjashtimin e tyre nga e drejta për të fituar kontrata publike deri në 3 vjet, sipas parashikimeve të ligjit për prokurimin publik.
- Operatorët ekonomikë që ofertojnë në procedurat e prokurimit të vetdeklarojnë në çdo rast informacionin e saktë që i korrespondon gjendjes së tyre faktike.

Në çdo rast, autoriteti/enti kontraktor ka të drejtë të kryejë verifikimet e nevojshme për vërtetësinë e informacionit të deklaruar nga operatori ekonomik për sa më sipër.

- *Në çdo rast, përpara publikimit të njoftimit të fituesit paraparak dhe nisjes së afateve të ankimit, autoriteti/enti kontraktor duhet t'i kërkojë ofertuesit fitues që të dorëzojë dokumentet provuese për vetëdeklarimet në formularin përmbledhës të vetëdeklarimit, si dhe dokumentet e paraqitura si pjesë e ofertës në rrugë elektronike. Këto dokumente duhet të paraqiten në origjinal ose në kopje të njësuara me origjinalin.*
- *Informacioni i pasqyruar në formularin e vetëdeklarimit, i cili gjendet në një bazë të dhënash, ku autoriteti/enti kontraktor mund të aksesojë direkt këtë informacion dhe /ose dokumentin, duhet të shoqërohet me adresën përkatëse për këtë bazë të dhënash.*

Shtojca 10

[Shtojcë për t'u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor]

Formulari i Njoftimit të Skualifikimit 2

[Vendndodhja dhe data]

[Emri dhe adresa e Autoritetit/entit Kontraktor]

[Adresa e Ofertuesit]

I nderuar, Z. / Znj. <Emri i kontaktit >

Ju falënderojmë për pjesëmarrjen tuaj në procedurën e sipërpërmendur të prokurimit publik. Procedura u zhvillua në përputhje me Ligjin Nr. 162/2020 “Për Prokurimin Publik”.

Oferta juaj u vlerësua me kujdes në bazë të kushteve dhe kërkesave të përcaktuara në Njoftimin e Kontratës dhe dosjen e ofertës. Me keqardhje ju informojmë se jeni skualifikuar pasi oferta e paraqitur nga ju është refuzuar për arsyen (et) e mëposhtme:

Nëse mendoni se autoriteti/enti kontraktor ka shkelur LPP-në ose RPP-në gjatë procedurës së prokurimit publik, ju keni të drejtë të inicioni një procedurë rishikimi pas publikimit të njoftimit të fituesit sipas parashikimeve në Kapitullin XIV të Ligjit të Prokurimit Publik.

Megjithëse nuk mund t'i përdorim shërbimet tuaja në këtë rast, ne besojmë se do të mbeteni të interesuar për iniciativat tona të prokurimit.

Me respekt,

Titullari i Autoritetit/Entit Kontraktor

---

²Ky njoftim do të përdoret në rastin e procedurave të prokurimit të zhvilluara në rrugë shkresore

---

Shtojca 11

[Shtojcë për tu plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor]

FORMULARI I NJOFTIMIT TË FITUESIT (PARAPRAK)

[Data]

Drejtuar: [Emri dhe adresa e Ofertuesit fitues]

Procedura e prokurimit/lotit:

Numri i procedurës/referenca e Lotit: Përshkrimi i shkurtër i kontratës: [Objekti, sasi dhe kohëzgjatja e kontratës]

Publikimet e mëparshme (nëse është rasti): Buletini i Njoftimeve Publike [Data] [Numri]

Kriteret e përzgjedhjes së fituesit:

oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në kosto

oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në çmim

Me anë të këtij Njoftimi ju informojmë se, në këtë procedurë kanë marrë pjesë Ofertuesit e mëposhtëm me këto vlera përkatëse të ofruara:

1. _____

Emri i plotë i shoqërisë

Numri i NIPT-t

Vlera

_____
(e shprehur në shifra dhe fjalë)

2. _____

Emri i plotë i shoqërisë

Numri i NIPT-it

Vlera

_____
(e shprehur në shifra dhe fjalë)

Etj. _____

Nga pjesëmarrësit janë skualifikuar Ofertuesit e mëposhtëm:

1. _____

Emri i plotë i shoqërisë

Numri i NIPT-it

arsyet e mëposhtme

2. _____

Emri i plotë i shoqërisë

Numri i NIPT-it

arsyet e mëposhtme

* * *

Duke iu referuar procedurës së lartpërmendur, informojmë [*emri dhe adresa e ofertuesit fitues*], se oferta e paraqitur me vlerë totale prej _____ [*shuma përkatëse e shprehur me fjalë dhe shifra*] / totali i pikëve të marra [_____] është identifikuar si fitues (paraparak) i procedurës së prokurimit.

Me publikimin e këtij njoftimi, fillojnë afatet e ankimit sipas përcaktimeve në nenin 110 të Ligjit Nr. 162/2020, datë 23.12.2020, “Për Prokurimin Publik”.

Shtojca 12

[Shtojcë për tu plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor]

FORMULARI I NJOFTIMIT TË FITUESIT 3

(NË PËRFUNDIM TË AFATEVE TË ANKIMIT)

[Data]

Drejtuar: [Emri dhe adresa e Ofertuesit fitues]

Procedura e prokurimit/lotit

Numri i procedurës / referenca e Lotit: Përshkrimi i shkurtër i kontratës: [Objekti, Sasitë dhe kohëzgjatja e kontratës] Publikimet e mëparshme (nëse është rasti): Buletini i Njoftimeve Publike [Data] [Numri]

Kriteret e përzgjedhjes së fituesit:

oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në kosto

oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në çmim

Me anë të kësaj ju informojmë se Ofertuesit e mëposhtëm kanë marrë pjesë në këtë procedurë me këto vlera përkatëse të ofruara:

1. _____
Emri i plotë i shoqërisë   Numri i NIPT-t   Vlera (e shprehur në shifra dhe fjalë)

2. _____
Emri i plotë i shoqërisë   Numri i NIPT-it   Vlera (e shprehur në shifra dhe fjalë)

Etj. _____
_____

Janë skualifikuar Ofertuesit e mëposhtëm:

1. _____
Emri i plotë i shoqërisë   Numri i NIPT-it   arsytet

2. _____
Emri i plotë i shoqërisë   Numri i NIPT-it   arsytet

* * *

Duke iu referuar procedurës së lartpërmendur, informojmë [emri dhe adresa e ofertuesit të shpallur fitues] se oferta e paraqitur, me një vlerë të përgjithshme prej [shuma përkatëse e shprehur në fjalë dhe shifra]/pikët totale të marra [_____] është identifikuar si oferta e suksesshme.

Rrjedhimisht, jeni i lutur të paraqisni pranë [emri dhe adresa e autoritetit/entit kontraktor dhe referenca e kontaktit] sigurimin e kontratës, siç parashikohet në dokumentat e tenderit, brenda _____ ditëve nga dita e marrjes/publikimit të këtij njoftimi.

³ Ky Formular është i aplikueshëm nëse ka Ankime

Në rast se, nuk pajtoheni me këtë kërkesë, ose nuk dorëzon sigurimin e kontratës brenda afatit përfundimtar tërhiqeni nga nënshkrimi i kontratës, do të konfiskohet sigurimi i ofertës suaj dhe kontrata do t'i akordohet ofertuesit vijues në klasifikimin përfundimtar, oferta e të cilit është dorëzuar me një vlerë të përgjithshme prej [vlera përkatëse e shprehur në fjalë dhe shifra], siç parashikohet në nenin 83 të Ligjit nr. 162/2020 “Për prokurimin publik”.

Ankesa pas Njoftimit të Fituesit (Paraparak)

PO JO

Nëse Po (vendimi përfundimtar për trajtimin e ankesës/ave nr. datë) _____

Ankesa pas Njoftimit të Anullimit të procedurës:

PO JO

Nëse Po (vendimi përfundimtar për trajtimin e ankesës/ave nr. datë) _____

[TITULLARI I AUTORITETIT /ENTIT KONTRAKTOR]

Shtojca 13

[Shtojcë për t'u plotësuar nga Autoriteti/enti Kontraktor në rastin e Marrëveshjes Kuadër]

FORMULARI I NJOFTIMIT TË OPERATORËVE EKONOMIKË TË SUKSESSHËM NË MARRËVESHJEN KUADËR (PARAPRAK)

[Data]

Drejtuar: [Emri dhe adresa e operatorëve ekonomikë të suksesshëm]

1. _____

2. _____

3. _____

* * *

Procedura e prokurimit:

Përshkrimi i shkurtër i kontratës: [shuma, objekti, kohëzgjatja e kontratës, etj.]

Publikimet e mëparshme (nëse aplikohet): Buletini i Njoftimeve Publike [Data] [Numri]

Kriteret e përzgjedhjes së fituesit:

oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në kosto

oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në çmim

Me anë të kësaj bëjmë me dije se, në këtë procedurë /lot kanë marrë pjesë operatorët ekonomikë të mëposhtëm me vlerat përkatëse si më poshtë:

1. _____

Emri i plotë i shoqërisë

_____

Numri i NIPT-it

Vlera e ofruar/ Totali i çmimeve për njësi dhe vlera e pritshme e kontratave (nëse është e zbatueshme) _____

(e shprehur në shifra dhe në fjalë)

2. _____

Emri i plotë i shoqërisë

_____

Numri i NIPT-it

Vlera e ofruar/ Totali i çmimeve për njësi dhe vlera e pritshme e kontratave (nëse është e zbatueshme) _____

e shprehur në shifra dhe në fjalë)

Etj. _____

Janë skualifikuar Operatorët ekonomikë e mëposhtëm:

1. _____

Emri i plotë i shoqërisë

_____

Numri i NIPT-it

arsyet

Shtojca 14

[Shtojcë për t'u plotësuar nga Autoriteti/enti Kontraktor në rastin e Marrëveshjes Kuadër]

**FORMULARI I NJOFTIMIT TË OPERATORËVE EKONOMIKË TË SUKSESSHËM NË
MARRËVESHJEN KUADËR**

(NË PËRFUNDIM TË AFATEVE TË ANKIMIT⁴)

[Data]

Drejtuar: [Emri dhe adresa e operatorëve ekonomikë të suksesshëm]

1. _____
2. _____
3. _____

* * *

Procedura e prokurimit:

Përshkrimi i shkurtër i kontratës: [shuma, objekti, kohëzgjatja e kontratës, etj.]

Publikimet e mëparshme (nëse aplikohet): Buletini i Njoftimeve Publike [Data] [Numri]

Kriteret e përzgjedhjes së fituesit:

oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në kosto

oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në çmim

Me anë të kësaj bëjmë me dije se, në këtë procedurë /lot kanë marrë pjesë operatorët ekonomikë të mëposhtëm me vlerat përkatëse si më poshtë:

1. _____
Emri i plotë i shoqërisë _____
Numri i NIPT-it

Vlera e ofruar/ Totali i çmimeve për njësi dhe vlera e pritshme e kontratave (nëse është e zbatueshme) _____
(e shprehur në shifra dhe në fjalë)

2. _____
Emri i plotë i shoqërisë _____
Numri i NIPT-it

Vlera e ofruar/ Totali i çmimeve për njësi dhe vlera e pritshme e kontratave (nëse është e zbatueshme) _____
e shprehur në shifra dhe në fjalë)

Etj. _____

---

⁴ Ky Formulari është i aplikueshëm nëse ka ankime

Janë skualifikuar Operatorët ekonomikë e mëposhtëm:

1. _____
Emri i plotë i shoqërisë *Numri i NIPT-it* *arsyet*

2. _____
Emri i plotë i shoqërisë *Numri i NIPT-it* *arsyet*

* * *

Duke iu referuar procedurës së mësipërme, ju informojmë se operatorët ekonomikë të mëposhtëm janë identifikuar si fitues (paraparak) të procedurës së prokurimit:

1. _____
Emri i plotë i shoqërisë *Numri i NIPT-it*

Vlera / Totali i çmimeve për njësi dhe vlera e pritshme e kontratave (nëse është e zbatueshme)

_____
(e shprehur në shifra dhe në fjalë)

Totali i pikëve të marra _____

2. _____
Emri i plotë i shoqërisë *Numri i NIPT-it*

Vlera e ofruar/ Totali i çmimeve për njësi dhe vlera e pritshme e kontratave (nëse është e zbatueshme) _____

(e shprehur në shifra dhe në fjalë)

Totali i pikëve të marra _____

Etj. _____

Me publikimin e këtij njoftimi, fillojnë afatet e ankimit, sipas përcaktimeve në nenin 110 të Ligjit Nr. 162/2020, datë 23.12.2020, “Për Prokurimin Publik”.

[TITULLARI I AUTORITETIT /ENTIT KONTRAKTOR]

Seksioni III Termet dhe Kushtet e Kontratës (TKK)

Ky Seksion përmban :

Shtojca 15: Kushtet e Përgjithshme të Kontratës

Shtojca 16: Kushtet e Vecanta të Kontratës

Shtojca 17: Formulari i Sigurimit të Kontratës

Shtojca 18: Draftmarrëveshje kuadër ku përcaktohen të gjitha kushtet

Shtojca 19: Draftmarrëveshje kuadër ku nuk përcaktohen të gjitha kushtet

Shtojca 15

Kushtet e Përgjithshme të Kontratës (KPK)

Këto Kushte të Përgjithshme të Kontratës (KPK), së bashku me Kushtet e Veçanta dhe dokumentet e tjera të renditura në to, përbëjnë një dokument të plotë që shpreh të drejtat dhe detyrimet e palëve.

Neni 1 Dispozitat e përgjithshme

1.1 Përkufizimet

Në Kushtet e Kontratës ("këto Kushte"), të cilat përfshijnë Kushtet e Veçanta dhe këto Kushte të Përgjithshme, fjalët dhe shprehjet e mëposhtme kanë këto kuptime:

1.1.1 Kontrata

1.1.1.1 "Kontrata" do të thotë kontrata me shpërblim, e lidhur me shkrim, ndërmjet një apo më shumë operatorëve ekonomikë dhe një ose më shumë autoriteteve ose enteve kontraktore, që kanë si objekt kryerjen e punimeve, furnizimin e mallrave dhe shërbimeve, në përputhje me LPP.

1.1.1.2 "Dokumentet e Kontratës" do të thotë dokumentet e renditura në Kontratë, përfshirë çdo ndryshim të saj.

1.1.1.3 "Çmimi i Kontratës" do të thotë çmimi që i paguhet Furnizuesit siç specifikohet në kontratë.

1.1.1.4 "Përfundimi" do të thotë përmbushja e të gjitha detyrimeve, me ose pa penalitet, nga Furnizuesi në përputhje me termat dhe kushtet e përcaktuara në Kontratë.

1.1.1.5 "Ndërprerje e Kontratës" do të thotë mosvijimi i ekzekutimit të Kontratës sipas përcaktimeve në Nenin 23.

1.1.1.6 "Specifikime teknike" do të thotë karakteristikat e Shërbimeve objekt kontrate dhe çdo shtesë dhe modifikim i këtyre karakteristikave në përputhje me Kontratën.

1.1.1.7 "Termt e Referencës" shprehin objektin dhe qëllimin e kontratës, përcaktojnë detyrat, kërkesat, objektivat, shpërndarjen, vendin dhe dorëzimin e Shërbimeve që do të sigurohen.

1.1.1.8 "Listat" do të thotë dokumenti (et) me titull Listat të plotësuara nga Furnizuesi dhe të dorëzuara me ofertën, siç janë të përfshira në Kontratë. Dokumente të tilla mund të përfshijnë Listat e Çmimeve të dhëna, Listat e tarifave dhe / ose çmimeve.

1.1.1.9 "Ofertë" do të thotë oferta ekonomike dhe të gjitha dokumentet e tjera që Furnizuesi ka dorëzuar me ofertën ekonomike, siç janë përfshirë në Kontratë.

1.1.1.10 "KPK" do të thotë Kushtet e Përgjithshme të Kontratës.

1.1.1.11 "KVK" do të thotë Kushtet e Veçanta të Kontratës.

1.1.2 Palët e Kontratës

1.1.2.1 "Palë" do të thotë nënshkruarit e kontratës, në cilësinë e Blerësit dhe Furnizuesit sipas kontekstit.

-
- 1.1.2.2** "Blerës" do të thotë Autoriteti/Enti Kontraktor përfituesi i Shërbimeve objekt kontrate.
- 1.1.2.3** "Furnizues" do të thotë operatori (ët) ekonomik që kryen furnizimin Shërbimeve objekt kontrate.
- 1.1.2.4** "Nënkontraktor" do të thotë çdo subjekt i caktuar si nënkontraktor për kryerjen e një pjese të Shërbimeve.
- 1.1.3 Llogaritja e afateve**
- 1.1.3.1** "Ditë" do të thotë një ditë kalendarike.
- 1.1.4 Shërbimet**
- 1.1.4.1** "Shërbime" do të thotë të gjitha detyrat që do të kryhen nga Furnizuesi sipas Kontratës.
- 1.1.5 Përkufizime të tjera**
- 1.1.5.1** "Adresa e Blerësit" është adresa e specifikuar në KVK.
- 1.1.5.2** "Forca Madhore" është përcaktuar në Nenin 20 "Forca Madhore".
- 1.1.5.3** "Sigurimi i Kontratës" është sipas përcaktimeve të Nenit 11 "Sigurimi i Kontratës".
- 1.1.5.4** "Vendi i kryerjes së Shërbimeve", do të thotë vendi i përcaktuar në KVK.
- 1.1.5.5** "E paparashikueshme" ose "E paparashikuar" do të thotë një ngjarje objektive dhe pamundur të parashikohet në momentin e publikimit të Njoftimit të Kontratës në SPE.
- 1.1.5.6** Modifikimi i kontratës" është sipas përcaktimeve në Nenin 21.
- 1.1.5.7** "Legjislacioni në fushën e prokurimit" do të thotë LPP-ja, Rregullat e Prokurimit Publik dhe akte të tjera nënligjore në bazë dhe për zbatim të LPP –së siç specifikohet në KVK.
- 1.1.5.8** "Praktikat e Ndaluar" kanë kuptimin e përcaktuar në LPP.
- 1.2 Interpretimi**
- 1.2.1** Interpretimi i Kontratës, përveç kur konteksti kërkon ndryshe:
- (a) fjalët që tregojnë një gjini përfshijnë të gjitha gjinitë;
  - (b) fjalët që tregojnë njëjës përfshijnë edhe shumësin dhe fjalët që tregojnë shumësin përfshijnë edhe njëjës;
  - (c) dispozitat që përfshijnë fjalën "bie dakord", "rënë dakord" ose "marrëveshje" kërkojnë që marrëveshja të dokumentohet me shkrim;
  - (d) "i shkruar" ose "me shkrim" do të thotë i shkruar me dorë, i shkruar me makinë, printuar ose i bërë në mënyrë elektronike.
- 1.2.2 Modifikimi**
- Çdo modifikim i Kontratës i cili nuk kryhet me shkrim, dhe nuk përmban datën, apo nuk i referohet shprehimisht Kontratës dhe nuk nënshkruhet nga një përfaqësues i autorizuar rregullisht i secilës Palë është i pavlefshëm. Palët nuk mund të bëjnë modifikime të asnjë elementi të kontratës që do të sillnin ndryshime thelbësore në kushtet mbi bazën e të cilave është përzgjedhur Furnizuesi.
- 1.2.3 Heqja dorë**
- Çdo heqje dorë nga të drejtat, kompetencat ose mjetet ligjore të një Pale sipas Kontratës duhet të

---

bëhet me shkrim, me datë dhe e nënshkruar nga një përfaqësues i autorizuar i Palës që bën këtë dorëheqje, dhe duhet të specifikojë të drejtën dhe masën nga e cila po hiqet dorë.

1.2.4 Ndikimi i pavarur i dispozitave të kontratës

Nëse ndonjë dispozitë ose kusht i Kontratës është i ndaluar ose bëhet i pavlefshëm ose i pazbatueshëm, një ndalim, pavlefshmëri apo pazbatueshmëri e tillë nuk ndikon në vlefshmërinë ose zbatueshmërinë e ndonjë dispozite dhe kushti tjetër të Kontratës.

1.3 Komunikimet

Kurdo këto Kushte parashikojnë dhënien ose lëshimin e miratimeve, certifikatave, pëlqimeve, përcaktimeve, njoftimeve, kërkesave dhe shlyerjeve këto komunikime do të jenë:

(a) me shkrim dhe të dorëzuara dorazi (kundrejt marrjes), dërguar me postë ose korrier, ose transmetuar duke përdorur ndonjë nga sistemet e rena dakord të transmetimit elektronik siç përshkruhet në KVK;

Dhe

(b) dorëzuar, dërguar ose transmetuar në adresën për komunikimet e marrësit siç përshkruhet në KVK. Sidoqoftë:

(i) nëse marrësi njofton një adresë tjetër, komunikimet do të dorëzohen në përputhje me rrethanat; dhe

(ii) nëse marrësi nuk ka deklaruar ndryshe kur kërkon një miratim ose pëlqim, mund të dërgohet në adresën nga e cila është lëshuar kërkesa.

Miratimet, pëlqimet dhe përcaktimet nuk do të mbahen ose vonohen pa arsye.

1.4 Ligji dhe gjuha

Kontrata do të rregullohet dhe interpretohet sipas legjislacionit Shqiptar në fuqi.

Gjuha e Kontratës do të jetë ajo e deklaruar në KVK.

Gjuha për komunikime do të jetë ajo e deklaruar në KVK. Nëse aty nuk përcaktohet asnjë gjuhë, gjuha për komunikime do të jetë gjuha e përcaktuar e Kontratës.

Dokumentet mbështetëse dhe literatura e shtypur që janë pjesë e Kontratës mund të jenë në një gjuhë tjetër me kusht që ato të shoqërohen nga një përkthim zyrtar i fragmenteve përkatëse dhe, për qëllime të interpretimit të Kontratës, ky përkthim do të mbizotërojë.

Furnizuesi do të përballojë të gjitha kostot e përkthimit dhe të gjitha risqet e saktësisë së një përkthimi të tillë, për dokumentet e siguruar nga Furnizuesi.

1.5 Prioriteti i Dokumenteve

Dokumentet që formojnë Kontratën duhet të konsiderohen reciprokisht shpjeguese të njëri-tjetrit. Nëse në dokumente gjendet një paqartësi ose mospërputhje, Blerësi lëshon çdo sqarim ose udhëzim të nevojshëm.

1.6 Hartimi i Kontratës

1.6.1 Njoftimi i ofertës fituese në përfundim të afateve të ankimit do të shërbejë për hartimin e kontratës midis palëve, e cila duhet të firmoset brenda afatit të parashikuar në Dokumentat e Tenderit.

1.6.2 Ekzistenca e kontratës do të konfirmohet me nënshkrimin e dokumentit të kontratës.

1.7 E drejta e autorit

1.7.1 Me përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe në kontratë, e drejta e autorit në të gjitha dokumentet dhe materialet e tjera që përmbajnë të dhëna dhe informacione të dhëna Blerësit nga Furnizuesi këtu do t'i mbeten Blerësit, edhe nëse ato i janë furnizuar Blerësit drejtpërdrejt ose përmes Furnizuesit nga ndonjë pale të tretë, përfshirë furnizuesit e materialeve.

1.8 Detaje Konfidenciale

Furnizuesi dhe personeli i Blerësit do të zbulojnë çdo informacion të tillë konfidencial dhe informacione të tjera që mund të kërkohen në mënyrë të arsyeshme për të verifikuar pajtueshmërinë e Furnizuesit me Kontratën dhe për të lejuar zbatimin e duhur të saj.

Secili prej tyre do t'i trajtojë të dhënat e kontratës në mënyrë konfidenciale, deri në masën e nevojshme për të kryer detyrimet e tyre përkatëse sipas Kontratës ose për të qenë në përputhje me ligjet në fuqi. Asnjë prej tyre nuk do të publikojë ose zbulojë të dhëna të veçanta të Shërbimeve të përgatitura nga Pala tjetër pa marrëveshjen paraprake të Palës tjetër. Sidoqoftë, Furnizuesit lejohen të zbulojnë çdo informacion publikisht të disponueshëm, ose informacion që kërkohet për të provuar kualifikimet e tij për të konkurruar në procedura të tjera.

Pavarësisht nga sa më sipër, Furnizuesi mund t'i sigurojë Nënkontraktorit (eve) të tij dokumente, të dhëna dhe informacione të tjera që merr nga Blerësi në masën e kërkuar që Nënkontraktori (ët) të kryejë punën e tij sipas Kontratës. Në rast të tillë, Furnizuesi duhet të përfshijë në kontratën e tij me Nënkontraktorin/ët një dispozitë që parashikon ruajtjen e konfidencialitetit sikurse parashikohet në adresë të Furnizuesit sipas këtij neni.

1.9 Pajtueshmëria me ligjet

Gjatë realizimit të Kontratës Furnizuesi respekton ligjet në fuqi.

Nëse nuk përcaktohet ndryshe në Kushtet e Veçanta:

(a) Blerësi siguron dhe paguan të gjitha lejet, miratimet dhe / ose licencat nga të gjitha autoritetet lokale, shtetërore ose kombëtare ose ndërmarrjet e shërbimeve publike në vendin e Blerësit që (i) autoritete ose ndërmarrje të tilla i kërkojnë Blerësit të sigurojë në emër të tij dhe (ii) janë të domosdoshëm për ekzekutimin e Kontratës, përfshirë ato që kërkohen për përmbushjen e detyrimeve përkatëse si nga Furnizuesi ashtu dhe Blerësi sipas Kontratës;

(b) Furnizuesi siguron dhe paguan të gjitha lejet, miratimet dhe / ose licencat nga të gjitha autoritetet lokale, shtetërore ose kombëtare ose ndërmarrjet e shërbimeve publike në vendin e Blerësit që autoritete ose ndërmarrje të tilla i kërkojnë Furnizuesit të sigurojë në emër të tij dhe që janë të nevojshme për kryerjen e Kontratës, duke përfshirë, pa u kufizuar, vizat për personelin e Furnizuesit dhe Nënkontraktorit dhe lejet e hyrjes për të gjitha pajisjet e importuara të Furnizuesit. Furnizuesi siguron të gjitha lejet, miratimet dhe / ose licencat e tjera që nuk janë përgjegjësi e Blerësit sipas pikës (a) të këtij neni këtu dhe që janë të nevojshme për ekzekutimin e Kontratës. Furnizuesi do të dëmshpërblejë dhe zhdëmtojë Blerësin nga dhe kundër çdo dhe të gjitha detyrimeve, dëmeve, pretendimeve, gjobave, penalteteve dhe shpenzimeve të çfarëdo natyre që lindin ose rezultojnë nga shkelja e ligjeve të tilla nga Furnizuesi ose personeli i tij, duke përfshirë Nënkontraktorët dhe personelin e tyre, por pa cënuar Nenin 9.1.

1.10 Përgjegjësia e përbashkët dhe solidare

Nëse Furnizuesi është një bashkim i Operatorëve Ekonomikë, të gjithë këta Operatorë Ekonomikë do të jenë bashkërisht dhe solidarisht përgjegjës ndaj Blerësit për përmbushjen e dispozitave të Kontratës.

1.11 Inspektimet dhe Auditimi nga Blerësi

Furnizuesi i përgjigjet pyetjeve dhe i jep Blerësit çdo informacion ose dokument të nevojshëm për (i) hetimin e pretendimeve të Praktikave të Ndaluar, ose (ii) monitorimin dhe vlerësimin nga ana e Blerësit të Kontratës dhe për t'i dhënë mundësi Blerësit të shqyrtojë dhe adresojë çdo problematikë në lidhje me Kontratën.

Furnizuesi mban të gjithë dokumentacionin në lidhje me zbatimin e Kontratës në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 2 Praktikave të Ndaluar

2.1 Furnizuesi nuk do të autorizojë ose lejojë asnjë nga punonjësit ose përfaqësuesit e tij, të angazhohen në Praktika të Ndaluar në lidhje me prokurimin, dhënien ose ekzekutimin e Kontratës.

2.2

Nëse Blerësi konstaton se dhënia e kontratës është bërë në kushtet e konfliktit të interesit dhe ky fakt nuk ka qenë i mundur të identifikohet më parë, i kërkon Komisionit të Prokurimit Publik të deklarojë kontratën absolutisht të pavlefshme.

Nëse Blerësi gjatë zbatimit të kontratës ka informacion për veprime korruptive informon organet kompetente.

Neni 3 Njoftimet

3.1 Çdo njoftim i dhënë nga njëra Palë tek tjetra, në përputhje me Kontratën, do të bëhet me shkrim në adresën e specifikuar në KVK.

3.2 Njoftimi do të ketë efekt sapo të dorëzohet.

Neni 4 Objekti i Furnizimit

4.1 Shërbimet që do të furnizohen duhet të jenë sipas termave të referencës dhe kushteve të përcaktuara në Dokumentet e Tenderit.

4.2 Kushtet e kontratës nuk ndryshojnë nga ato të përshkruara në dokumentet e tenderit dhe në ofertën fituese, me përjashtim të rasteve kur Furnizuesi, për arsye objektive dhe të pavarura prej tij në kohën e ofertimit ofron, me të njëjtin çmim, kushte më të mira se ato të tenderuara.

Neni 5 Dorëzimi

5.1 Dorëzimi i Shërbimeve do të jetë në përputhje me kërkesat e specifikuara në Dokumentet e Tenderit.

Neni 6 Përgjegjësitë e Furnizuesit

6.1 Furnizuesi do të jetë përgjegjës për kryerjen e të gjitha Shërbimeve në përputhje me kërkesat e përcaktuara në Dokumentet e Tenderit.

Neni 7 Detyrimet e Përgjithshme të Furnizuesit

7.1 Furnizuesi duhet t'i kryejë Shërbimet dhe përmbushë detyrimet e tij me të gjitha përpjekjet, eficiente dhe ekonomike në pajtim me teknikat dhe praktikave profesionale të pranuar në përgjithësi.

7.2 Furnizuesi duhet të ndjekë praktika të shëndosha të biznesit dhe të përdorë teknologji të avancuar dhe të përshtatshme si dhe metoda të sigurta.

7.3 Nëse kontrata kërkon kryerjen e shërbimeve këshillimore profesionale, Furnizuesi duhet të veprojë gjithmonë si një këshillues besnik i Blerësit, në pajtim me rregullat dhe kodin e sjelljes të profesionit të tij dhe duhet që të mbështesë dhe ruajë gjithmonë interesin publik.

7.4 Nëse kontrata kërkon kryerjen e shërbimeve këshillimore profesionale, Furnizuesi duhet të ushtrojë kujdes të plotë në marrëdhëniet me palët e treta duke përfshirë median dhe nuk duhet të marrë pjesë në veprime që janë jashtë kompetencës së tij në përfaqësimin e Blerësit.

Detyrimet e Veçanta të Furnizuesit

Neni 8

Furnizuesi duhet të kryejë të gjitha Shërbimet siç specifikohet tek Termat e Referencës.

8.18.2

8.3 Furnizuesi duhet t'i paraqesë Blerësit të gjitha shërbimet, në sasi të përcaktuara, siç kërkohen nga kontrata duke përfshirë, por jo të kufizuara nga, të gjitha raportet, dokumentat, studimet, skicimet dhe planimetritë.

Furnizuesi duhet të sigurojë raportet e lidhura me zbatimin e Shërbimeve siç kërkohet në kontratë.

Neni 9 Çmimi i Kontratës

9.1 Çmimi i kontratës do të jetë i pandryshueshëm përgjatë kohëzgjatjes së realizimit të Kontratës, përveç rasteve të parashikuara në Nenin 19.

Neni 10 Kushtet e Pagesës

10.1 Çmimi i Kontratës do të paguhet siç specifikohet në KVK.

Furnizuesi duhet të paguhet nga Blerësi për Shërbimet e kryera, në përmbushjen e të gjitha detyrimeve të parashikuara në Kontratë.

10.2 Pagesat do të kryhen menjëherë nga Blerësi, jo më vonë se periudha kohore e specifikuar në KVK pas dorëzimit të një fature ose kërkesë për pagesë nga Furnizuesi, dhe pasi Blerësi ta ketë pranuar atë.

10.3 Nëse nuk përcaktohet ndryshe në KVK, pagesa duhet bërë në monedhë Shqiptare. Kursi i këmbimit të monedhave të ndryshme do të jetë kursi i Bankës së Shqipërisë i fiksuar në ditën e dërgimit për publikim të njoftimit të kontratës.

10.4 Në rast të verifikimit të vonësave në kryerjen e pagesave nga ana e Blerësit, megjithëse Furnizuesi ka përmbushur të gjitha detyrimet e tij në përputhje me kushtet e kontratës, detyrimet e prapambetura dhe kamatëvonesat përkatëse do të kryhen në përputhje me parashikimet e Ligjit Nr. 48/2014 "Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare".

Neni 11 Sigurimi i Kontratës

- 11.1** Furnizuesi, brenda afatit të caktuar nga Blerësi në njoftimin e fituesit, paraqet Sigurimin e Kontratës në shumën e specifikuar në KVK.
- 11.2** Në përputhje me Nenin 11.1, Sigurimi i Kontratës do të shprehet në monedhën e Kontratës dhe do të jetë në formën e përcaktuar nga Blerësi në KVK.
- 11.3** Shuma nga Sigurimi i Kontratës do t'i paguhet Blerësit si kompensim për çdo humbje të rezultuar nga mospërbushja e detyrimeve sipas Kontratës nga ana e Furnizuesit.
- 11.4** Sigurimi i Kontratës do t'i kthehet Furnizuesit jo më vonë se tridhjetë (30) ditë pas datës së përmbushjes së detyrimeve së Furnizuesit sipas Kontratës, përfshirë çdo detyrim garancie, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe në KVK.

Neni 12 Nënkontraktimi

- 12.1** Nënkontraktimi nuk duhet të bëhet pa aprovimin paraprak me shkrim të Blerësit dhe jo më shumë se 50% të vlerës së kontratës.
- 12.2** Blerësi lejohet të bëjë pagesa drejtpërsëdrejti tek nënkontraktori për shërbimet që do të kryejë, me miratimin paraprak me shkrim të Furnizuesit.
- 12.3** Parashikimet e Nenit 2 zbatohen edhe për nënkontraktimin.

Neni 13 Specifikime dhe Skicime

- 13.1** Nëse kontrata kërkon shërbime skicimi, Furnizuesi duhet të përgatisë të gjitha specifikimet dhe skicimet duke përdorur sisteme të pranuar dhe të njohura në përgjithësi të pranueshme për Blerësin dhe të marrë parasysh standartet më të fundit.
- 13.2** Nëse kontrata kërkon shërbime skicimi, Furnizuesi duhet të sigurojë se të gjitha specifikimet, skicimet dhe kërkesat e tjera janë përgatitur në bazë asnjënjësore përse i përket nxitjes së konkurrencës në prokurimin e objekteve të skicimit.

Neni 14 Siguracioni i Përgjegjësisë Profesionale

- 14.1** Furnizuesi duhet të mbajë siguracion për përgjegjësi profesionale sipas rregullave dhe praktikave të njohura në përgjithësi për profesionin për ta zhdëmtuar Blerësin për dëme të rezultuara nga neglizhenca, gabimet ose mangësitë, në kryerjen e Shërbimeve.
- 14.2** Nëse nuk është përcaktuar në kontratë shuma minimale e siguracionit, Furnizuesi duhet të sigurojë siguracion në shumën e njohur në përgjithësi si të mjaftueshme nën rrethanat e Shërbimeve që po sigurohen.

Neni 15 Dëmet e likuajuara

- 15.1** Dëmet e likuajuara për kryerjen e vonuar të shërbimeve do të llogariten me tarifat e mëposhtme ditore:
- a) Për kontratat me periudhë zbatimi, jo më shumë se 6 muaj, tarifa ditore do të jetë 4/1000 e vlerës përkatëse të mbetur, nga çmimi i përgjithshëm i Kontratës, por jo më pak se 25% e vlerës së Kontratës.

b) Për kontratat me periudhë zbatimi, jo më shumë se 12 muaj, tarifa ditore do të jetë 2/1000 e vlerës përkatëse të mbetur, nga çmimi i përgjithshëm i Kontratës, por jo më pak se 25% e vlerës së kontratës.

c) Për kontratat me periudhë zbatimi më shumë se 12 muaj, tarifa ditore do të jetë 1/1000 e vlerës përkatëse të mbetur, nga çmimi i përgjithshëm i Kontratës, por jo më pak se 25% e vlerës së kontratës.

Neni 16 Heqja dhe Zëvendësimi i Personelit Kryesor

16.1 Furnizuesi duhet të sigurojë aprovim paraprak me shkrim nga Blerësi përpara heqjes ose zëvendësimit të personelit kryesor siç përshkruhet në ofertën e Furnizuesit.

16.2 Furnizuesi do të zëvendësojë çdo punonjës nëse Blerësi zbulon se personi ka kryer veprime të jashtëligjshme ose Blerësi është mjaft i pakënaqur nga puna e personit.

16.3 Nëse bëhet e nevojshme të zëvendësohet ndonjë nga personeli kryesor, Furnizuesi duhet të sigurojë si zëvendësues një person me kualifikime ekuivalente ose më të mira.

16.4 Furnizuesi do të paguajë kosto shtesë për zëvendësimin e personelit kryesor me përjashtim kur shkaku i zëvendësimit ka ardhur nga neglizhenca ose mungesa e kujdesit të Blerësit.

Neni 17 Zhdëmtimi i Patentës

17.1 Furnizuesi dëmshpërblen dhe zhdëmton Blerësin dhe zyrtarët e tij nga dhe kundër padive, veprimeve ose procedurave administrative, pretendimeve, kërkesave, humbjeve, dëmeve, kostove dhe shpenzime të çdo natyre, përfshirë tarifën e avokatit dhe shpenzimet, të cilat Blerësi mund të pësojë si rezultat i çdo shkelje ose shkelje të pretenduar të ndonjë patente, modeli, skice të regjistruar, marke tregtare, të drejte autori ose një të drejte tjetër të pronësisë intelektuale të regjistruar ose që përdryshe ekzistonte në datën e kontratës për shkak të:

(a) ofrimit të shërbimeve nga Furnizuesi ose përdorimit të shërbimeve në vendin e dorëzimit të Shërbimeve;

dhe

(b) shitjen në çdo vend të produkteve të prodhuara nga Shërbimet.

Një zhdëmtim i tillë nuk aplikohet nëse Shërbimet ose ndonjë pjesë e tyre përdoren përtej kushteve të kontratës ose përdorimi i tyre ose i një pjese të tyre bëhet në kombinim me ndonjë pajisje, impiant ose material tjetër që nuk është furnizuar nga Furnizuesi, në përputhje me Kontratën.

17.2 Nëse është nisur ndonjë procedurë apo ngritur ndonjë kërkesë kundër Blerësit që del nga çështjet e përmendura në Nenin 15.1, Blerësi do të njoftojë menjëherë Furnizuesin, dhe Furnizuesi mundet me shpenzimet e tij dhe në emër të Blerësit të ndërmarrë të gjitha veprimet për zgjidhjen e ndonjë procedure apo pretendimi të tillë.

17.3 Nëse Furnizuesi nuk e njofton Blerësin brenda tridhjetë (30) ditëve pas marrjes së një njoftimi të tillë, atëherë Blerësi do të jetë i lirë të kryejë të njëjtën gjë në emër dhe për llogari të tij.

Blerësi, me kërkesën e Furnizuesit, do ti japë Furnizuesit të gjithë ndihmën në dispozicion në kryerjen e procedurave të tilla dhe do të rimbursohet nga Furnizuesi për të gjitha shpenzimet e arsyeshme të kryera në këtë mënyrë.

Blerësi dëmshpërblen dhe zhdëmton Furnizuesin dhe punonjësit, dhe nënkontraktorët e tij nga dhe kundër çdo padie, veprimi apo procedure administrative, që Furnizuesi mund të pësojë si rezultat i çdo shkelje ose shkelje të pretenduar të ndonjë patente, modeli, skice të regjistruar, marke tregtare, të drejte autori ose një të drejte tjetër të pronësisë intelektuale të regjistruar ose që ekzistonte

---

në datën e kontratës që lind nga ose në lidhje me çdo skicim, të dhënë, vizatim, specifikim apo dokument apo materiale të tjera të ofruara apo skicuara nga ose në emër të Blerësit.

Neni 18 Kufizimi i Përgjegjësisë

18.1 Me përjashtim të rasteve të neglizhencës së rëndë ose shkelje me dashje:

(a) Furnizuesi nuk do të jetë përgjegjës ndaj Blerësit, për ndonjë humbje apo dëm indirekt ose që ka si pasojë, humbje të përdorimit, humbje të prodhimit, ose humbje të fitimeve ose kostove të interesit, me kusht që ky përjashtim të mos zbatohet për asnjë detyrim të Furnizuesit për t'i paguar Blerësit dëmet e likujduara; dhe

(b) përgjegjësia e përgjithshme e Furnizuesit ndaj Blerësit, nuk duhet të kalojë Çmimin e Kontratës, me përjashtim të rasteve për koston e dëmeve të rezultuara nga gabimet ose mangësitë në kryerjen e shërbimeve, ose çdo detyrim të Furnizuesit për të zhdëmtuar Blerësin në lidhje me shkeljen e patentës.

Neni 19 Ndryshime në aktet ligjore dhe nënligjorë

19.1 Nëse pas datës së dorëzimit të ofertave ose datës së nënshkrimit të kontratës, ndonjë ligj ose akt nënligjor në Republikën e Shqipërisë hyn në fuqi ose ndryshon dhe ndikon kushtet, duke përfshirë datën e dorëzimit ose çmimin e kontratës, kushtet ose çmimi i kontratës do të rregullohen në atë masë sa Furnizuesi është ndikuar në përmbushjen e detyrimeve të tij sipas kontratës.

Neni 20 Forca madhore

20.1 Mos kryerja apo kryerja me vonesë nga ana e një Pale të ndonjë prej detyrimeve të saj sipas kësaj Kontrate nuk do të konsiderohet shkelje e kësaj Kontrate nëse një mospërmbushje apo vonesë e tillë vjen drejtpërdrejt për shkak të ndonjë ngjarje të Forcës Madhore.

20.2 Për qëllime të këtij neni, "Ngjarja e Forcës Madhore" do të thotë një ngjarje ose situatë përtej kontrollit të një Pale që nuk është e parashikueshme, është e pashmangshme dhe nuk shkaktohet nga neglizhenca ose mungesa e kujdesit nga njëra Palë. Ngjarje të tilla mund të përfshijnë, por nuk kufizohen në, veprime të një Pale qoftë në kapacitetin e tij sovran ose kontraktual, luftërat ose revolucionet, zjarret, përmytjet, epidemitë/pandemitë, kufizimet e karantinës dhe embargo e mallrave.

20.3 Nëse ndodh një Ngjarje e Forcës Madhore, Pala e prekur do të njoftojë menjëherë Palën tjetër me shkrim për gjendjen e tillë dhe shkakun e saj. Në qoftë se nuk udhëzohet ndryshe nga Pala tjetër me shkrim, Pala e prekur do të vazhdojë të kryejë detyrimet e saj sipas Kontratës për aq sa është e arsyeshme e praktikueshme dhe do të kërkojë të gjitha mjetet e arsyeshme alternative për realizimin që nuk pengohen nga Ngjarja e Forcës Madhore

Neni 21 Modifikimi i Kontratës

21.1 Palët mund të modifikojnë kontratën gjatë afatit të saj, vetëm nëse ndodhen në ndonjë nga rastet e parashikuara në LPP.

21.2 Kur modifikimi shoqërohet me rritje të vlerës së Kontratës, vlera totale e modifikimeve nuk duhet të tejkalojë 20% të vlerës së kontratës fillestare. Kur kryhen disa modifikime të njëpasnjëshme, ky kufizim duhet të aplikohet për vlerën e përgjithshme të të gjitha modifikimeve. Kur kontrata përmban një klauzolë të rishikimit të çmimit, baza për përlogaritjen e vlerës maksimale të lejuar

---

për modifikimet do të jetë vlera e kontratës me çmimin e përditësuar.

21.3

Asnjë modifikim i Kontratës nuk do të bëhet pa miratimin paraprak të Blerësit, shoqëruar me një marrëveshje me shkrim dhe të nënshkruar nga një përfaqësues i autorizuar i Furnizuesit dhe Blerësit.

Neni 22 Zgjatja e afatit

22.1

Nëse në çdo kohë gjatë ekzekutimit të Kontratës, Furnizuesi ose nënkontraktorët e tij hasin kushte që pengojnë kryerjen në kohë të Shërbimeve në përputhje me Nenin 5, Furnizuesi njofton menjëherë Blerësin me shkrim për vonesën, kohëzgjatjen e mundshme dhe shkakun e saj. Sa më shpejt që të jetë e mundur pas marrjes së njoftimit të Furnizuesit, Blerësi vlerëson situatën dhe në bazë të diskrecionit të tij mund të zgjasë kohën e realizimit nga ana e Furnizuesit. Në këtë rast zgjatja miratohet nga Palët dhe reflektohet në modifikimin e Kontratës.

22.2

Me përjashtim të rastit të Forcës Madhore, siç parashikohet në Nenin 20, një vonesë nga Furnizuesi në kryerjen e detyrimeve të Dorëzimit dhe Përfundimit do ta bëjë Furnizuesin përgjegjës për pagesën e dëmeve të likujduara në përputhje me parashikimet në kontratë.

Neni 23 Ndërprerja e Kontratës

23.1

Njoftim për të korigjuar

Nëse Furnizuesi nuk përmbush ndonjë detyrim sipas Kontratës, Blerësi mund ti kërkojë me Njoftim që Furnizuesi të ndreqë mospërmbushjen brenda pesëmbëdhjetë (15) ditëve.

23.2

Ndërprerja për mospërmbushje

Blerësi, pa cenuar ndonjë mjet tjetër ligjor në lidhje me shkeljen e Kontratës, mundet me anë të një Njoftimi me shkrim për mospërmbushje që i dërgohet Furnizuesit, ta përfundojë Kontratën në tërësi ose pjesërisht:

- (i) nëse Furnizuesi nuk ka përmbushur detyrimin edhe pas Njoftimit të bërë sipas pikës 23.1 të këtij neni;
- (ii) Nëse Furnizuesi nuk ka arritur të kryejë Shërbimet brenda periudhës së specifikuar në Kontratë, ose brenda ndonjë zgjatjeje të dhënë nga Blerësi në përputhje me Nenin 22; ose
- (iii) Nëse provohet se Furnizuesi është angazhuar në Praktika të Ndaluara, siç përcaktohet në Nenin 2, gjatë konkurrimit për Kontratën apo ekzekutimit të saj.

23.3

Ndërprerja për paaftësi paguese

Blerësi ndërpret në çdo kohë Kontratën duke njoftuar Furnizuesin nëse Furnizuesi falimenton. Furnizuesi ndërpret në çdo kohë Kontratën nëse Blerësi nuk ka aftësi paguese. Në një rast të tillë, ndërprerja do të bëhet pa kompensim për Furnizuesin, me kusht që kjo ndërprerje nuk do të cenojë ose ndikojë në ndonjë të drejtë padie apo mjeti ligjor që ka lindur apo do të lindë më pas për Blerësin.

23.4

Ndërprerja për Shkak të Interesit Publik

a) Blerësi mund të ndërpresë kontratën në çdo kohë nëse gjykon se ky veprim duhet ndërmarrë

---

për t'i shërbyer sa më mirë interesit publik.

b) Blerësi duhet të njoftojë me shkrim Furnizuesin për ndërprerjen.

c) Blerësi duhet të paguajë Furnizuesin për të gjitha Shërbimet e kryera përpara ndërprerjes dhe duhet t'i paguajë Furnizuesit dëmet e shkaktuara për kryerjen e pjesshme të Shërbimeve. Në llogaritjen e shumës së dëmeve, Furnizuesit do t'i kërkohet të ndërmarrë të gjitha veprimet e nevojshme për të minimizuar dëmet.

Neni 24 Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

24.1 Blerësi dhe Furnizuesi do të bëjnë të gjitha përpjekjet për të zgjidhur në mënyrë miqësore përmes bisedimeve të drejtpërdrejta çdo mosmarrëveshje që lind midis tyre gjatë ekzekutimit të Kontratës.

24.2 Nëse, palët nuk arrijnë të zgjidhin mosmarrëveshjen e tyre me një konsultim të tillë të ndërsjellë, atëherë secila Palë mund t'i njoftojë Palës tjetër për qëllimin e saj për të shkuar në Gjykatë.

Shtojca 16

Kushtet e Veçanta të Kontratës

Kushtet e mëposhtme të veçanta të Kontratës do të plotësojnë KPK. Nëse ka një konflikt, dispozitat e KVK do të mbizotërojnë mbi ato në KPK.

Neni 1 Dispozitat e Përgjithshme

1.1 Blerësi është: *[vendos emrin e Blerësit]*

Adresa: _____

Telefoni: _____

Numri i faksit: _____

E-mail: _____

1.2 Furnizuesi është: *[vendos emrin e Furnizuesit]*

Adresa: _____

Telefoni: _____

Numri i faksit: _____

E-mail: _____

Të dhënat e mësipërme duhet të jenë të sakta për qëllime të komunikimeve gjatë zbatimit të kontratës.

1.3 Gjuha për komunikimet është *[specifiko gjuhën për komunikime]:*

Gjuha është: *[specifiko gjuhën]*

Neni 2 Sigurimi i Kontratës

2.1 Sigurimi i Kontratës në shumën prej *(10% të vlerës së saj)* duhet të ofrohet nga Furnizuesi për të siguruar ekzekutimin e detyrimeve të tij sipas kontratës.

2.2 Monedha do të jetë: *[specifikoni monedhën]*

2.3 Sigurimi i Kontratës do t'i lëshohet ose kthehet, menjëherë Furnizuesit sipas formularit të mëposhtëm

2.4 Nëse parashikohet një ulje periodike e sigurimit të Kontratës, ajo kryhet si më poshtë:

_____
Nëse nuk plotësohet, sigurimi mbetet i pandryshuar.

Neni 3 Vendndodhja e Shërbimeve

3.1 Shërbimet do të kryhen në: _____

Neni 4 Informacion që duhet dhënë nga Blerësi

- 4.1** Brenda 15 ditësh nga marrja e sigurimit të kontratës, Blerësi duhet t'i japë Furnizuesit informacionin dhe dokumentat e mëposhtme:

5.1 Neni 5 Kërkesat e Raportimit

Gjatë zgjatjes së kontratës, Furnizuesi duhet të sigurojë raporte për Blerësin sipas formularit të mëposhtëm:

Neni 6 Siguracioni i Përgjegjësisë Profesionale

- 6.1** Përpara fillimit të zbatimit të kontratës, Kontraktuesi duhet të sigurojë Autoritetin/entin Kontraktor me prova për siguracionin e përgjegjësisë profesionale me shumë minimale si vijon:
-

Neni 7 Çmimi i Kontratës

Çmimi i Kontratës është: _____

8.1 Neni 8 Kushtet e pagesës

(a) Pagesa për Shërbimet do të bëhet brenda _____ ditëve nga data e pranimit të Shërbimeve ose nga data e marrjes së kërkesës për pagesë me shkrim, pavarësisht nga dita e ardhjes. Nëse nuk specifikohet, periudha kohore do të jetë 30 ditë.

(b) Pagesa do të bëhet në monedhën _____. Nëse lihet e paplotësuar, pagesa do të bëhet në monedhën Shqiptare.

- 8.2** Të gjitha pagesat e shumave që i detyrohen Furnizuesit mund të bëhen vetëm në llogarinë bankare të Furnizuesit të detajuar në mënyrë të qartë në Kontratë.

9.1 Neni 9 Garancia

Periudha e vlefshmërisë së garancisë do të jetë si më poshtë:

Shtojca 17

[Shtojcë për t'u paraqitur nga Operatori Ekonomik]

FORMULARI I SIGURIMIT TË KONTRATËS

[Data]

Për: [Emri dhe adresa e autoritetit/entit kontraktor]

Në emër të: [Emri dhe adresa e ofertuesit të siguruar]

* * *

Procedura e prokurimit: [lloji i procedurës]

Përshkrim i shkurtër i kontratës: [objekti]

Publikimi (nëse zbatohet): Buletini i Njoftimeve Publike [Data] [Numri]

* * *

Duke iu referuar procedurës së lartpërmendur, dhe me kusht që [emri i ofertuesit të përcaktuar fitues] t'i jetë akorduar kontrata,

Ne vërtetojmë se [emri i ofertuesit të përcaktuar fitues] ka derdhur një depozitë pranë [emri dhe adresa e bankës / kompanisë së sigurimeve] në një shumë prej [monedha dhe vlera, e shprehur në fjalë dhe shifra] si kusht për sigurimin e ekzekutimit të kontratës, që do të nënshkruhet me [emri i autoritetit/entit kontraktor]

Marrim përsipër të transferojmë në llogarinë e [emri i autoritetit /entit kontraktor] vlerën e siguruar, brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditëve nga kërkesa juaj e thjeshtë dhe e parë me shkrim, pa kërkuar shpjegime, me kusht që kjo kërkesë të përmendë mos-përmbushjen e kushteve të kontratës.

Ky Sigurim është i vlefshëm deri në zbatimin plotë të kontratës.

[Përfaqësuesi i bankës / kompanisë së sigurimeve]

Shtojca 18

Draft i Marrëveshjes Kuadër (Ku përcaktohen të gjitha kushtet)

PER PUNË / MALLRA/ SHËRBIME

[Përdorimi i kësaj drafte marrëveshje është i detyrueshëm për të gjithë autoritetet/entet kontraktore që do të përdorin Marrëveshjen Kuadër]

Nr . __
datë :

Kjo Marrëveshje është lidhur më [datë] ndërmjet [emri dhe adresa e Autoritetit /Entit Kontraktor], këtu e tutje referuar si "Autoriteti /Enti Kontraktor" dhe [emri dhe adresa e Kontraktorit] përfaqësuar nga [përfaqësuesi], këtu e më tej referuar si "Kontraktori".

Kontraktori, përmes ofertës së tij, me datë [data] pajtohet të furnizojë shërbimet, siç specifikohet në kushtet e përcaktuara në:

- Këtë Formular;
- Formularin e Deklarimit të Ofertës të paraqitur nga Ofertuesi;
- Specifikimet Teknike;
- Listën e Çmimeve të Sherbime.

Të gjitha këto dokumente janë të bashkangjitura, si pjesë integrale e kësaj marrëveshje.

Neni 1 Objekti

1.1 Objekti i Marrëveshjes Kuadër është të përcaktojë kushtet, përfshirë çmimet për njësi dhe rregullat për dërgimin e mallrave / shërbimeve / punëve të mëposhtme.

[Përshkrim i përgjithshëm]

1.2 Marrëveshja Kuadër do të zbatohet duke dërguar ftesa për oferta tek Operatorët Ekonomikë, palë në marrëveshje sipas nevojave të Autoritetit/entit kontraktor.

1.3 Shumat e dhëna këtu janë vetëm për qëllime orientimi dhe NUK e detyrojnë Autoritetin/Entin Kontraktor t'i blejë ato. Autoriteti/Enti Kontraktor ka të drejtë të blejë më pak ose më shumë sasi sesa ato të parashikuara.

1.4 Kontraktori nuk do të ketë të drejtë për kompensim dhe nuk do të lejohet të bëjë ndryshime në çmimet për njësi, për shembull nëse Autoriteti/Enti Kontraktor vendos të blejë më pak ose më shumë sasi sesa ato të parashikuara të specifikuar dhe / ose nëse Autoriteti/enti Kontraktor vendos të mos blejë cilëndo nga këto sasi për disa artikuj.

1.5 Kohëzgjatja e Marrëveshjes Kuadër: _____

Neni 2 Çmimi

2.1 Çmimet për njësi për punë / mallra / shërbime përshkruhen në Listen e Çmimit të Sherbime.

2.2 Çmimet për njësi do të jenë fikse dhe nuk do të ndryshojnë për porositë e bëra në bazë të kësaj Marrëveshje Kuadër.

Nënshkrimet dhe datat

Për Kontraktorin

Për Autoritetin /Entin Kontraktor

Emri:		Emri:	
Pozicioni:		Pozicioni:	
Firma:		Firma:	
Data:		Data:	
Vula:		Vula:	

Shtojca 19

Draft Marrëveshja Kuadër (Ku nuk përcaktohen të gjitha kushtet)

PËR PUNËT/ MALLRAT / SHËRBIMET

Emri i Autoritetit/Enti Kontraktor,

dhe

Emri i Kontraktorit

Bien dakord si më poshtë:

Të nënshkruajnë Marrëveshjen Kuadër për objektin: <shëno titullin> me numrin identifikues: <shëno numrin e prokurimit>

Neni 1 Objekti.

1 Objekti i kësaj marrëveshje kuadër është të vendosë rregullat për kontratat që do të lidhen përmes procesit të Mini – konkurrimit vetëm midis Operatorëve Ekonomik që janë palë në këtë Marrëveshje Kuadër.

1.2 Kjo Marrëveshje Kuadër nuk është një kontratë në vetvete, por përcakton kushtet për kontratat që do të lidhen, bazuar në të.

1.3 Kontraktori është vetëm një prej palëve të Marrëveshjes Kuadër.

Neni 2 Detyrimet e Palëve

2.1 Autoriteti /Enti Kontraktor, palë në këtë marrëveshje, do t'i dërgojë Kontraktuesit një "Ftesë për Ofertë" sa herë që ka nevojë për punë / mallra / shërbime.

2.2 Kontraktori është i detyruar të paraqesë një Ofertë sa herë që kërkohet nga Autoriteti /enti Kontraktor.

Neni 3 Kontratrat në zbatimin e Marrëveshjes Kuadër

1.1 Kontratrat do të nënshkruhen vetëm pas procesit të mini-konkurrimit.

Neni 4 Procesi i mini-konkurrimit

4.1 Procesi i mini-konkurrimit do të zhvillohet me të gjithë operatorët ekonomik, palë në Marrëveshjen Kuadër, kurdoherë që ka nevojë për punë / mallra / shërbime nga ana e Autoritetet/entet Kontraktore.

4.2 Autoriteti/Enti Kontraktor do të rihapë konkurrimin në të njëjtat kushte ose kushte të tjera të përcaktuara në Ftesën për Oferta, siç përcaktohet në Dokumentet e Tenderit.

4.3 Sa herë që ka nevojë për punë / mallra / shërbime, Autoriteti/Enti Kontraktor përgatit Ftesat për Oferta dhe i dërgon ato te të gjithë Operatorët Ekonomik, palë në Marrëveshjen Kuadër. Vlerësimi i Ofertave do të bazohet në kriteret e përcaktuara në Ftesën për Oferta.

Neni 5 Kohëzgjatja e Marrëveshjes Kuadër _____

Firmat dhe Data _____

Për Kontraktorin

Për Autoritetin/Entin Kontraktor

Emri:		Emri:	
Pozicioni:		Pozicioni:	
Firma:		Firma:	
Data:		Data:	
Vula:		Vula:	

SEKSIONI IV

Ankimi dhe Njoftimet për mbylljen e procesit

Shtojca 20: Formulari i Ankesës pranë Autoritetit/Entit kontraktor dhe Komisionit të Prokurimit Publik

Shtojca 21: Formulari i paraqitjes së argumentave nga operatorët ekonomikë të interesuar pranë Autoritetit/Entit kontraktor dhe Komisionit të Prokurimit Publik

Shtojca 22 : Njoftimi i Kontratës së nënshkruar

Shtojca: 23 : Njoftimi i kontratës së nënshkruar që publikohet në Buletinin e Njoftimeve Publike

Shtojca 24: Formulari i anulimit te procedurës

Shtojca 20

**FORMULARI I ANKESËS PRANË AUTORITETIT/ENTIT KONTRAKTOR DHE
KOMISIONIT TË PROKURIMIT PUBLIK**

Ankesë drejtuar: Autoriteti/Entit Kontraktor dhe Komisionit të Prokurimit Publik

Seksioni I. Identifikimi i ankimuesit

Ankimuesi mund të jetë një ofertues ose ofertues i mundshëm (p.sh. individ, operator ekonomik, shoqatë, bashkim operatorësh ekonomike)

Emri i plotë i ankimuesit (ju lutem shtypeni)

Nuis/Nipt

Adresa

Qyteti

Shteti

Kodi Postar / Posta

Numri i telefonit (përfshirë kodin e zonës)

Numri i faksit (përfshirë kodin e zonës)

E-mail

Emri dhe titulli i zyrtarit të autorizuar për lëshimin e ankesës (ju lutemi shkruani)

Nënshkrimi i zyrtarit të autorizuar

Data (viti/muaji/dita)

Numri i telefonit (përfshirë kodin e zonës)

Numri i faksit (përfshirë kodin e zonës)

Seksioni II. Informacion mbi procedurën

1. Numri i referencës së procedurës/Lotit

Plotësoni numrin e referencës së kontratës në njoftimin e kontratës ose në dokumentet e tenderit.

---

2. Lloji i Procedurës

Plotësoni llojin e procedurës së përdorur për prokurimin në fjalë.

Procedurë e hapur

Procedurë e hapur e thjeshtuar

Procedurë e kufizuar

Procedurë konkurruese me negociim

Partneritet për inovacion

Dialog konkurrues

Procedurë me negociim me shpallje paraprake të njoftimit

Procedurë me negociim pa shpallje paraprake të njoftimit të kontratës

Shërbim Konsulence

Kontratë e lidhur pa zhvilluar ndonjë nga procedurat e prokurimit të parashikuara në LPP

3. Autoriteti /Enti Kontraktor

Emri i autoritetit/entit kontraktor që administron procesin e prokurimit.

---

4. Vlera e përllogaritur e prokurimit

(Vlera e përllogaritur e kontratës/marrëveshjes kuadër) (shuma në shifra dhe fjalë)

---

5. Objekti i kontratës/Marreveshjes Kuadër

(Përshkrimi i shkurtër i punëve / mallrave / shërbimeve objekt kontrate/marreveshje kuader).

---

6. Afati i fundit për paraqitjen e ofertës

(Data (viti/muaji/dita)

---

7. Data e publikimit te Njoftimit te Fituesit
(Data (viti/muaji/dita) nëse është e zbatueshme)

---

8. **Data e nënshkrimit të kontratës**
(Data (viti/muaji/dita) në rastet e kërkesave për pavlefshmërinë e kontratës)

Seksioni III. Përshkrimi i ankesës

1. Baza ligjore (Shkelje ligjore, bazuar në vendime, akte, dokumente, etj.)

---

2. Objekti i ankesës

- Modifikim i dokumentave të tenderit

- Kundërshtim i vendimit të Komisionit të Vlerësimit të Ofertave lidhur me skualifikimin e ofertës tuaj.

(Citoni këtu arsyet e skualifikimit)

- Kundërshtim i vendimit të Komisionit të Vlerësimit të Ofertave lidhur me kualifikimin e ofertës të një/disa operatori/ve ekonomik pjesëmarrës në procedurën e prokurimit.

(Citoni operatorin/ët ekonomik për të cilin keni pretendime)

- Pavlefshmëri kontrate

(Citoni kontratën për të cilën kërkoni pavlefshmërinë)

- Tjetër

(Citoni këtu objektin e ankesës që nuk përfshihet më sipër)

3. Rrethanat dhe faktet

Përshkruani rrethanat e faktit.

4. Argumentime mbi shkeljet e pretenduara

Përshkruani në mënyrë koncize shkelejt e pretenduara, duke argumentuar qartë dhe saktë se përse pretendoni për paligjshmëri në veprimet e autoritetit/entit kontraktor.

5. Kërkesë për ekspertizë të posacme

Po

Jo

(Nëse po, specifikoni llojin e ekspertizës që kërkon)

---

6. Kërkesë për përjashtim të zyrtarëve që do të merren me shqyrtimin e ankesës:

---

7. Lista e informacionit konfidencial:

Përcaktoni se cili informacion është konfidencial, nëse ka. Shpjegoni pse informacioni është ose një version i dokumenteve përkatëse me heqjen e pjesëve konfidenciale dhe një përmbledhje të përmbajtjes.

Kujdes :Ankimuesi duhet t'i bashkëlidhë ankimit, që do të paraqesë në autoritetin/ entin kontraktor dhe Komisionin e Prokurimit Publik, dokumentin bankar që vërteton pagesën e tarifës përkatëse për ankesën pranë Komisionit të Prokurimit Publik

---

Dërgojeni formularin e plotësuar të ankesës së prokurimit, të gjitha shtojcat e nevojshme dhe kopjet shtesë, pranë **Autoritetit /Enti Kontraktor dhe Komisionit te Prokurimit Publik.**

Shënim: Ankimuesi duhet ta dërgojë njëkohësisht ankesën në autoritetin/ entin kontraktor dhe Komisionin e Prokurimit publik

Nr. i faksit:

E-mail:

Nënshkrimi dhe vula e Ankuesit

Administratori/ Përfaqësuesi i autorizuar

Shtojca 21

FORMULARI I PARAQITJES SË ARGUMENTAVE NGA OPERATORËT EKONOMIKË TE INTERESUAR PRANË AUTORITETIT/ENTIT KONTRAKTOR DHE KOMISIONIT TË PROKURIMIT PUBLIK

Paraqitja e argumentave nga operatorët ekonomikë të interesuar drejtuar:

Autoriteti/Entit Kontraktor dhe Komisionit të Prokurimit Publik

Seksioni I. Identifikimi i Operatorit/ëve Ekonomikë/Bashkimit të operatorëve ekonomikë

Emri i plotë i Operatorit Ekonomik/Operatorëve Ekonomikë (ju lutem shtypeni)

Nuis/Nipt

Adresa

Qyteti

Shteti

Kodi Postar / Posta

Numri i telefonit (përfshirë kodin e zonës)

Numri i faksit (përfshirë kodin e zonës)

E-mail

Emri dhe titulli i zyrtarit të autorizuar për dërgimin e këyre kundërshtimeve (ju lutemi shkruani)

Nënshkrimi i zyrtarit të autorizuar

Data (viti/muaji/dita)

Numri i telefonit (përfshirë kodin e zonës)

Numri i faksit (përfshirë kodin e zonës)

Seksioni II. Informacion mbi procedurën

1. Numri i referencës së procedurës/Lotit

Plotësoni numrin e referencës së kontratës në njoftimin e kontratës ose në dokumentet e tenderit.

---

2. Lloji i Procedurës

Procedurë e hapur

Procedurë e hapur e thjeshtuar

Procedurë e kufizuar

Procedurë konkurruese me negociim

Partneritet për inovacion

Dialog konkurrues

Procedurë me negociim me shpallje paraprake të njoftimit

Procedurë me negociim pa shpallje paraprake të njoftimit të kontratës

Shërbim Konsulence

3. Autoriteti /Enti Kontraktor

Emri i autoritetit/entit kontraktor që administron procesin e prokurimit.

---

4. Vlera e përlogaritur e prokurimit

Vlera e përlogaritur e kontratës/Marrëveshjes Kuadër (shuma në shifra dhe fjalë)

5. Objekti i kontratës/Marrëveshjes Kuadër

Përshkrimi i shkurtër i punëve / mallrave / shërbimeve objekt kontrate/marrëveshje kuader.

6. Afati i fundit për paraqitjen e ofertës

Data (viti/muaji/dita)

7. Ankesa që po shqyrtohet:

(emri i Operatorit ekonomik që ka paraqitur ankesë për këtë procedurë prokurimi)

---

8. Data e Publikimit të Njoftimit të Fituesit

Data (viti/muaji/dita)

Seksioni III. Argumentat mbi ankesën e paraqitur nga Operatori/ët ekonomikë

1. Baza ligjore

(Shkelje/arsyetime ligjore, bazuar në vendime, akte, dokumente, etj.)

---

2. Deklaratë e hollësishme e argumenteve mbi ankesën e paraqitur

Jepni një deklaratë të hollësishme të fakteve dhe argumenteve që mbështesin argumentimet tuaja. Për çfarëdo arsye, specifikoni datën në të cilën u vutë në dijeni për faktet e lidhura me arsyet e këtyre argumenteve. Përmendni seksionet përkatëse të Dokumenteve të Tenderit, nëse është e zbatueshme. Përdorni faqe shtesë nëse është e nevojshme.

3. Lista e informacionit konfidencial

Përcaktoni se cili informacion është konfidencial, nëse ka. Shpjegoni pse informacioni është ose një version i dokumenteve përkatëse me heqjen e pjesëve konfidenciale dhe një përmbledhje të përmbajtjes.

Dërgojeni formularin e plotësuar të argumentimeveveve tuaja, si dhe të gjitha shtojcat e nevojshme dhe kopjet shtesë, pranë **Autoritetit /Enti Kontraktor dhe Komisionit të Prokurimit Publik**

Shënim: Nëse operatorët ekonomikë të interesuar nuk kanë paraqitur argumentat e tyre që kundërshtojnë ankesën, sipas parashikimeve të LPP, nuk mund të ushtrojnë më pas të drejtën e ankimit për vendimin e dhënë lidhur me ankesën për këtë procedurë prokurimi.

Nr. i faksit:

E-mail:

Nënshkrimi dhe vula e Operatorit /eve Ekonomikë

Shtojca 22

Formulari i Njoftimit të Kontratës së Nënshkruar

Seksioni 1 Autoriteti/Enti Kontraktor

1.1 Emri dhe adresa e Autoritetit /Entit Kontraktor

Emri _____

Adresa _____

Tel/Faks _____

E-mail _____

Ueb-faqe _____

1.2 Lloji i Autoritetit/Entit Kontraktor:

Institucion qendror

Njësia e Qeverisjes Vendore

Institucion i pavarur

Të tjera

1.3 Kategoria e Autoritetit/Entit Kontraktor:

Autoritet/ent kontraktor që prokuron për nevoja të veta

I deleguar

Organ Qendror blerës

Të tjera

Seksioni 2. Objekti i Kontratës

2.1 Numri i referencës së procedurës / Lotit

_____

2.2 Lloji i Kontratës: "Kontratë Publike për Shërbime"

---

2. Kontratë në bazë të Marrëveshjes Kuadër

Po Jo

Nëse Po, lloji i Marrëveshjes Kuadër

Me një Operator Ekonomik

Me disa operatorë ekonomik

Të gjitha kushtet janë të vendosura Po Jo

2.4 Përshkrimi i shkurtër i kontratës

2. Fondi limit _____

3. Burimi i financimit _____

4. Objekti i Kontratës _____

2.5 Kohëzgjatja e Kontratës ose afati i përfundimit:

Kohëzgjatja në muaj ose ditë

ose

Duke nisur dhe përfunduar në

2.6 Ndarja në LOTE:

Po Jo

Nëse po, numri i LOTEVE:

2.7 Kontrata me nënkontraktim:

Po Jo

Seksioni 3. Procedura

3.1 Lloji i procedurës: E hapur

3.2 Kriteret e përzgjedhjes së fituesit:

A) oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në kosto

Sipas rëndësisë: Çmimi pikët

etj. pikë

ose

B) oferta ekonomikisht më e favorshme bazuar në çmim

3.3 Numri i ofertave të paraqitura:

Numri i ofertave të rregullta:

3.4. Gjatë procesit të prokurimit në fushën e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit (TIK) janë përdorur standardet e përgatitura nga Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit:

Po Jo

3.5. Gjatë procesit të prokurimit në fushën e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit (TIK), kur standardet nuk janë të zbatueshme, aprovimi paraprak merret nga Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit.

Po Jo

Seksioni 4 Informacion rreth Kontratës

4.1 Numri i kontratës: _____ Data e kontratës

4.2 Emri dhe adresa e Kontraktorit

Emri _____

Adresa _____

Nipti _____

Tel/Faks _____

E-mail _____

Ueb-faqe _____

4.2.1 Emri dhe adresa e nënkontraktorit

Emri _____

Adresa _____

Nipti _____

Tel/Faks _____

E-mail _____

Ueb-faqe _____

4.3 Vlera totale përfundimtare e Kontratës (përfshirë shumë, opsione dhe nënkontraktive):

Vlera _____ Monedha _____
(pa TVSH)

Vlera _____ Monedha _____
(me TVSH)

4.3.1 Vlera totale e nënkontraktimit: _____

Vlera _____ Monedha _____
(pa TVSH)

Vlera _____ Monedha _____
(me TVSH)

4.4 Informacion Shtesë

_____
_____

Data e dorëzimit të këtij njoftimi   □□/□□/□□□□

Shtojca 23

[Shtojcë për t'u plotësuar nga Autoriteti/Enti Kontraktor për publikim në Buletinin e Njoftimeve Publike]

Formulari i Njoftimit të Kontratës së Nënshkruar

1. Emri dhe adresa e Autoritetit /Enti Kontraktor

Emri _____
Adresa _____
Tel/Faks _____
E-mail _____
Ueb-faqe _____

2. Lloji i procedurës: _____

3. Objekti i kontratës _____

4. Numri i referencës së procedurës / Lotit _____

5. Fondi Limit

_____

6. Vlera totale përfundimtare e kontratës (përfshirë Lotet, opsionet dhe nënkontraktimin):

Vlera _____
(me TVSH) Monedha _____

Vlera e nënkontraktimit _____ me TVSH Monedha _____

7. Data e nënshkrimit të kontratës

_____

8. Emri dhe adresa e Kontraktorit / nënkontraktorit

Emri _____
Adresa _____
Numri i NIPT-it _____

Shtojca 24

Formulari i Njoftimit të Anulimit

1. Emri dhe adresa e Autoritetit/Entit Kontraktor

Emri _____
Adresa _____
Tel/Faks _____
E-mail _____
Ueb-faqe _____

2. Lloji i procedurës: _____

3. Numri i Referencës së procedurës/lotit:

4. Objekti i Kontratës _____

5. Fondi Limit _____

6. Arsyet e Anulimit:

Bazuar në Ligjin Nr. 162/2020, datë 23.12.2020 "Për Prokurimin Publik", Neni 98, pika 1:

- a) ;
- b) ;
- c) ;
- ç) ;
- d) ;

Etj. _____

7. Informacion shtesë

_____
_____

Data e dorëzimit të këtij njoftimi